

UNIVERZITA PALACKÉHO OLMOUC

FAKULTA PŘÍRODOVĚDECKÁ

Katedra geografie

Jan ŠMÍD

**Vývoj a současný stav školství a vzdělávací
infrastruktury v Zlínském kraji**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: RNDr. Pavel Ptáček, Ph.D.

Olomouc 2012

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně pod vedením RNDr. Pavla Ptáčka, PhD. a uvedl jsem veškeré knižní i elektronické zdroje, které jsem použil.

V Olomouci dne 15. 5. 2012

.....

Na tomto místě bych chtěl nejprve vyjádřit srdečné poděkování svému dědečkovi a své babičce za láskyplnou podporu po celou dobu mého studia. Dále bych rád poděkoval panu RNDr. Pavlu Ptáčkovi, Ph.D. za věnovaný čas při konzultacích bakalářské práce.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI
Přírodovědecká fakulta
Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jan ŠMÍD**
Osobní číslo: **R09076**
Studijní program: **B1301 Geografie**
Studijní obor: **Regionální geografie**
Název tématu: **Vývoj a současný stav školství a vzdělávací infrastruktury
v Zlínském kraji**
Zadávající katedra: **Katedra geografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Struktura bakalářské práce:

1. Společnost a vzdělání v širším kontextu (provázanost s ekonomikou, jak lze vzdělání měřit, aspekt vědy a výzkumu, role legislativy, postavení ČR, politika v současnosti v oblasti školství,...)
2. Historický vývoj školství ve Zlínském kraji a jeho časo-prostorová difúze
3. Současný stav a struktura (střední a vysoké školy, současné trendy - role demografického vývoje, ekonomické struktury regionu)

Rozsah grafických prací: Podle potřeb zadání

Rozsah pracovní zprávy: 5 000 - 8 000 slov

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- Y.Aoyama, T.J.Murphy, S.Hanson: Key concepts in Economic geography
Daniel Gurňák, František Križan, Viliam Lauko: Lokalizácia vysokých škôl na území Slovenska v časovo-priestorových súvislostiach. Úloha univerzít v regionálnom rozvoji, Košice : Univerzita P. J. Šafárika, 2009 S. 64-83
Daniel Gurňák, Viliam Lauko, František Križan: Vybrané aspekty siete vysokých škôl a regiónov ich dochádzky v Slovenskej republike. Geographia Cassoviensis, roč. 4, č. 1, Košice : UPJŠ, 2010 S. 57-61
B.Kahin, D.Foray: Advancing Knowledge and the Knowledge Economy
František Križan, Viliam Lauko Daniel Gurňák: Lokalizácia stredných škôl na území Slovenska v časovo-priestorových súvislostiach. 13th International Colloquium on Regional Sciences, Brno : Masarykova univerzita, 2010 S. 156-164
Viliam Lauko, Daniel Gurňák, František Križan: Vybrané aspekty vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva Slovenska v časovo-priestorových súvislostiach. 13th International Colloquium on Regional Sciences, Brno : Masarykova Univerzita, 2010 S. 134-142
Viliam Lauko, František Križan: Vývoj stredných škôl v krajských mestách Slovenska v najnovšom období. Geografická revue, Roč. 4, č. 2 (2008), s. 227-238
Viliam Lauko, Daniel Gurňák, František Križan: Vývoj siete základných škôl v Slovenskej republike po roku 1990. Geographia Cassoviensis, roč. 4, č. 2, Košice : UPJŠ
D.Rooney, G.Hearn, A.Ninan: Handbook on the Knowledge Economy

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Pavel Ptáček, Ph.D.
Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: 27. dubna 2011

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2012

L.S.

Prof. RNDr. Juraj Ševčík, Ph.D.
děkan

Doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 27. dubna 2011

Obsah

1. ÚVOD A CÍLE PRÁCE	7
2. METODIKA PRÁCE, ZDROJE INFORMACÍ A DAT	9
3. VYMEZENÍ ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ.....	11
4. HISTORICKÝ VÝVOJ ŠKOLSTVÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI V ČASO-PROSTOROVÝCH SOUVISLOSTECH	12
4.1 Vývoj do roku 1925	12
4.2 „Baťovo období“ 1925 - 1945.....	14
4.2.1 Vzdělávací a výchovný systém firmy Baťa	16
4.3 Období socialismu 1948 - 1989	22
4.3.1 Střední školství.....	22
4.3.2 Vysoké školství	26
5. SOUČASNÝ STAV ŠKOLSTVÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI.....	27
5.1 Determinanty vývoje školství po roce 1989.....	27
5.2 Demografický vývoj	29
5.3 Střední školy a konzervatoře.....	31
5.3.1 Počet žáků ve školních letech 2007/2008 - 2011/2012 - kvantitativní analýza	32
5.3.2 Gymnázia	37
5.3.3 Ostatní střední školy.....	39
5.3.4 Konzervatoře	43
5.4 Vyšší odborné školy.....	43
5.5 Vysoké školy.....	44
5.5.1 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	45
5.5.2 Evropský polytechnický institut, s.r.o.	47
6. ZÁVĚR	49
7. SUMMARY	51
8. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	52
PŘÍLOHY	59

1. ÚVOD A CÍLE PRÁCE

Možná si každý z nás vybaví moment ze základní školy, kdy se jako žák na počátku své vzdělávací dráhy poprvé dozvěděl, že Marie Terezie v roce 1774 zavedla všeobecnou vzdělávací povinnost. A tehdy si svým dětským vnímáním nad touto informací posteskl, protože přemítal nad tím, že kdyby se tak nestalo, tak by nemusel chodit do školy, dělat domácí úkoly a měl by prostor jen na hraní. Postupem času však člověk i přes stoupající náročnost studia začne vzdělávání docenovat a ve svém vlastním zájmu jej řadit mezi své priority. Kvalitní vzdělání je jedním z klíčových prostředků jedince k dosažení odpovídající životní úrovně. Právo na vzdělání má každá osoba a je jen v její „rukou“, jak jej využije.

Vzdělávání je nepochybně celoživotní proces, ale důležité základy pro život získává každý jedinec při svých studijních letech ve školách. Vzdělávací systém se na území našeho státu formuje od období Rakouska-Uherska, kdy byly vydány stěžejní školské zákony. Od té doby se školství vyvíjí prakticky setrvačně, a to ve dvou liniích - první linii tvoří všeobecně vzdělávací školství a druhou linii představuje odborné školství.

Z mnoha významů školství nelze opomenout především jeho roli na regionální, potažmo národní úrovni. Školství představuje klíčové odvětví ve výchově kvalifikovaných odborníků, jež se následně stávají hybnými silami regionální ekonomiky. Jak uvádí BLAŽEK-UHLÍŘ (2011: 286 - 287), je přitom známou věcí, že působení kvalifikovaných, talentovaných odborníků, kteří produkují inovativní nápady, má zpravidla za následek přilákání dalších, obdobně kvalitních expertů, čímž se dále znásobuje pozitivní efekt jejich aktivit, zvyšuje se atraktivita prostředí pro další talenty a posiluje se dosažení kritické masy odbornosti v daném místě.

Školství je téma rozsáhlé, zajímavé, důležité, ale i problematické. Setkává se s ním každý z nás a každý z nás si k němu vypěstuje určitý vztah. Ať už je tento vztah pozitivní anebo negativní, tak nikdy bychom neměli zapomínat na to, že bez absolvování vzdělávací dráhy ve školách by naše možnosti k uplatnění v životě byly velmi omezené. U mě osobně je vztah ke školství velmi kladný a blízký a téma školství se stalo inspirací pro mou bakalářskou práci.

Předkládaná práce se zaměřuje na vývoj a současný stav středního a vysokého školství na území Zlínského kraje. Zabývá se především formováním sítě středních škol a vývojem vysokých škol, respektive Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Z historického hlediska je bližším cílem práce zaměřit se na časo-prostorové souvislosti zakládání středních škol. Vedle toho bude blíže prozkoumán vzdělávací systém firmy Baťa. Dále bude poskytnut přehled o současné síti středních škol a pozornost bude věnována Univerzitě Tomáše Bati. Cílem práce je také provést analýzu počtu žáků ve středoškolském vzdělávání a shledat současné trendy.

Práce je rozdělena do osmi kapitol. Stěžejní jsou kapitoly 4 a 5, pro lepší přehled obsahu rozčleněny do podkapitol, které se věnují tématu práce. V kapitole, která se věnuje historickému vývoji školství ve Zlínském kraji, je v souvislostech popsáno zakládání středních škol. Čtenář se v ní také podrobněji seznámí se vzdělávacím systémem firmy Baťa v letech 1925 - 1945. Kapitola, jež je zaměřena na současný stav školství ve Zlínském kraji, obsahuje velmi stručný přehled o síti středních škol (gymnázia, střední školy odborného typu zřizované krajem a soukromými zřizovateli) a vyšších odborných škol, informace o Univerzitě Tomáše Bati, analýzu počtu žáků středoškolského vzdělávání za posledních pět let a demografický vývoj, jež má na formování sítě škol výrazný vliv. Nastíněny jsou také determinanty vývoje školství po roce 1989.

Součástí práce jsou také přílohy (tabulky, obrázky, schémata) pro zpřehlednění, popřípadě doplnění, popisné části práce.

2. METODIKA PRÁCE, ZDROJE INFORMACÍ A DAT

Klíčem k vypracování bakalářské práce byla kompilace potřebných informací a dat a jejich vhodná aplikace. Během tvorby této práce byly využity zdroje všeho druhu. K načerpání teoretických poznatků sloužila publikace *Teorie regionálního rozvoje* (BLAŽEK-UHLÍŘ 2011), která v rámci tématu pojednává zejména o rolích univerzit v regionálním rozvoji. Pro vypracování první hlavní kapitoly *Historický vývoj školství ve Zlínském kraji v časo-prostorových souvislostech* byly využity převážně informace z oficiálních webových prezentací nynějších středních škol. Střední školy mají na svých stránkách v sekci historie uvedeny informace o svém založení a dalším vývoji, jež byly pro tuto práci velmi potřebné. Výjimku představuje část *Vzdělávací a výchovný systém firmy Baťa*, která je zpracována na základě literatury. Činnost zlínské firmy Baťa v oblasti školství měla a stále má pro Zlínsko velký význam a věnuje se jí řada autorů. Pro tuto práci byly použity především publikace *Almanach světového sjezdu absolventů Baťovy školy práce* (ABŠ 1992), *Vliv sociálního programu Tomáše Bati a Jana Antonína Bati na vzdělanost zlínského regionu: historická tradice a současnost* (KAŠPÁRKOVÁ a kol. 2010), *Baťova soustava řízení* (LEŠINGROVÁ 2010), *Ze Zlína do světa - příběh Tomáše Bati* (POKLUDA 2004). Publikace byly zapůjčeny ve Vědecké knihovně v Olomouci. Na téma Baťova školství bylo napsáno také několik kvalifikačních prací. Patří mezi ně bakalářská práce *Zlínské školství rozvíjené firmou Baťa v rozmezí let 1925 - 1939 a jeho odkaz pro současnost* (ŘEPA 2005), z níž byly čerpány určité informace. Knižní zdroj byl ve větší míře použit ještě ke zpracování části *Vysoké školství v období socialismu*, byla jím publikace *Technologická fakulta VUT v Brně se sídlem v Gottwaldově* (VTEI 1975), jež byla dostupná ve Státní okresním archivu Zlín.

Zakládání středních škol před rokem 1989 je v práci popisováno ve dvou liniích - školy gymnaziálního typu a školy odborného typu. Vzhledem k „malé“ četnosti gymnázií a jejich jednotnému vývoji bylo možné tento typ škol kvantifikovat, je tak učiněno pro roky 1921 a 1970, a zaznamenat tak postupné zahušťování sítě gymnázií.

K vypracování druhé hlavní kapitoly *Současný stav školství ve Zlínském kraji* byly významným zdrojem statistické údaje Českého statistického úřadu a Krajského úřadu Zlínského kraje. Zdroje z Českého statistického úřadu byly uplatněny především u části *Demografický vývoj*. Krajský úřad Zlínského kraje (Odbor školství) každoročně

vydává *Výroční zprávu o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji*, kterou zpřístupňuje na svých internetových stránkách. Výroční zprávy obsahují počty žáků podle typů škol, skupin oborů vzdělání, formy vzdělávání a zřizovatele škol. Na základě toho byla zpracována analýza počtu žáků, a to k období školních let 2007/2008 - 2011/2012, přičemž ke školnímu roku 2011/2012 byly údaje získány z tabulkového souboru *Sumář počtu žáků středních škol - školní rok 2011/2012* (Informační a vzdělávací portál školství Zlínského kraje - Zkola 2003 - 2012), jelikož poslední výroční zpráva je zpracována za školní rok 2010/2011. Časové období analýzy je stanoveno podle situace v údajích a možnosti jejich jednotného zpracování. Vzhledem k dominantnímu podílu žáků středních škol v denní formě studia je analýza počtu žáků ve skupinách oborů vzdělání provedena v této formě. Přehled o současné síti středních škol (gymnázia, SŠ odborného typu) a vyšších odborných škol ve Zlínském kraji vychází z tabulkového souboru *Školy a obory 2011/2012* (Zkola 2003 - 2012). V rámci vysokých škol Zlínského kraje je v práci věnována pozornost především *Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně*. Informace o této dynamicky se rozvíjející univerzitě byly čerpány z její oficiální webové prezentace a doplňují je statistické údaje Českého statistického úřadu. Vedle utváření si vlastního obrazu o současném stavu školství ve Zlínském kraji byla k získání kvalifikovaného přehledu vedena konzultace s panem Mgr. Ivem Kramářem, ředitelem Gymnázia Otrokovice.

Práci doplňuje přílohová část. Její významnou součástí jsou schematické časové řady středních škol v jednotlivých okresech Zlínského kraje. Prostřednictvím těchto řad dochází k zpřehlednění toho, na tradici kterých škol, o jejichž založení je většinou pojednáno v kapitole o historickém vývoji školství, navazují nynější školy.

Všechny části práce se z územního hlediska vztahují k nynějšímu administrativnímu uspořádání Zlínského kraje.

Bakalářská práce byla zpracována v kancelářském balíku Microsoft Office 2007. Text byl vypracován v textovém editoru Microsoft Word, tabulky a jejich grafické zpracování byly vyhotoveny v tabulkovém procesoru Microsoft Excel. Součástí jsou také mapy, které byly vytvořeny v programu ArcGIS 9.3.

3. VYMEZENÍ ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ

Zájmové území v bakalářské práci představuje Zlínský kraj. Nachází se ve východní až jihovýchodní části České republiky, kde jeho východní okraj tvoří hranici se Slovenskem. Na jihozápadě sousedí s krajem Jihomoravským, na severozápadě s Olomouckým a v severní části s krajem Moravskoslezským. Svou rozlohou 3 964 km² (TOUŠEK a kol. 2005: 122) je čtvrtým nejmenším krajem v republice. K 31. 12. 2011 bylo ve Zlínském kraji evidováno 588 990 obyvatel (ČSÚ 2012), čímž tento kraj zaujímá pozici osmého nejvíce osídleného kraje ČR. Hustota zalidnění 149 obyvatel/km² výrazně převyšuje republikový průměr.

Zlínský kraj byl ustanoven k 1. lednu 2000 na základě ústavního zákona č. 347 ze dne 3. prosince 1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Vznikl sloučením okresů Zlín, Kroměříž a Uherské Hradiště, které patřily k Jihomoravskému kraji, a okresu Vsetín, který spadal do Severomoravského kraje. Uspořádání území Zlínského kraje znázorňuje obrázek v příloze (Příloha 1). Spolu s Olomouckým krajem tvoří region soudržnosti Střední Morava. S účinností od 1. 1. 2003 se vytvořilo 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (obce III. stupně), v jejichž rámci působí 25 územních obvodů pověřených obcí (obce II. stupně). V kraji je celkem 305 obcí, z nichž 30 má statut města (ČSÚ 2011).

Administrativním centrem Zlínského kraje je Zlín, se 75 469 obyvateli (k 31. 12. 2010) (ČSÚ 2012) nejvíce zalidněné město v kraji. Dalšími většími městy, která mají více jak 20 tis. obyvatel, jsou Kroměříž, Vsetín, Valašské Meziříčí a Uherské Hradiště. Z okresů Zlínského kraje má nejvíce obyvatel okres Zlín (Tab. 1). Největší podle rozlohy je okres Vsetín.

Tab. 1: Okresy Zlínského kraje - základní údaje

Okres	Rozloha (km ²)	Počet obyvatel (k 31. 12. 2010)	Hustota zalidnění (ob./km ²)
Kroměříž	796	108 055	136
Uherské Hradiště	991	144 203	146
Vsetín	1 143	145 464	127
Zlín	1 034	192 639	186

Zdroj: ČSÚ 2011. Statistická ročenka Zlínského kraje 2011

4. HISTORICKÝ VÝVOJ ŠKOLSTVÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI V ČASO-PROSTOROVÝCH SOUVISLOSTECH

4.1 Vývoj do roku 1925

První významné formování gymnázií a školství odborného typu nastalo na území nynějšího Zlínského kraje v posledních třiceti letech 19. století. Období ke konci 19. století se vyznačovalo celkovým rozvojem hospodářství a zakládání středních škol ve spojení s přípravou budoucí inteligence bylo jednou z nezbytných podmínek k zajištění dlouhodobě příznivé hospodářské situace.

Zvláště dlouhou tradici tak mají ve Zlínském kraji některá gymnázia. V roce 1871 bylo zřízeno nižší reálné gymnázium ve Valašském Meziříčí. Největší iniciativu na vzniku jedné z nejstarších českých středních škol na Moravě projevilo městské představenstvo (GVM 2004–2008). V roce 1882 vzniklo české gymnázium v Kroměříži, když s žádostí o jeho zřízení uspěla skupina kroměřížských vlastenců v čele s advokátem a notářem doktorem Janem Kozánkem (GKM 2012). O dva roky později bylo gymnázium založeno v Uherském Hradišti (GUH 2012) a v roce 1896 byla v nedalekém Uherském Brodě otevřena reálka (GJAK UB 2007-2010). Na reformní reálné gymnázium byla povýšena v roce 1921 (GVK 2012). Gymnázium vzniklo také v Holešově. V roce 1899 vyhověl žádosti zástupců města Holešova moravský sněm a povolil pro město a okolí zřízení reálky. Reálka v Holešově však neměla dlouhého trvání, studium na tomto moderním typu školy bylo pro žáky neobyčejně náročné, a tak v roce 1908 zažádala městská rada o povolení změnit reálku na reformní reálné gymnázium. Žádosti bylo vyhověno a ústav byl od školního roku 1909/1910 změněn na reálné gymnázium (GHOL 2010).

Krátce po vzniku Československa tak na území Zlínského kraje existovalo již 5 gymnázií ze současného stavu 13 gymnázií, jejichž zřizovatelem je Zlínský kraj. Z hlediska geografického rozmístění byla v roce 1921 dvě gymnázia lokalizována na území nynějšího okresu Kroměříž i okresu Uherské Hradiště a jedním gymnáziem byl zastoupen okres Vsetín. Síť školství gymnaziálního typu byla nerovnoměrná, periferní oblast představovalo území okresu Zlín, kde nepůsobilo žádné gymnázium. Prostorovou organizaci gymnázií na území celého kraje znázorňuje obrázek v příloze (Příloha 2).

V Kroměříži existovalo i Arcibiskupské gymnázium jako centrum křesťanské výchovy. Založeno bylo pastýřským listem arcibiskupa Bedřicha Fürstenberka v roce 1854. Škola byla zprvu dvojjazyčná, což umožňovalo českým studentům, kteří zde měli početní převahu, dokonale si osvojit němčinu. Po vzniku Československa bylo gymnázium přeměněno na jednojazyčnou školu výnosem ze dne 31. března 1919, v jehož důsledku odešli studenti a profesori německé národnosti do Bruntálu (AGKM 2012).

V poslední čtvrtině 19. století a v první čtvrtině 20. století vznikaly vedle všeobecně vzdělávacích škol i školy s určitým zaměřením. S tradiční řemeslnou a uměleckou činností na Valašsku je spojen vznik Odborné školy pro zpracování dřeva ve Valašském Meziříčí roku 1874. Jednalo se o druhou střední školu na Valašsku a první školu umělecko-průmyslového charakteru na Moravě (SPŠS VM 2009). Poté byly zakládány zemědělsky zaměřené školy, ve kterých se výuka přizpůsobovala potřebám zemědělské činnosti a výroby. V roce 1875 byla v Kroměříži zřízena zemědělská rolnická škola s oborem veterinárním. O její vznik se zasloužil uznávaný zemědělský odborník František Skopalík, jenž od roku 1867 projevoval snahu o založení vlastní školy v Kroměříži. První zájemci o studium, kteří přišli tehdy z různých krajů a okresů Čech a Moravy, se měli stát průkopníky zcela nové profese - profese veterinárních techniků (TSOŠ KM 2012). Další zemědělské školy přibýly na konci 19. století. V roce 1897 vznikla na základě usnesení Zemského sněmu Hospodářská škola pro celé Valašsko se sídlem v Rožnově pod Radhoštěm (SŠZP RR 2010) a roku 1899 byla založena Zimní hospodářská škola v Uherském Brodě (SOU UB 2012).

Na počátku 20. století se školství nejvíce rozvíjelo v Kroměříži, ve městě s velkým kulturním významem. V roce 1900 zde byla založena obchodní škola. K jejímu zřízení se vládnímu radovi Václavu Dolejšovi, profesoru státní průmyslové školy v Brně, podařilo přimět obecní radu města (OA KM 2012). O dva roky později zahájila v Kroměříži činnost Zemská mlékařská a sýrařská škola, založená na popud Moravského zemského sněmu (SPŠM KM 2012). V tomto období se zároveň zvyšoval počet obyvatel města. V roce 1910 byla Kroměříž s 16 528 obyvateli 37. největším městem na území České republiky a největším městem na území Zlínského kraje (ČSÚ 2006).

Obdobně jako v Kroměříži se od počátku 20. století rozvíjelo ekonomické školství v Uherském Hradišti. Jeho začátky jsou úzce spojeny s hospodářským rozvojem Slovácka a se vzrůstem národního uvědomění. V roce 1902 vznikla dvouletá obchodní škola, o tři roky později k ní byla přičleněna česká gremiální kupecká škola

pokračovací a ve školním roce 1909/1910 byl otevřen první ročník obchodní školy dívčí. Nový impuls dostalo obchodní školství v Uherském Hradišti po vzniku Československé republiky. V roce 1919 byla zřízena obchodní akademie, která v tehdejší době byla jedinou vyšší obchodní školou na jihovýchodní Moravě (OA UH 2006).

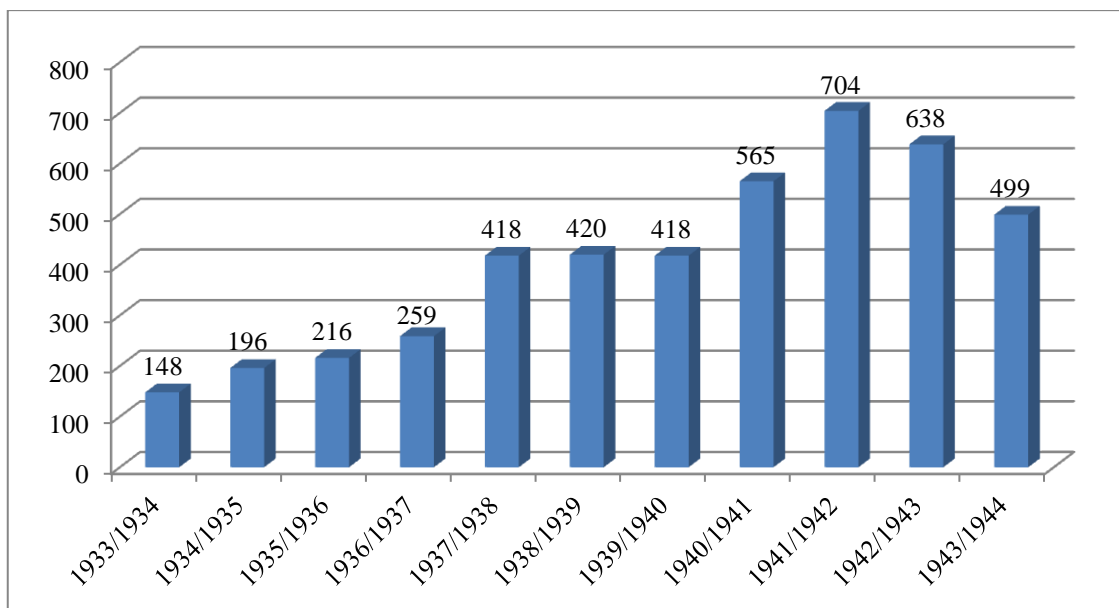
V Uherském Hradišti byla ještě v roce 1922 založena Zemská odborná škola hospodářská (SOŠ a GSM 2009) a ke zřízení zemědělské školy, od roku 1925 s názvem Zemská zimní hospodářská škola (SOU VK 2009), panovaly vhodné podmínky také ve Valašských Kloboukách.

V tomto období však již nabývalo na významu především město Zlín, dynamicky rozvíjené Tomášem Baťou.

4.2 „Baťovo období“ 1925 - 1945

V meziválečném období se centrem vzdělávání v regionu stal Zlín, kde od roku 1895 své podnikatelské aktivity rozvíjel Tomáš Baťa. Svou pozornost upřel i na oblast školství a v původně malém moravském městečku, ve kterém doposud neexistovaly významnější školy, vznikl během 20. a 30. let 20. století jedinečný vzdělávací systém (4.2.1).

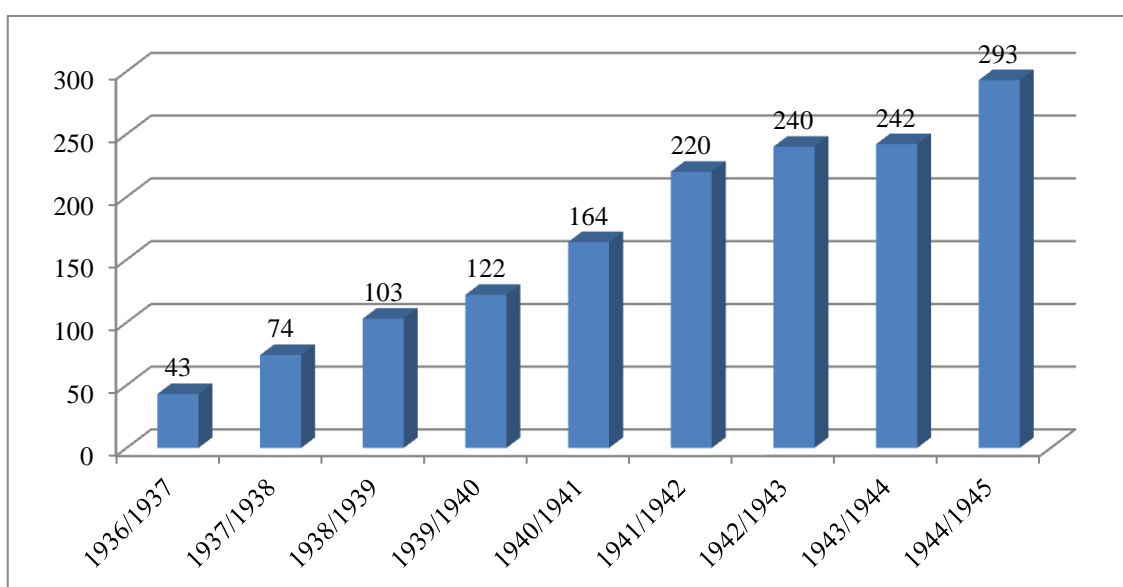
Vedle vzdělávacích institucí firmy Baťa vznikla ve Zlíně obchodní akademie a ve městě bylo zřízeno první gymnázium. Počátky zlínského obchodního školství jsou spojeny se zřizováním obchodních kurzů, které pro své zaměstnance pořádala při své škole práce firma Baťa. Od školního roku 1933/1934 pak nejprve působila ve Zlíně veřejná obchodní škola jako pobočka Obchodní akademie v Uherském Hradišti a ve školním roce 1937/1938 již došlo k jejímu oddělení. Nově vzniklá státní škola, která měla formu denního studia, dostala název Obchodní akademie Tomáše Bati pro zahraniční obchod (KAŠPÁRKOVÁ 2010: 84). Z obrázku (Obr. 1), který uvádí počet žáků zlínské obchodní akademie ve školních ročnících 1933/1934 – 1943/1944, je patrné, že vznik samostatné školy vedl k nárůstu počtu žáků obchodního studia ve Zlíně.

Obr. 1: Počet žáků zlínské obchodní akademie ve školních letech 1933/1934 - 1943/1944

Zdroj: KAŠPÁRKOVÁ (2010: 85)

O zřízení gymnázia ve Zlíně se v roce 1936 zasloužil Spolek rodičů, jelikož firma Baťa o tento typ školy neusilovala. Spolkové reálné gymnázium bylo školou soukromou a za výuku se platilo vysoké školné (KAŠPÁRKOVÁ 2010: 85). Od zřízení v roce 1936 každým rokem narůstal počet žáků gymnázia (Obr. 2). V roce 1948 byla škola zestátněna.

Obr. 2: Počet žáků zlínského reálného gymnázia ve školních letech 1936/1937 - 1944/1945

Zdroj: KAŠPÁRKOVÁ (2010: 86)

Mimo město Zlín byly střední školy v regionu zakládány jen výjimečně. V roce 1928 bylo zřízeno Městské reálné gymnasium na Vsetíně (MGVS 2005 – 2012) a o čtyři roky později ve stejném městě zahájila činnost Průmyslová škola mistrovská. Podnětem ke zřízení strojnické školy byla potřeba technicky vzdělaných a kvalifikovaných odborníků v průmyslových podnicích rodících se na Valašsku ve 30. letech (SPŠS VS 2012).

V roce 1936 se v souvislosti se založením podniku Česká zbrojovka Uherský Brod začalo významně rozvíjet učňovské školství v Uherském Brodě. Speciální výroba zbraní vyžadovala výchovu odborníků a učňovské zařízení podniku zabezpečovalo významnou měrou požadované kvalifikované pracovníky v této specifické oblasti (SŠ-COPt UB 2007).

4.2.1 Vzdělávací a výchovný systém firmy Baťa

V 1. polovině 20. století bylo zájemců o práci v prosperující firmě Baťa mnoho. Velkou motivací pro mladé lidi byla skutečnost, že firma Baťa nenabízela jen práci a vysokou mzdu, ale také ubytování, stravu, množství služeb, možnosti kulturního a sportovního využití, zdravotnictví a mnoho dalšího, co odlišovalo Zlín od jiných měst a spoluvytvářelo vysokou životní úroveň v tomto městě. Tomáš Baťa však nebyl spokojen s kvalitou přicházejících učňů, proto se rozhodl vyškolit a vychovat si mladé pracovníky sám a podle vlastních představ. Hlavní vyučovací metodou, kterou propagoval, bylo učení se prací a podle toho byl vzdělávací program koncipován. Základy podnikového výchovně-vzdělávacího systému vytvořila Baťova škola práce, ke které později podle potřeb podniku přibýly další instituce. Založením vlastního systému školství si firma Baťa zajistila potřebný počet levné, ale zároveň spolehlivé pracovní síly.

Baťova škola práce

Baťova škola práce zahájila svou činnost 15. září 1925. Její zřízení se z počátku setkalo s nedůvěrou, nebylo zvykem, aby učeň pobíral mzdu, a tak původní plán přijetí 200 mladých mužů ve věku 14 let, co s dobrým prospěchem dokončili základní školní docházku, nemohl být vzhledem k malému zájmu realizován. Do premiérového ročníku tedy nastoupilo všech 80 přihlášených chlapců. Učení v BŠP bylo tříleté, ukončeno tovaryšskou zkouškou a výučním listem (ABŠ 1992: 18 – 19).

BŠP rychle získala reputaci a zájem o ni výrazně stoupal, v roce 1934 bylo žadatelů již 19 000. Přijato mohlo být ale jen 1 000 až 1 500 nováčků. Na přijímací řízení byla upřena mimořádná pozornost, aby byli vybráni nejschopnější učni. Vycházelo z důkladného dotazníku, v němž uchazeč musel kromě běžných údajů uvést i rodinné a majetkové poměry, a také z psychotechnické zkoušky a lékařské prohlídky. Ze schopných uchazečů byli přednostně přijati sociálně slabší, neboť se u nich předpokládala skromnost a dobrý vztah k práci. Zájemci nepocházeli jen z Československa. Do Zlína přicházelo mnoho lidí různých národností, kteří se školili na vedoucí závodů a prodejen firmy Baťa v zahraničí. Konkrétně to bylo: 136 Jugoslávců, 36 Němců, 28 Francouzů, 18 Poláků, 14 Angličanů, 12 Indů, 9 Holanďanů, 8 Rumunů, 6 Švýcarů, 5 Egyptanů, 3 Rakušané, 2 Američané a 1 Bulhar (LEŠINGROVÁ 2010: 92). V roce 1934 měla BŠP 51 tříd s 1 560 žáky (BAŤA 1934: 10).

Mladí muži, jak se učni v BŠP označovali, si pod dohledem vedoucích pracovníků a vychovatelů osvojovali řadu zásad. Zejména museli umět hospodařit se svým vlastním výdělkem (své týdenní hospodaření si zaznamenávali do ročenky), pěstovali si kladný vztah ke každé práci a nezbytností byla spojitost teoretických vědomostí s odbornými dovednostmi. Z velmi úzkého propojení práce v továrně, školní výuky a internátní výchovy celý systém výchovy mladých pracovních sil vycházel.

Manuální práci mladí muži vykonávali pod dohledem mistrů v dílnách, kde se zároveň seznamovali s pracovním prostředím a principy promyšlené organizace práce. Platila zásada, že učeň měl každé tři měsíce měnit práci, aby poznal všechny kroky výroby obuvi. Pracovní doba trvala od pondělí do pátku od 7 do 12 hodin a od 14 do 17 hodin. Do prospěchu mladého muže byly klasifikovány vytrvalost, jakost práce, chápavost. Za provedenou práci dostávali mladí muži mzdu. Čím složitější pracovní operaci mladý muž vykonal, tím vyšší obdržel mzdu.

Teoretická výuka ve škole byla v pracovních dnech organizována od 18 do 20:30 hodin a v sobotu dopoledne. Výuku tvořila řada předmětů. Vedle odborné nauky obuvnické, jako hlavního předmětu, to byly předměty strojnictví, elektronika a další, ale i předměty přispívající k rozvoji všeobecného vzdělání, zejména výuce cizích jazyků byla věnována značná pozornost.

Sobotní odpoledne a neděle, tedy časový režim mladých mužů v internátě, byla věnována podle programu vychovatele sportu, vycházkám, kultuře a vzdělání. V internátech byla uplatňována samospráva, která měla přispívat k vypěstování

vlastností potřebných pro vedoucí funkce. U mladého muže se zde hodnotily smysl pro pořádek a hospodárnost. Polovojenská disciplína vychovatelů, kteří odpovídali za své svěřence, za jejich chování, vystupování a vnější vzhled, utvářela mladého člověka morálně na výši (ABŠ 1992: 19).

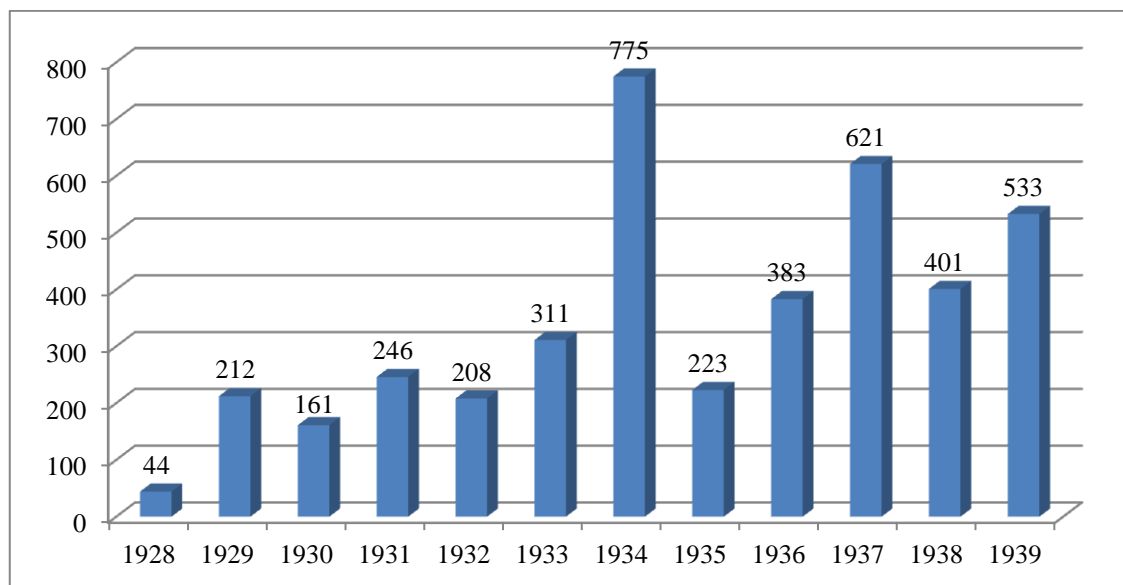
Vzdělávací a výchovné aktivity BŠP pro mladé muže se velmi osvědčily, a tak byla v roce 1929 zřízena BŠP i pro mladé ženy. Organizace práce, výuky a výchovy se podobala systému BŠP pro mladé muže, ale obsah vzdělávání měl jiné zaměření, rozvíjely se především kulturní znalosti mladé ženy. Ve večerní škole, která byla organizována sedm hodin týdně po čtyři večery, se vyučovaly němčina, hospodářská výchova, vzdělávací četba, společenská výchova, hudební výchova, zdravotní výchova, šití prádla, kulturní rozprava aj. Výchova mladých žen směřovala k tomu, aby se z nich staly spolehlivé spolupracovnice a inteligentní ženy – matky a hospodyně. V mladých ženách byly rozvinuty všestranné schopnosti, pracovitost, čestné jednání (ŘEPA 2005: 29).

Odbornou školu obuvnickou, jež byla původní závodní školou firmy Baťa, doplnily ve 30. letech další školy. Počínaje školním rokem 1932/1933 bylo při BŠP vybudováno oddělení chemické školy. Firma Baťa si podle svých potřeb chtěla vychovat mládež i pro práci ve strojírnách. V roce 1929 tak byli nejprve mladí muži zařazováni z obuvnických dílen do strojíren, aby se vyučili strojnictví a od ročníku 1933/1934 již fungovala odborná škola strojnická. Ve školním roce 1935/1936 zahájila činnost nově založená dvouletá mistrovská škola strojnická, do které byli zařazeni nejlepší absolventi odborné školy (ABŠ 1992: 19). Odborná škola strojnická měla v roce 1934 pět tříd se 139 žáky (BAŤA 1934: 10).

Ve 2. polovině 30. let prošla BŠP reorganizací. Se souhlasem Ministerstva školství a národní osvěty byla v roce 1937 vytvořena firemní průmyslová škola s obory obuvnický, koželužský, strojnický, elektrotechnický, stavební, chemický a pletářský. Měla třístupňový nastavbový systém. První stupeň představovala dvouletá odborná škola, kterou navštěvoval každý přijatý mladý muž, případně přijatá mladá žena. Asi 35 % mladých lidí bylo po učení na odborné škole přijato na druhý stupeň – na dvouletou průmyslovou mistrovskou školu a nejlepší absolventi mistrovské školy byli zařazeni do třetího stupně – do dvouleté vyšší průmyslové školy, jež byla ukončena maturitou. Na základě této soustavy se firmě Baťa podařilo dosáhnout cíle v podobě uspořádání první obuvnické maturity na světě, stalo se tak v roce 1941 (ABŠ 1992: 20). Výukové

prostory byly již od roku 1933 zřízeny i v sousedních Otrokovicích, kde se tak začalo rozvíjet odborné školství.

Vzdělávání a výchova mladých lidí u firmy Baťa procházely v průběhu 20. a 30. let dynamickým vývojem. BŠP představovala hlavní podnikovou výchovně-vzdělávací instituci, systematickým propojením tří složek (práce-škola-výchova v internátě) se firmě Baťa podařilo vychovat v příslušném oboru kvalifikované pracovníky, kterým nechyběly teoretické vědomosti a podnikatelské vlastnosti. První mladí muži končili BŠP v roce 1928. Tříleté učení jich úspěšně absolvovalo pouze 44. V následujících letech zájem o podnikovou školu mnohonásobně převyšoval kapacitu přijímaných. V roce 1934 již z BŠP vzešlo 775 absolventů. Po úmrtí Tomáše Bati v roce 1932 panovala u učňů nejistota kolem dalšího vývoje BŠP a v důsledku toho bylo v polovině 30. let úspěšných absolventů podstatně méně. Brzy se však ukázalo, že existence BŠP není ohrožena (v činnosti Tomáše Bati úspěšně pokračoval jeho nevlastní bratr Jan Antonín Baťa) a počet absolventů v letech 1937 – 1939 vzrostl v porovnání s roky 1935 a 1936. Vývoj počtu absolventů BŠP v jednotlivých letech 1928 – 1939 je zachycen v obrázku (Obr. 3).

Obr. 3: Počet absolventů BŠP v letech 1928 - 1939

Zdroj: LEŠINGROVÁ (2010: 95)

Po ukončení BŠP absolventi většinou pracovali v továrně jako dělníci. Někteří také působili ve funkcích mistrů, nebo se prosadili na místa administrativních a technických pracovníků. Mnozí absolventi se uplatnili při budování závodů firmy Baťa

po celém Československu. Jejich podíl byl významný zejména při výstavbě nových továren v Otrokovicích, v Napajedlích, v Třebíči, v Krnově, v Sezimově Ústí, ve Zručín. Sázavou, ve Svitě pod Tatrami, v Partizánském a v dalších místech ČSR. Řada absolventů BŠP se také angažovala v protifašistickém odboji v období 2. světové války (ABŠ 1992: 30). Kromě činnosti ve své zemi se absolventi BŠP mimořádně úspěšně osvědčili jako nákupčí kůží, kaučuku a jako vedoucí prodejen a výrobních podniků v zahraničí (LEŠINGROVÁ 2010: 95).

Činnost BŠP byla ukončena nástupem komunistického režimu v roce 1948. Její existence přispěla nejen k výraznému rozvoji zlínského odborného školství, ale také k rozmachu firmy Baťa a k rozvoji Zlína i jeho okolí. V roce 1925 v Baťových závodech ve Zlíně působilo 5 200 zaměstnanců, o pět let později měla zlínská firma již 17 400 zaměstnanců. V roce 1938 Baťovy závody zaměstnávaly 41 814 lidí v Československu a 23 250 lidí v zahraničí, sesterské společnosti byly ze Zlína řízeny ve 33 zemích světa. Výroba obuvi ve zlínské továrně vzrostla z 6,3 mil. párů z roku 1925 na 35,1 mil. párů v roce 1931. Roku 1937 firma Baťa výrobou 47,8 mil. párů bot ovládala šest sedmin československé produkce obuvi. Prudce stoupal i počet obyvatel města Zlína: 5 285 v r. 1923, 15 010 v r. 1927, 26 350 v r. 1932, 37 342 v r. 1937 (POKLUDA 2004). Zlín se ve 30. letech stal největším městem na území Zlínského kraje.

Další vzdělávací instituce založené firmou Baťa

S cílem rozšířit vzdělání a dovednosti svých pracovníků zakládala firma Baťa na konci 20. a v průběhu 30. let další instituce. V roce 1929 vznikla Exportní škola za účelem vyškolení prodavačů a nákupců, jež budou realizovat práci v zahraničí. Značnou část výuky tak tvořily cizí jazyky. O rok později byla založena Škola prodavačů. S rozšiřováním sítě vlastních prodejen firma potřebovala vysoký počet prodavačů, kteří odborně povedou prodej. Vyšší lidová škola, založená v roce 1932, pořádala řadu praktických a jazykových kursů a také cykly přednášek o všech aktuálních problémech veřejného, politického a hospodářského života.

V průběhu 30. let rapidně narůstal počet zaměstnanců Baťových závodů. Nově přijatí dělníci byli zapracovávaní do obuvnických dílen prostřednictvím Školy pro nově přijaté zaměstnance. Manuální dovednosti a návyky získali přímo v dílnách u strojů za vedení instruktorů pro každý druh práce. Praktická výuka trvala 6 - 80 dní, záleželo na druhu činnosti. Doplňovala ji teoretická výuka po práci v rozsahu jedné hodiny denně,

která probíhala po celou dobu zapracovávání nově přijatého zaměstnance (ABŠ 1992: 16 - 17).

S vzdělávacím a vědeckým posláním zahájil činnost v roce 1935 Studijní ústav. Sloužil všem zaměstnancům, obyvatelům města, mládeži a dalším zájemcům bez ohledu na věk. Učit se zde měl především každý sám. Provizorní sídlo Studijního ústavu v jednom podlaží chlapeckého internátu se změnilo v roce 1936 s otevřením nové budovy, která měla pět pater. Studijní ústav byl rozčleněn následovně:

1. etáž - exaktní vědy, matematika, úvod do přírodních věd
2. etáž - fyzika
3. etáž - chemie a chemická technologie
4. etáž - biologie, mineralogie, hornictví a hutnictví
5. etáž - výzkum zlínského regionu (ŘEPA 2005: 39 - 41)

Po vzniku některých nových oddělení byla v roce 1938 předána Studijnímu ústavu do užívání druhá budova. Důležitými součástmi ústavu byly knihovna, sbírky technického a technologického inventáře a moderně vybavené odborné pracovny a laboratoře. Studijní ústav konal i některé další akce vzdělávacího a kulturně-výchovného charakteru. Organizoval poznávací zájezdy do muzeí, kulturní večery apod. (ABŠ 1992: 17). S příchodem války se činnost ústavu přerušila. Po jejím konci sice začal znovu fungovat, avšak v brzké době byl definitivně zrušen.

V roce 1937 byl ve Zlíně založen institut Tomášov. Na jaře roku 1938 do něj bylo vybráno 60 nejúspěšnějších zlínských mladých mužů, kteří absolvovali BŠP v letech 1936 - 1937, aby se z nich stali vedoucí řídící pracovníci. Byli vedeni k upevnění schopnosti efektivní organizace práce, k odbornosti, k orientaci v mezinárodním nákupu, obchodu a výrobě, a to zejména z pohledu ekonomiky. Výchovný program u nich prohluboval znalosti svého oboru tzn. chemie, strojírenství, obchodních věd, obuvnictví atd. Nezbytnou povinností byla znalost dvou světových jazyků. Tomášované, jak se mladí muži v Tomášově označovali, museli při zaměstnání ve firmě studovat večerní průmyslovou školu, nebo Obchodní akademii Tomáše Bati pro zahraniční obchod. Měli zde získat maturitní vzdělání. Od Tomášované se vyžadovalo společenské chování na výborné úrovni. Ke slavnostním příležitostem se oblékali do žaketu a nosili cylindr. Celý výchovný proces neměl předem stanovený časový rámec, předpokládalo se však interní hodnocení ředitelem, po přípravném období dosažení tzv. stupně juniora a po dalším období stupně seniora. Po vypuknutí války v roce 1939

nemohly být další plány ohledně Tomášova realizovány a na podzim roku 1940 byla jeho činnost ukončena (LEŠINGROVÁ 2010: 99 - 101).

Aktivity firmy Baťa v oblasti vlastního školství dovršila Škola umění, jež byla otevřena v září roku 1939. Její vznik byl vyvolán jednak snahou o kulturní povznesení města a také potřebou Baťových závodů. Jevila se nutnost řešit profesionálním způsobem otázku průmyslového designu. Podle původního plánu měly být realizovány dva typy studia, ale stále zhoršující se poměry za 2. světové války neumožnily projekt uplatnit. Do roku 1945 se tak na škole studovaly obory stavební průmysl, architektura, bytová kultura, průmyslová grafika, reklama, knihařství, aranžérství, výstavnictví, módní průmysl, sochařství, keramika, dekorační malba, řezbářství, štukatérství, odlévání z kovu. Současně se vyučovalo teoretickým předmětům, jako byly dějiny umění a uměleckých řemesel, anatomie, psychologie, sociologie, literatura. Po 2. světové válce se škola stala státní institucí a jako střední uměleckoprůmyslová škola přesídlila do Uherského Hradiště (ABŠ 1992: 17 - 18).

4.3 Období socialismu 1948 - 1989

4.3.1 Střední školství

2. světová válka dočasně utlumila veškeré aktivity v oblasti školství, některé již existující školy se navíc musely vypořádat s poškozeným zázemím. Až při stabilizaci poměrů po válce ve spojení s nástupem komunistického režimu byly vytvořeny podmínky k zakládání nových škol. Významně se rozvíjelo střední školství na území Zlínského kraje především v období 1948 - 1960.

Síť středního školství gymnaziálního typu byla v období socialismu rozšířena o tři školy. V roce 1949 bylo gymnázium založeno ve Valašských Kloboukách. Jeho zřízení nedílně souviselo s ustanovením stejnojmenného okresu ve stejném roce. Gymnázium mělo pro chudou oblast jižního Valašska velký význam, ihned se stalo špičkou vzdělanosti a jeho absolventi, jež se do oblasti vraceli po vysokoškolském studiu, měli hlavní podíl na postupném zlepšování vzdělanostní struktury zdejšího obyvatelstva (GVK 2012). Další gymnázia vznikla v době, kdy pojem gymnázium terminologicky neexistoval. Gymnázium Otrokovice roku 1953 (GOTR 2007 - 2012) a

Gymnázium Rožnov pod Radhoštěm roku 1956 (GRR 2012) vznikly jako jedenáctileté střední školy. Statut gymnázia získaly po školské reformě v roce 1969.

V roce 1970 působilo ve Zlínském kraji 10 gymnázií. V tomto období se dá hovořit o jejich rovnoměrném rozmístění na území Zlínského kraje (Příloha 3), přičemž byla lokalizována v obcích s nejvíce obyvateli v regionu. Z deseti největších obcí regionu gymnázium nesídlilo pouze v Bystřici pod Hostýnem. Nejmenší obcí, kde gymnázium fungovalo, byly Valašské Klobouky.

V období socialismu došlo k zániku Arcibiskupského gymnázia v Kroměříži a gymnázia na Velehradě, které pod názvem Řádové československé gymnázium Papežské koleje Tovaryšstva Ježíšova na Velehradě fungovalo od roku 1938 (SGV 2011). V roce 1948 byly školy nejprve postátněny a o dva roky později jim byla zcela ukončena činnost. Obnovy se dočkaly až v dalším porevolučním období po roce 1989.

Mnohem dynamičtější jak všeobecně vzdělávací školství se vyvíjelo školství odborné. Významných změn doznalo s nástupem komunistické moci zdravotnictví. Konec války ukázal nedostatek kvalifikovaných ošetřovatelek a nutnost zkvalitnit jejich přípravu. V roce 1948 se tak vedle znárodnění nemocnic začalo formovat jednotné zdravotnické školství, působnost získaly Vyšší sociálně zdravotní školy. Na území Zlínského kraje byla v roce 1948 založena Vyšší sociálně zdravotní škola v Uherském Hradišti (SŠPHZ UH 2007), o rok později byly dosavadní Odborné školy pro ženská povolání přeměněny na Vyšší sociálně zdravotní školy ve Zlíně¹ (SZŠ ZL 2012) a v Kroměříži (SZŠ KM 2012) a v roce 1951 byla Vyšší sociálně zdravotní škola založena ve Vsetíně (SZŠ VS 2007). Zdravotnické školy tak existovaly ve všech nynějších okresních městech Zlínského kraje. Za účelem větší efektivity systému přešly zdravotnické školy v roce 1953 do resortu Ministerstva zdravotnictví.

Všechny čtyři současné okresy byly brzy po válce zastoupeny také obchodní akademii. Existující obchodní akademie v Uherském Hradišti a ve Zlíně doplnily obchodní akademie v Kroměříži a ve Valašském Meziříčí. Obchodní akademie v Kroměříži byla zřízena v roce 1946 (OA KM 2012) a navázala na tradici obchodního školství ve městě od roku 1900. Obchodní akademie ve Valašském Meziříčí byla otevřena v roce 1949 Ministerstvem školství. Valašské Meziříčí se tímto stalo spádovou oblastí pro Vsetínsko, Frenštátsko a Novojičínsko, kde z důvodu nadbytečného počtu byly Ministerstvem školství obchodní akademie zrušeny (OA VM

¹ V letech 1949 - 1989 se Zlín jmenoval Gottwaldov; v práci je dále užíván název Zlín

2012). Ze tří škol byla tedy vytvořena jedna. Roku 1950 byl obchodním akademiím dán název Vyšší hospodářské školy.

V dalším období, v 50. letech, se významně rozvíjelo školství ve spojení s národními podniky. Koncentrace určitého průmyslového odvětví na územní jednotce byla impulsem ke vzniku příslušně zaměřené školy v daném místě. Podniky působily se školami v těsné symbióze a v důsledku toho si zajistily ekonomickou prosperitu.

V roce 1951 byla založena Vyšší průmyslová škola vakuové elektroniky Rožnov pod Radhoštěm pro nově vzniklý podnik Tesla Rožnov. Pro jeho elektrovakuové provozy připravovala specialisty středně technické úrovně. Jako učitelé odborných předmětů působili na škole specialisté z výroby. Zároveň s průmyslovou školou vznikla Základní odborná škola při n. p. Tesla Rožnov, jež poskytovala obor Foukač technického skla (SŠIEŘ RR 2012). Učiliště měla zřízené i Tesla Valašské Meziříčí, a to v elektrotechnickém oboru.

Ve školním roce 1952/1953 zahájila výuku Vyšší průmyslová škola nábytkářská v Bystřici pod Hostýnem v oboru Mechanická technologie dřeva. Jedním z hlavních důvodů pro umístění školy do Bystřice pod Hostýnem byla možnost široké odborné spolupráce s nábytkářským závodem TON n. p. a dřevařským závodem IMPREGNA n. p. (SŠNO BH 2008).

Ve stejném ročníku začalo fungovat učňovské středisko v Uherském Hradišti, jež bylo zřízeno při n. p. Mikrotechna. Přípravu učňů zahájilo v oboru Mechanik. Středisko vychovávalo učně i pro podniky z jiných krajů celé Československé republiky. Později se Učňovské středisko n. p. Mikrotechna stalo součástí SOU Let Kunovice n. p., pod názvem Středisko praktického vyučování Mesit n. p. (SŠ MESIT 2011). SOU vzniklo v 50. letech pro přípravu odborníků strojírenských oborů a elektrooborů pro největšího výrobce letadel v Československu - LET Kunovice (SOŠT UH 2006-2007).

V roce 1957 bylo zařazeno do sítě škol Odborné učiliště při n. p. Osvětlovací sklo ve Valašském Meziříčí. Původní závodní učňovská škola se od 1. září změnila na učiliště, které vychovávalo učně nejen pro sklárny ve Valašském Meziříčí, ale i ve Vsetíně, v Karolínce, Rapotíně, Janštejně, Košťatech, Dubňanech, Úsobrně, Rosicích aj. (SUPŠS VM 2009).

V roce 1958 se rozšířilo zlínské odborné školství. Bylo otevřeno Odborné učiliště strojírenské, jehož garantem se stal n. p. Závody přesného strojírenství Zlín (SPŠP-COP ZL 2008).

Zlín si v poválečném vývoji uchovával důležité postavení, a to nejen v regionálním měřítku, ale i v rámci celé republiky. Uplatňovala se zde silná pozice průmyslu, na činnost Baťových závodů navázaly podniky Svit, Rudý Říjen a Závody přesného strojírenství, a svůj velký význam tak mělo ve městě nadále průmyslové školství, které vycházelo ze školství firmy Baťa. Vývoj zlínského průmyslového školství, od průmyslové školy firmy Baťa po nynější existenci škol, znázorňuje schéma v příloze (Příloha 14). Stejně jako v „Baťově období“ byly přednostmi škol úzké kontakty s praxí. Na úrovni učilišť zaujímalu dominantní pozici Odborné učiliště n. p. Svit, které vychovávalo učně v obuvnickém oboru. V roce 1966 mělo 1 456 žáků (ONV 1966). Odborné učiliště fungovalo i při n. p. Rudý Říjen, a také například při n. p. Fatra v nedalekých Napajedlích.

Na konci 50. let zahájily činnost ještě nynější Střední škola gastronomie a obchodu Zlín - 1958 (SŠGO ZL 2008) a Střední pedagogická škola Kroměříž - 1959 (SPEDŠ KM 2012). V tomto období se zároveň zastavil rozmach středního školství a v dalších letech 1960 - 1989 docházelo spíše ke stabilizaci již existujících škol, respektive k rozšiřování nabídky studijních oborů. Frekventované byly zejména učňovské školy. Nové školy byly zakládány jen okrajově.

V roce 1973 bylo střední školství na území Zlínského kraje rozšířeno o Střední odborné učiliště knihkupecké Luhačovice. Škola byla zprvu, od roku 1967, elokovaným pracovištěm Učňovské školy Gottwaldov. Před touto školou v Luhačovicích fungovalo zemědělské odborné učiliště (SOŠ LUH 2008). Od roku 1978 se začaly rozvíjet služební obory ve Vizovicích, kam byla do budov bývalé Střední zemědělské technické školy přeložena Učňovská škola z Želechovic n. Dřevnicí - Lípy. K tradičním oborům, jako byly pánský a dámský krejčí, švadlena, holič a kadeřník atd., byl nově zřízen čtyřletý obor kosmetička. O čtyři roky později byla škola přejmenována na Střední odborné učiliště místního hospodářství (SŠOS VIZ 2012). V roce 1982 vzniklo ještě Střední odborné učiliště potravinářské v Kroměříži (SŠHS KM 2012) a v roce 1985 vzniklo Střední odborné učiliště stavební ve Vsetíně. Dějiny vsetínského učiliště však začaly již v roce 1953, kdy bylo zřízeno Středisko praktického vyučování, jež později přešlo pod Pozemní stavby Olomouc n. p. (SOŠJS VS 2010).

4.3.2 Vysoké školství

Období socialismu přineslo pro město Zlín a jeho okolí v oblasti školství ještě jednu velmi významnou událost. V průmyslovém městě byla v roce 1960 započata tradice vysokého školství, když při n. p. Svit bylo zřízeno vysokoškolské pracoviště, které spadalo pod záštitu Slovenské vysoké školy technické v Bratislavě. Důvodem zřízení pracoviště byl nedostatek vysokoškolsky vzdělaných kádrů v průmyslu. O tři roky později bylo pracoviště převedeno pod Vysoké učení technické v Brně. Úspěšným rozvíjením pedagogické, politickovýchovné a vědeckovýzkumné práce i vytvářením stále lepších materiálních podmínek dosáhlo pracoviště úrovně odpovídající vysokoškolské fakultě technického směru. Proto v roce 1969 byla ustanovena samostatná Fakulta technologická ve Zlíně jako čtvrtá fakulta brněnského Vysokého učení technického, školy s bohatou 120letou tradicí.

Na fakultě bylo možné studovat jediný pětiletý obor - technologii kůže, gumy a plastických hmot. Výchova inženýrů-technologů pro československý kožedělný, gumárenský a plastikářský průmysl v zaměření především na zpracovatelské inženýrství přírodních syntetických makromolekulárních látek představovala hlavní poslání fakulty. Velmi příznivé studijní podmínky byly dány technickou vybaveností laboratoří, vybaveností sociálních zařízení, úzkou návazností na průmyslové zázemí a v neposlední řadě cílevědomou prací celého kolektivu fakulty. Praxe studentů byla vedením fakulty organizována jednak v průmyslových závodech ČSSR, jednak v závodech socialistických zemí v rámci bezdevízové výměnné praxe.

Fakulta plnila ve městě, v okrese a v celé oblasti také významnou společenskopolitickou úlohu. Jako jediná vysoká škola v regionu rozvíjela svou práci v úzkém spojení se státními orgány, s orgány KSČ a společenskými organizacemi; celá řada učitelů i studentů působila veřejně ve městě, v okrese, v závodech i ve společenských organizacích. Učitelé se zúčastňovali vytváření perspektivních plánů rozvoje města a okresu (VTEI 1975).

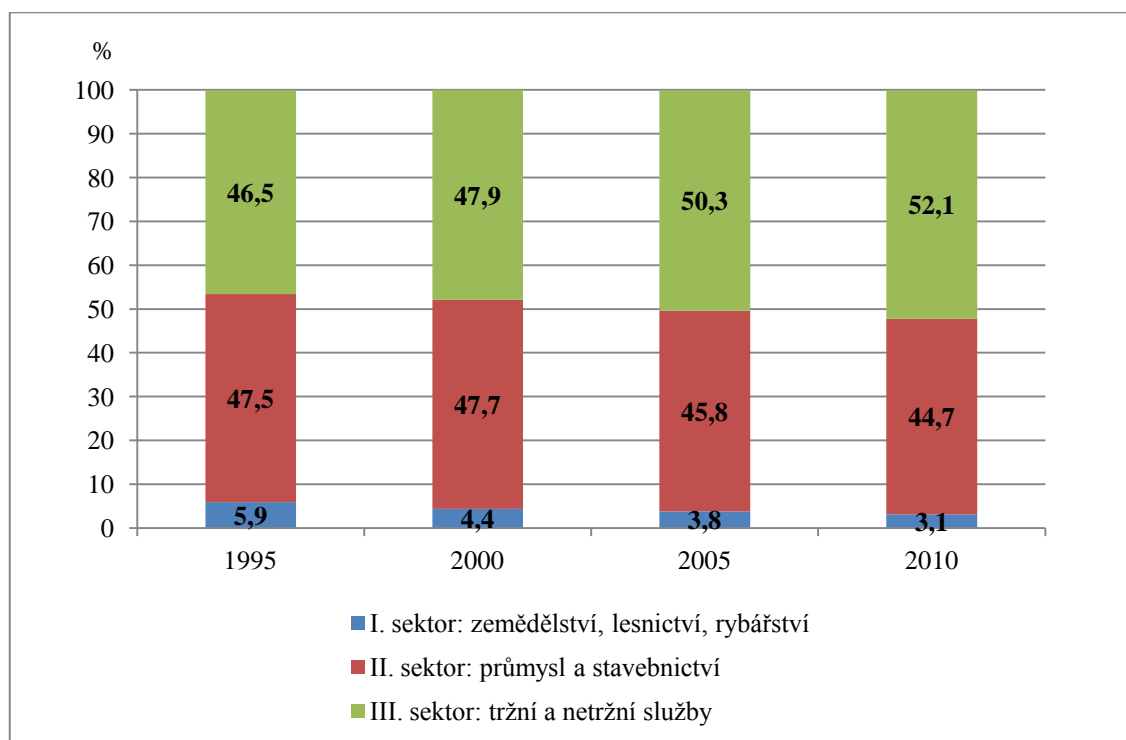
Podle dostupných údajů se ve školním roce 1969/1970 na fakultě vzdělávalo 522 studentů, z toho 407 studovalo v denní formě. Z počtu studentů denního studia bylo 120 žen a 17 cizinců. Na fakultě bylo evidováno 98 osob studujících při zaměstnání (ČSÚ 1970: 319).

5. SOUČASNÝ STAV ŠKOLSTVÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI

5.1 Determinanty vývoje školství po roce 1989

Nové ekonomické poměry po roce 1989 výrazně ovlivnily hospodářskou situaci ve Zlínském kraji. V předchozím období region, kde se koncentrovaly velké, významné průmyslové podniky, patřil mezi ekonomicky silné oblasti v celém Československu, ale v průběhu 90. let se při útlumu řady dříve prosperujících průmyslových odvětví a krachu či stagnaci podniků jeho pozice začala měnit. Periferní poloha Zlínského regionu na území České republiky nyní brání jeho dynamickému ekonomickému rozvoji.

Z hlediska zaměstnanosti pracovních sil v jednotlivých sektorech národního hospodářství prochází Zlínský kraj vývojem, který je v souladu s transformací české ekonomiky. Od roku 1995 narůstá podíl zaměstnaných v terciárním sektoru, naopak stagnuje zaměstnanost v sekundárním sektoru a zcela utlumen je význam primárního sektoru (Obr. 4).

Obr. 4: Struktura zaměstnanosti podle základních sektorů ekonomiky v letech 1995, 2000, 2005 a 2010

Zdroj: ČSÚ 2011. Statistická ročenka Zlínského kraje 2011; vlastní výpočty

Porevoluční ekonomické změny ve Zlínském kraji lze řadit mezi vlivné determinanty vývoje školství po roce 1989. V oblasti středoškolského vzdělávání v tomto kontextu nastal zejména pokles zájmu o technické obory, jelikož absolventi při úpadku průmyslových závodů přestali nacházet uplatnění. Nejvíce se změny negativně dotkly obuvnického odvětví, které mělo na Zlínsku významné postavení od dob podnikání Tomáše Bati. Mnohé školy po roce 1989 začaly měnit své zaměření, respektive rozšiřovat nabídku oborů, aby profily absolventů lépe odpovídaly potřebám trhu práce. Na základě rostoucího významu vzdělání oslabily učiliště a hlavní část vzdělávání se přesunula do oborů s maturitní zkouškou.

Vedle situace na trhu práce se v oblasti středního vzdělávání v posledních letech značně projevují důsledky demografického vývoje. Avšak týká se to počtu žáků a změn v síti středních škol, nikoliv úpravy vzdělávací nabídky. O změnách spojených s demografickým vývojem je pojednáno v dalších částech práce.

K dalším změnám ve středním školství patří změny organizační. Školám byla po roce 1989 poskytnuta právní subjektivita jako základní předpoklad vysoké autonomie. Důležitým organizačním determinantem vývoje školství se stala reforma veřejné správy roku 2001, po které dřívější zřizovatelskou funkci středních škol Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy převzaly kraje. Kraj je v samostatné působnosti povinen zajistit podmínky pro uskutečňování vzdělávání. Svých kompetencí ve školství se kraje plně ujaly od 1. ledna 2003 (MŠMT 2009).

Při výčtu determinantů vývoje školství nelze opomenout legislativní rámec. Střední školství se nyní řídí školským zákonem vydaným v roce 2005. Významným předmětem legislativní aktivity se v polistopadovém období stalo vysoké školství. Zákony z roku 1990 a 1998 přispěly k rozvoji vysokého školství na území celé České republiky. Vysoké školy byly oproštěny od ideologických podmínek, získaly autonomii, samosprávu a akademické svobody a zároveň se znovu staly centry výzkumu a vývoje². Přeměněny byly na veřejnoprávní instituce; veškerý majetek, který dosud užívaly, jim byl předán do vlastnictví (EURYDICE 2009). Ve Zlínském kraji se ve 21. století rozvíjí vysokého školství prostřednictvím Univerzity Tomáš Bati ve Zlíně, o jejímž zřízení bylo rozhodnuto v roce 2000.

² vysoké školy byly komunistickým režimem po vzoru východního bloku chápány pouze jako vzdělávací instituce, zatímco výzkum byl soustředěn především v Akademii věd (EURYDICE 2009)

5.2 Demografický vývoj

Na počátku nového století, v roce 2001 měl Zlínský kraj 594 060 obyvatel (ČSÚ 2012). V dalších pěti letech počet obyvatel trvale klesal vlivem záporného přirozeného přírůstku a záporného migračního salda (Tab. 2). Úbytek obyvatel v tomto období činil 4 221 osob. V letech 2007 a 2008 byl úbytek obyvatelstva zastaven v důsledku kladného přirozeného přírůstku a migračního růstu. V následujících dvou letech se do počtu obyvatel promítlo záporné migrační saldo, přesto celkový stav zůstal vyšší než v roce 2006.

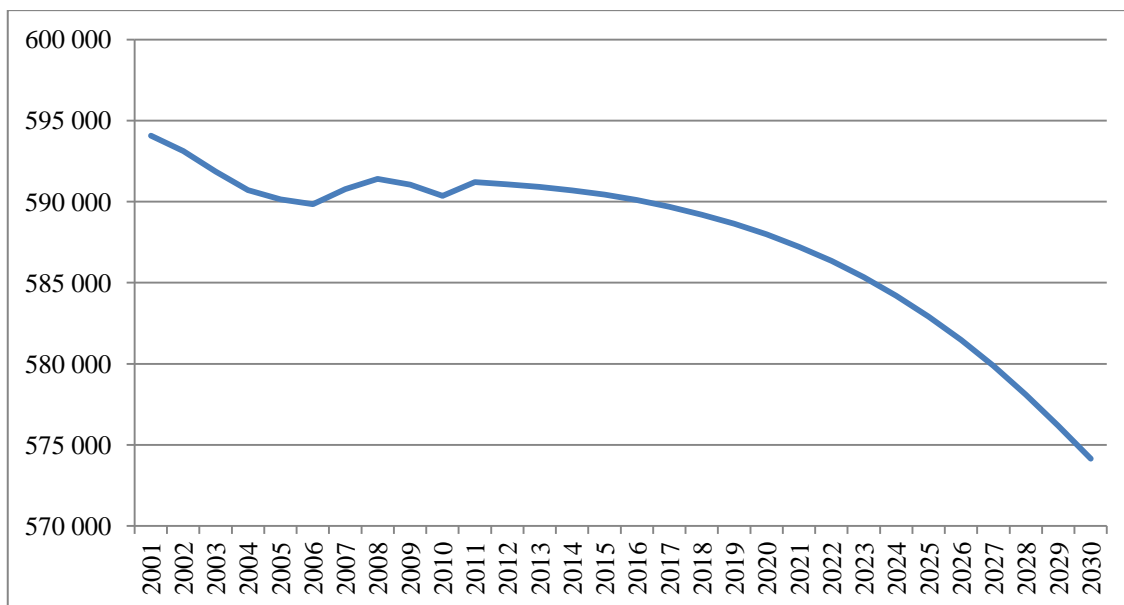
V roce 2010 bylo ve Zlínském kraji evidováno 590 361 obyvatel. Od roku 2001 do roku 2010 ubylo v kraji celkem 3 699 obyvatel, což představuje rozdíl 0,62 %. Lze tak konstatovat, že počet obyvatel se snížil jen nepatrně.

Tab. 2: Stav a pohyb obyvatelstva v letech 2001 - 2010 (k 31.12.)

Rok	Počet obyvatel	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Migrační saldo
2001	594 060	5 171	6 016	-845	3 463	3 581	-118
2002	593 130	5 195	5 855	-660	4 216	4 486	-270
2003	591 866	5 147	6 345	-1 198	4 348	4 414	-66
2004	590 706	5 217	5 978	-761	3 972	4 371	-399
2005	590 142	5 670	6 265	-595	3 510	3 479	31
2006	589 839	5 612	5 926	-314	3 528	3 517	11
2007	590 780	6 059	5 869	190	4 441	3 690	751
2008	591 412	6 261	6 002	259	3 842	3 489	353
2009	591 042	6 076	6 109	-33	3 222	3 559	-337
2010	590 361	6 106	6 061	45	3 102	3 828	-726

Zdroj: ČSÚ 2012. Demografická ročenka krajů 2001 až 2010. Zlínský kraj

Podle projekce Českého statistického úřadu bude populace ve Zlínském kraji v dalších letech oslabovat. Prognóza počítá se soustavným poklesem od roku 2011 a v roce 2030 by počet obyvatel Zlínského kraje neměl přesáhnout hranici 575 000 osob. Projekci na období 2011 - 2030 v návaznosti na skutečný vývoj počtu obyvatel v letech 2001 - 2010 znázorňuje obrázek (Obr. 5).

Obr. 5: Vývoj počtu obyvatel v letech 2001 - 2030³

Zdroje: ČSÚ 2012. Demografická ročenka krajů 2001 až 2010. Zlínský kraj;

ČSÚ 2012. Projekce obyvatelstva v krajích a oblastech ČR do roku 2065. Zlínský kraj

Střední vzdělávání je spojeno s obyvatelstvem ve věku 15 - 19 let. V období 2001 - 2010 počet obyvatel v této věkové kategorii trvale klesal (Tab. 3). V porovnání s rokem 2001, kdy bylo ve věku 15 - 19 let evidováno 41 020 obyvatel, bylo v roce 2010 ve Zlínském kraji o 6 808 obyvatel méně, tj. o 16,6 %.

Tab. 3: Počet obyvatel ve věku 15 - 19 let v letech 2001 - 2010 (k 31. 12.)

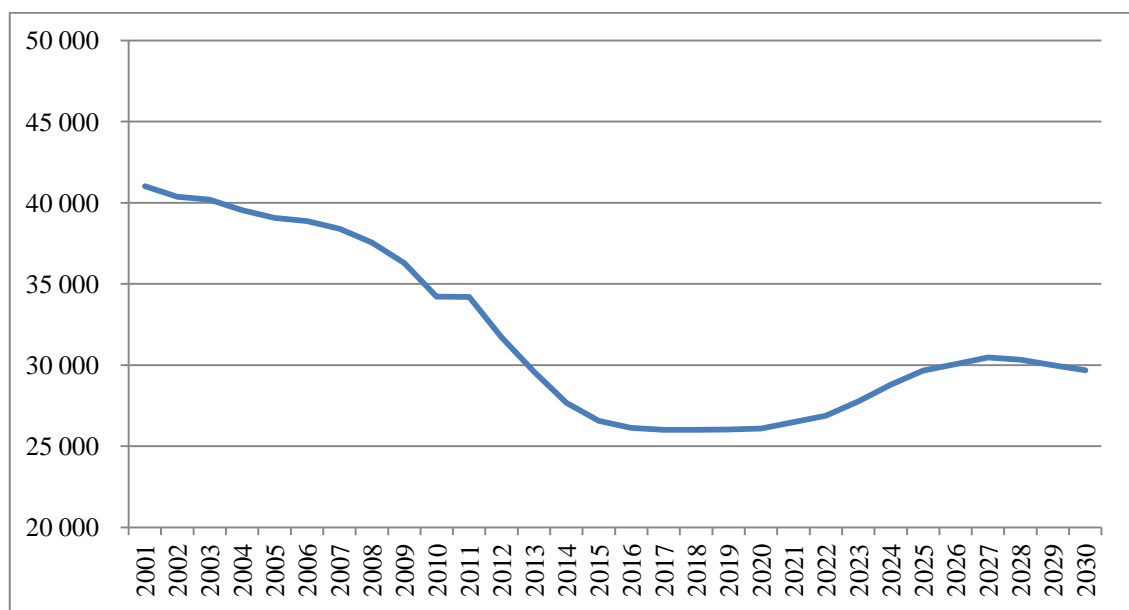
Rok	Počet obyvatel 15 - 19 let	Rok	Počet obyvatel 15 - 19 let
2001	41 020	2006	38 860
2002	40 369	2007	38 392
2003	40 196	2008	37 549
2004	39 533	2009	36 285
2005	39 074	2010	34 212

Zdroj: ČSÚ 2012. Demografická ročenka krajů 2001 až 2010. Zlínský kraj

Podle demografické projekce Českého statistického úřadu se prudký pokles počtu obyvatel ve věkové kategorii 15 - 19letých zastaví ve Zlínském kraji v roce 2016, na hranici 26 000 osob. V dalších čtyřech letech by měl být vývoj konstantní a v období 2021 - 2027 by podle prognózy měl v této věkové skupině nastat vzestup k počtu 30

³ 2001 - 2010 skutečné údaje k 31. 12., 2011 - 2030 projekce k 1. 1.

000 obyvatel. Od roku 2028 bude mít však vývoj znovu sestupný trend. Celou situaci, včetně skutečného vývoje v období 2001 - 2010, znázorňuje obrázek (Obr. 6).

Obr. 6: Vývoj počtu obyvatel ve věkové skupině 15 - 19letých v letech 2001 - 2030⁴

Zdroje: ČSÚ 2012. Demografická ročenka krajů 2001 až 2010. Zlínský kraj;

ČSÚ 2012. Projekce obyvatelstva v krajích a oblastech ČR do roku 2065. Zlínský kraj

5.3 Střední školy a konzervatoře

Střední školy lze z praktického hlediska klasifikovat na gymnázia a střední odborné školy. Dále existují odborná učiliště a praktické školy, které jsou zřízeny pro žáky se zdravotním postižením. Na středních školách se vyučují obory poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou, střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání, jehož výstupem je vysvědčení o závěrečné zkoušce. Samostatným druhem školy jsou konzervatoře, které ze zákona nepatří mezi střední školy, mohou ovšem poskytovat střední vzdělání s maturitní zkouškou, a také vyšší odborné vzdělání ukončené absolutoriem.

Středoškolské studium je organizováno v denní formě vzdělávání (DFV) nebo ostatních formách vzdělávání (OFV) - kombinované, dálkové, distanční, večerní. Ke zřizovatelům středních škol ve Zlínském kraji patří kraj, soukromí zřizovatelé, církve a stát.

⁴ 2001 - 2010 skutečné údaje k 31. 12., 2011 - 2030 projekce k 1. 1.

Vzhledem k sestupnému trendu demografického vývoje, se kterým souvisí celkový pokles počtu žáků středního vzdělávání, vykonává kraj optimalizační opatření v síti středních škol. V důsledku toho se postupně snižuje kvantita středních škol ve Zlínském kraji (Tab. 4). S optimalizací ovšem nejsou spojeny změny ve vzdělávací nabídce, jejíž obsah zůstává po sloučení škol v zásadě nezměněný.

Tab. 4: Statistika počtu středních škol⁵ ve školních letech 2004/2005 - 2010/2011 (k 1. 9.)

Školní rok	Počet středních škol				
	Podle zřizovatele				Celkem
	Kraj	Soukromí	Církev	Stát	
2004/2005	61	16	3	1	81
2005/2006	61	15	3	1	80
2006/2007	57	18	3	1	79
2007/2008	55	15	3	1	74
2008/2009	51	14	3	1	69
2009/2010	51	14	3	1	69
2010/2011	50	14	3	1	68

Zdroj: KÚ Zlínského kraje 2006 - 2012. Výroční zprávy 2004/2005 - 2010/2011; vlastní zpracování

5.3.1 Počet žáků ve školních letech 2007/2008 - 2011/2012 - kvantitativní analýza

Celkový počet žáků ve středních školách a konzervatořích ve Zlínském kraji v posledních pěti letech dynamicky klesá vlivem nepříznivého demografického vývoje. Většina žáků z celkového počtu studuje z hlediska formy vzdělávání v denní formě vzdělávání a z hlediska zřizovatele školy ve školách zřizovaných Zlínským krajem (Tab. 5), zde tak dochází k nejvyšším úbytkům žáků v absolutních hodnotách.

⁵ do statistiky nejsou započítány samostatné speciální střední školy

Tab. 5: Počty a podíly žáků ve středních školách a konzervatořích ve školních letech 2007/2008 - 2011/2012 (k 30. 9.)

Školní rok	Počet žáků celkem	Forma vzdělávání				Zřizovatel škol			
		Denní		Ostatní		Kraj		Ostatní	
		Počet žáků	Podíl (%)	Počet žáků	Podíl (%)	Počet žáků	Podíl (%)	Počet žáků	Podíl (%)
2007/2008	34 566	32 872	95,1	1 694	4,9	29 226	84,6	5 340	15,4
2008/2009	33 928	32 119	94,7	1 809	5,3	28 737	84,7	5 191	15,3
2009/2010	33 380	31 564	94,6	1 816	5,4	28 413	85,1	4 967	14,9
2010/2011	31 722	30 048	94,7	1 674	5,3	27 088	85,4	4 634	14,6
2011/2012	29 380	28 089	95,6	1 291	4,4	25 158	85,6	4 222	14,4

Zdroje: KÚ Zlínského kraje 2009 - 2012. Výroční zprávy 2007/2008 - 2010/2011;

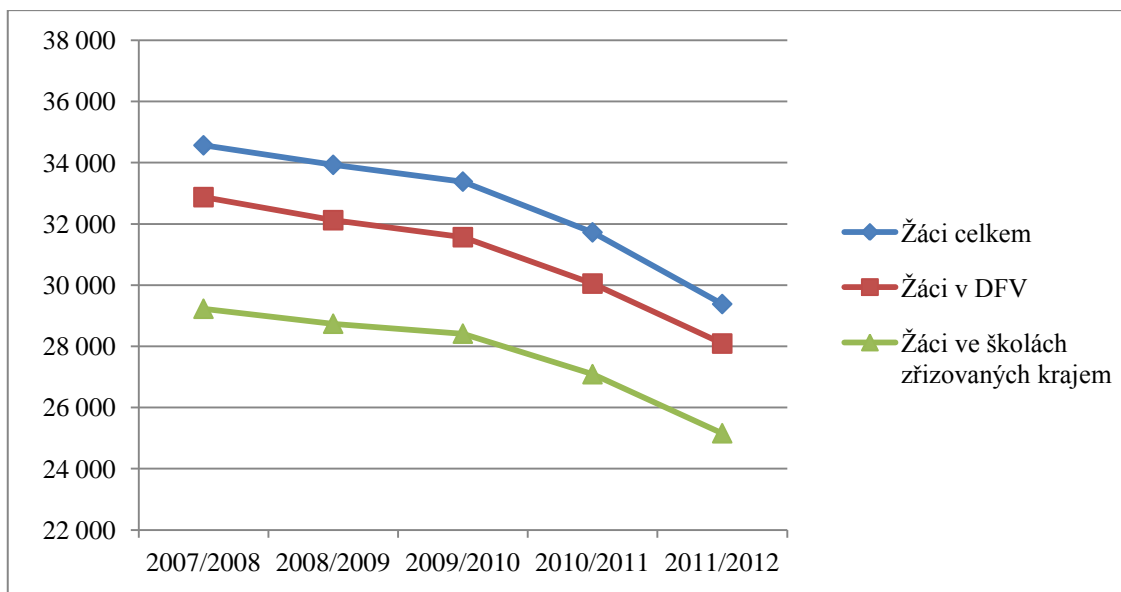
Zkola 2003 – 2012. Sumář počtu žáků SŠ 2011/2012; vlastní výpočty

Z tabulky (Tab. 5) je patrné, že se celkový počet žáků, počet žáků v DFV a počet žáků na školách zřizovaných krajem každým rokem snižuje, přičemž k velmi výrazným poklesům dochází od školního roku 2009/2010. U celkového počtu žáků je v posledních pěti letech zaznamenán úbytek 5 186 žáků, což vzhledem ke stavu ve školním roce 2007/2008 představuje pokles o 15 %.

Počet žáků v DFV se snížil o 4 783 žáků, tj. o 14,55 %. Jejich vysoký podíl na celkovém počtu žáků zůstává téměř beze změn, při porovnání školních let 2007/2008 a 2011/2012 se zvýšil o 0,5 procentního bodu na 95,6 %. Zbýlých 4,4 % tvoří žáci OFV, jejichž úbytek činí 403 žáků.

Ve školách zřizovaných Zlínským krajem ve sledovaném období ubylo 4 068 žáků, což představuje rozdíl 13,92 %. Podíl na celkovém počtu žáků se prakticky nemění, během pěti let se změnil o 1,0 procentní bod z 84,6 % na 85,6 %. Ve školách ostatních zřizovatelů (soukromníci, církve, stát) se vzdělává kolem 15 % žáků z celku. Jejich počet se mezi školními roky 2007/2008 - 2011/2012 snížil o 1 118 žáků.

Lze zaznamenat, že celkový počet žáků, počet žáků v DFV a počet žáků ve školách zřizovaných krajem poklesli relativně rovnoměrně. Jejich podobný trend vývoje zachycuje obrázek (Obr. 7).

Obr. 7: Vývoj celkového počtu žáků ve SŠ a konzervatořích, počtu žáků v DFV a počtu žáků ve školách zřizovaných krajem ve školních letech 2007/2008 - 2011/2012

Zdroje: KÚ Zlínského kraje 2009 - 2012. Výroční zprávy 2007/2008 - 2010/2011;

Zkola 2003 – 2012. Sumář počtu žáků SŠ 2011/2012

V souvislosti s úbytkem žáků v DFV se snižuje kvantita žáků ve skupinách oborů středního vzdělávání. Nejvýraznější absolutní úbytek je ve skupině oborů s maturitní zkouškou - bez nástavbového studia (NS), která má nejvyšší zastoupení žáků. Počty a podíly žáků denního studia v jednotlivých skupinách oborů vzdělání ve školních letech 2007/2008 - 2011/2012 obsahuje tabulka (Tab. 6). Údaje jsou vztaheny ke školám všech zřizovatelů.

Tab. 6: Počty a podíly žáků DFV ve skupinách oborů vzdělání ve školních letech 2007/2008 - 2011/2012 (k 30. 9.)

Školní rok	Počet žáků celkem	Obory s maturitní zkouškou				Obory s výučním listem		Střední vzdělání Počet žáků	Konzervatoře Počet žáků
		bez NS		NS		Počet žáků	Podíl (%)		
		Počet žáků	Podíl (%)	Počet žáků	Podíl (%)				
2007/2008	32 872	24 278	73,9	1 386	4,2	6 888	21,0	50	270
2008/2009	32 119	24 261	75,5	1 381	4,3	6 249	19,5	46	182
2009/2010	31 564	23 932	75,8	1 347	4,3	6 055	19,2	41	189
2010/2011	30 048	22 697	75,5	1 259	4,2	5 860	19,5	45	187
2011/2012	28 089	21 263	75,7	1 002	3,6	5 591	19,9	58	175

Zdroje: KÚ Zlínského kraje 2009 - 2012. Výroční zprávy 2007/2008 - 2010/2011;

Zkola 2003 – 2012. Sumář počtu žáků SŠ 2011/2012; vlastní výpočty

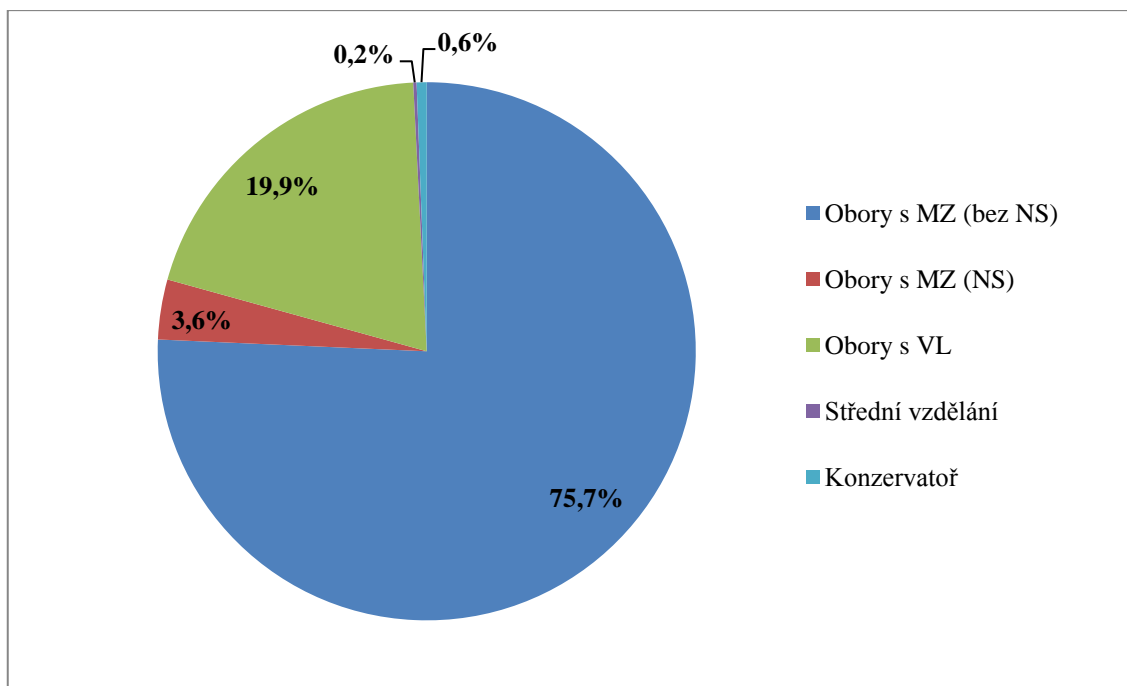
U počtu žáků ve skupině oborů s MZ je v rámci pětiletého období zaznamenán úbytek 3 015 žáků, což představuje rozdíl 12,42 %. Zároveň však mírně narůstá podíl žáků vzdělávajících se v oborech s maturitní zkouškou (bez NS), což koresponduje s celkovým trendem přesouvání středního vzdělávání do oborů ukončených maturitní zkouškou.

U nástavbového studia, jež je určeno pro žáky s výučním listem, klesl počet žáků o 384, tj. o 27,71 % vzhledem ke stavu ve školním roce 2007/2008. Podíl žáků nástavbového studia na celkovém počtu žáků v DFV zůstával do školního roku 2010/2011 konstantní, ale v dalším roce se ze 4,2 % snížil o 0,6 procentního bodu na 3,6 %. Lze se domnívat, že tento pokles kromě nepříznivého demografického vývoje souvisí se zavedením nového modelu maturitní zkoušky a jeho původně předpokládanou vyšší náročností.

Ve skupině oborů s výučním listem ubylo během pěti let 1 297 žáků (18,8 %). Jejich podíl na celkovém počtu žáků v DFV se snížil o 1,1 procentních bodů na současných 19,9 %. Výrazný úbytek žáků nastal mezi školními roky 2007/2008 - 2008/2009, ale poté se situace poměrně stabilizovala, což lze přisuzovat zavedenému systému „Podpora řemesel v odborném školství“. Toto opatření zavedl Zlínský kraj k 1. červenci 2007 s cílem posílit zájem o vzdělávání v některých oborech s výučním listem a jeho součástí je poskytování finanční podpory žákům v průběhu jejich profesní přípravy (KÚ ZK 2012).

Zbylé necelé jedno procento žáků denního studia tvoří žáci speciálních středních škol a konzervatoří. Znatelný meziroční pokles počtu žáků u konzervatoří ve školním roce 2008/2009 byl způsoben ukončením činnosti Církevní konzervatoře v Kroměříži k 1. září 2008. Od té doby ve Zlínském kraji působí jen jedna konzervatoř, ve které se počet žáků prakticky nemění.

Zanedbatelné podíly žáků konzervatoře a speciálních středních škol, a naopak dominantní podíl žáků skupiny oborů s maturitní zkouškou (bez NS) na celkovém počtu žáků v DFV ve školním roce 2011/2012, ukazuje následující obrázek (Obr. 8).

Obr. 8: Zastoupení žáků DFV ve skupinách oborů vzdělávání ve SŠ a konzervatoři ve školním roce 2011/2012

Zdroj: Zkola 2003 – 2012. Sumář počtu žáků SŠ 2011/2012; vlastní výpočet

Při sledování vývoje celkového počtu žáků gymnaziálních oborů vzdělání ve školních letech 2007/2008 - 2011/2012 zjistíme, že v absolutním údaji se stav snížil, ale zároveň byl zaznamenán nárůst podílu na počtu žáků vzdělávajících se denní formou v oborech s maturitní zkouškou (bez NS).

Tab. 7: Vývoj počtu žáků v gymnáziích ve školních letech 2007/2008 - 2011/2012 (k 30. 9.)

Školní rok	Typ gymnázia			Celkem	Podíl na počtu žáků v oborech s MZ (bez NS)
	8leté	6leté	4leté		
2007/2008	3 356	510	4 303	8 169	33,6 %
2008/2009	3 366	522	4 300	8 188	33,7 %
2009/2010	3 344	513	4 246	8 103	33,9 %
2010/2011	3 314	514	4 010	7 838	34,5 %
2011/2012	3 233	509	3 891	7 633	35,9 %

Zdroje: KÚ Zlínského kraje 2009 - 2012. Výroční zprávy 2007/2008 - 2010/2011;

Zkola 2003 – 2012. Sumář počtu žáků SŠ 2011/2012; vlastní výpočet

Z údajů v tabulce (Tab. 7) je patrné, že celkový úbytek 536 žáků gymnaziálního vzdělávání je způsoben především poklesem počtu žáků ve čtyřletém typu gymnázia. Relativní pokles vzhledem ke stavu ve školním roce 2007/2008 činí 6,56 %. Absolutní

úbytek žáků je v souladu s demografickým vývojem, v reálném měřítku gymnázia představují populární typ školy. Podíl žáků gymnázií na počtu žáků denního studia ve skupině oborů s maturitní zkouškou (bez NS) ve sledovaném období trvale narůstal, celkově došlo k nárůstu o 2,3 procentních bodů. Lze tak shledávat nastoupený trend přísunu žáků do oborů gymnázií ve skupině oborů s maturitní zkouškou.

5.3.2 Gymnázia

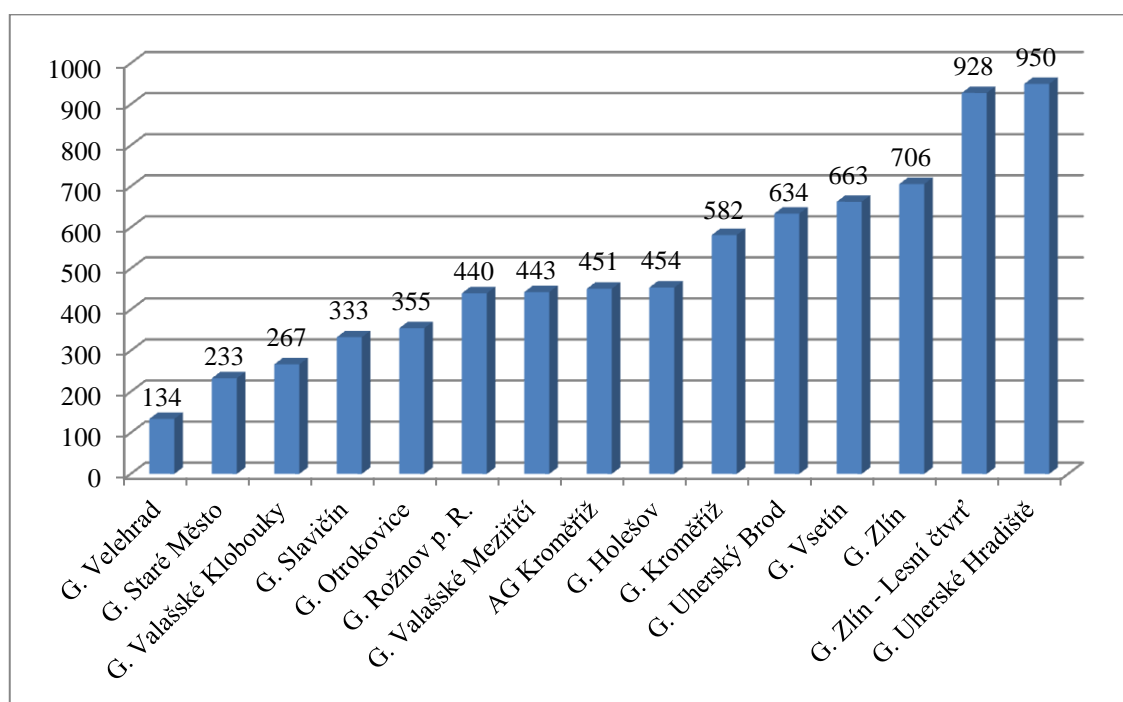
Po roce 1989 k síti gymnázií ve Zlínském kraji přibylo sedm škol, které nabízejí gymnaziální obory vzdělání. V roce 1992 vzniklo nově gymnázium ve Slavičíně (GJPS 2006 – 2012), ve stejném roce bylo založeno druhé gymnázium ve Zlíně (GZ 2008) a mezi gymnázia, která nyní zřizuje Zlínský kraj, patří ještě gymnázium ve Starém Městě (ve spojení se Střední odbornou školou), jež bylo zřízeno v roce 1998 k tehdejší Střední zemědělské škole (SOŠ a GSM 2009). Na historickou tradici navazují znovuoobnovená katolická gymnázia v Kroměříži a na Velehradě, po roce 1989 byl znovu umožněn vznik církevních škol. Arcibiskupské gymnázium v Kroměříži bylo otevřeno v roce 1991 (AGKM 2012) a gymnázium na Velehradě zahájilo činnost roku 2004 pod názvem Stojanovo gymnázium, Velehrad (SGV 2011). V roce 2007 byl poprvé otevřen gymnaziální obor vzdělání na soukromé škole, a to na Střední škole KOSTKA s.r.o. (Vsetín) (SŠ KOSTKA 2008) a o rok později bylo zřízeno gymnázium při soukromé škole v Kunovicích (SG a SOŠ 2009).

Ve Zlínském kraji se vyvinula síť 17 středních škol, které poskytují gymnaziální vzdělávání. Gymnázium má v názvu 16 škol, z toho 13 zřizuje Zlínský kraj, dvě církev a jedna má soukromého zřizovatele. Ke gymnáziím lze přiřadit ještě Střední školu KOSTKA s.r.o., která má ve své vzdělávací nabídce obor Humanitní gymnázium. Školy jsou lokalizovány ve 14 obcích Zlínského kraje. Situace je podobná jako v roce 1970, to znamená, že gymnázia jsou nadále koncentrována ve větších obcích regionu z hlediska populace. Z obcí, kde nyní sídlí gymnázium, nepatří mezi dvacet největších ve Zlínském kraji jen Velehrad. Více jak jedním gymnáziem, a to dvěma, jsou zastoupeny obce Zlín, Kroměříž a Vsetín, z toho však jen ve Zlíně obě gymnázia zřizuje Zlínský kraj. V rámci okresů se pět středních škol s gymnaziálními obory vzdělání nachází v okrese Zlín a v okrese Uherské Hradiště, čtyřmi je zastoupen okres Vsetín a tři gymnázia jsou lokalizována v okrese Kroměříž. Síť středních škol gymnaziálního typu

nyní prakticky rovnoměrně pokrývá území Zlínského kraje. Rozmístění gymnázií ve Zlínském kraji znázorňuje obrázek v příloze (Příloha 4).

Gymnázia působí převážně jako všeobecně vzdělávací školy a studenty připravují na vysokoškolské studium. Ve všech gymnáziích ve Zlínském kraji probíhá studium v denní formě vzdělávání. Standardním typem jsou gymnázia se čtyřletým a osmiletým studijním cyklem. Přehled středních škol ve Zlínském kraji, jež poskytují gymnaziální vzdělávání ve školním roce 2011/2012, je uveden v tabulce v příloze (Příloha 8). U škol je uveden zřizovatel, typ (8leté, 6leté, 4leté) a počet žáků.

Z hlediska výkonu gymnázií podle celkové kvantity žáků je na tom ve Zlínském kraji ve školním roce 2011/2012 nejlépe Gymnázium Uherské Hradiště s počtem 950 žáků, bezprostředně jej následuje Gymnázium Zlín – Lesní čtvrť s 928 žáky. Porovnání gymnázií na základě celkového počtu žáků poskytuje grafické znázornění (Obr. 9). Do komparace nejsou zahrnuty soukromé školy, ve kterých gymnaziální obory studuje jen malá skupina žáků.

Obr. 9: Komparace gymnázií podle jejich celkového počtu žáků ve školním roce 2011/2012

Zdroj: Zkola 2003 – 2012. Školy a obory 2011/2012

Z celkového počtu 7 633 žáků v gymnaziálních oborech vzdělání, jich 6 988 (91,55 %) navštěvuje školy zřizované Zlínským krajem, 585 žáků (7,66 %) působí na církevních gymnáziích a 60 (0,79 %) se vzdělává na soukromých školách. Při výběru

konkrétního gymnázia hrají u žáka většinou roli vzdálenost od bydliště, tradice a prestiž, ale v některých případech také kritéria přijímacího řízení. Žáci mnohdy zvolí jistotu a přihlásí se na gymnázium, na které budou přijati bez absolvování přijímacích zkoušek.

5.3.3 Ostatní střední školy

Základy současné sítě středních odborných škol, zřizovaných Zlínským krajem, byly vytvořeny před rokem 1989, kdy školy vznikaly převážně podle potřeb regionu. Po roce 1989 zcela nově vznikla pouze nynější Střední odborná škola Holešov. Mnohem více než na budování nových škol byla upřena pozornost na vzdělávací nabídky škol stávajících. Se společenskými změnami a změnami na trhu práce se totiž změnil charakter vzdělávání, a tak bylo nutné upravit strukturu a zaměření oborů. U studentů začaly být preferovány ekonomické obory, v posledních letech se potom rozvíjí hotelové školy a školy, které poskytují obory spojené s výpočetní technikou. Vedle toho mají ve Zlínském kraji stále význam průmyslové školy. S transformací škol v porevolučním období souvisí změny jejich názvů, přičemž postupně téměř zanikly SOU. Tyto změny jsou zaznamenány ve schematických časových řadách nynějších středních škol v přílohové části (Přílohy 16 - 19).

Ve 21. století je klíčovým aspektem ve formování sítě středních odborných škol demografický vývoj. Nepříznivý demografický vývoj vede k optimalizačním opatřením, na základě kterých jsou školy slučovány za účelem ekonomické efektivity a zvyšování kvality vzdělávání. Slučování škol v období 1. 7. 2006 - 1. 7. 2011 v rámci optimalizačního projektu je uvedeno v tabulce (Tab. 8). Při prognóze demografického vývoje lze v budoucnu očekávat další výraznější zásahy do sítě středních škol.

Tab. 8: Optimalizace středních škol zřizovaných Zlínským krajem 1. 7. 2006 - 1. 7. 2011

Účinnost	Změna
1.7.2006	Sloučení SOU potravinářského Valašské Meziříčí s ISŠ - COP Valašské Meziříčí
1.7.2006	Sloučení SOU Rožnov p. R. se SPŠ elektrotechnickou Rožnov p. R. - nový název SPŠ informatiky, elektrotechniky a řemesel Rožnov p. R.
1.1.2007	Sloučení SPŠ technologické Zlín s ISŠT - COP Zlín - nový název SPŠ polytechnická - COP Zlín

1.1.2008	Sloučení SPŠ Uherské Hradiště se SŠ hotelovou a obchodní Uherské Hradiště - nový název SŠ průmyslová a hotelová Uherské Hradiště
1.9.2008	Sloučení SPŠ nábytkářské Bystřice p. H. se SŠ obchodní a oděvní Bystřice p. H. - nový název SŠ nábytkářská a obchodní Bystřice p. H.
1.7.2010	Sloučení Střední zdravotnické školy Uherské Hradiště se SŠ průmyslovou a hotelovou Uherské Hradiště - nový název SŠ průmyslová, hotelová a zdravotnická Uherské Hradiště
1.1.2011	Sloučení SŠ obchodu a gastronomie Koryčany se SŠ hotelovou a služeb Kroměříž
1.7.2011	Sloučení SŠ obchodu a služeb Vsetín se SOŠ Josefa Sousedíka Vsetín
1.7.2011	Sloučení SOŠ Uherský Brod se SPŠ Uherský Brod - nový název SPŠ a OA Uherský Brod

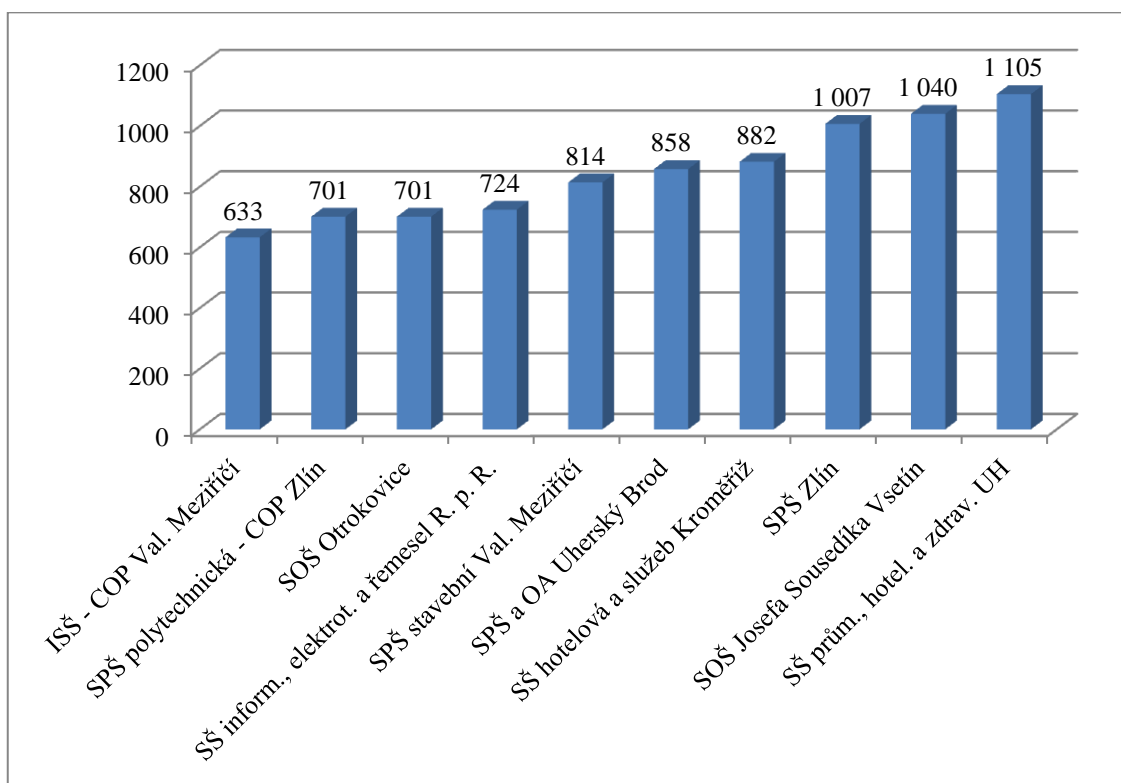
Zdroj: KÚ Zlínského kraje 2007 - 2012. Výroční zprávy 2005/2006 - 2010/2011

Ve školním roce 2011/2012 zahájilo činnost 37 středních odborných škol zřizovaných Zlínským krajem v 15 obcích regionu. Nejvyšší počet středních škol (SŠ) z toho mají Kroměříž (7) a Zlín (5). I přes probíhající optimalizaci lze ve Zlínském kraji shledávat poměrně hustou síť středních škol, která kompaktně pokrývá území regionu (Příloha 5). Optimalizační opatření jsou uskutečňována tak, aby byla zachována územní dostupnost škol. Na úrovni okresů je 9 SŠ lokalizovaných v okrese Kroměříž, 8 SŠ v okrese Uherské Hradiště, 9 SŠ v okrese Vsetín a 11 SŠ se nachází v okrese Zlín.

U středních škol je v současnosti běžným standardem poskytování oborů s maturitní zkouškou (MZ) - bez NS. Řada škol zřizuje zároveň i obory s výučním listem (VL) a nástavbové studium (NS). Převážná část vzdělávání je realizována v denní formě. Přehled středních škol odborného typu ve Zlínském kraji ve školním roce 2011/2012 se základními údaji (druh vzdělávání, počet žáků) je uveden v tabulce v příloze (Příloha 9). Jedná se o školy zřizované Zlínským krajem.

Z hlediska kvantity žáků sídlí ve školním roce 2011/2012 největší škola v Uherském Hradišti, je jí SŠ průmyslová, hotelová a zdravotnická s počtem 1 140 žáků, z toho 1 105 v DFV. V Uherském Hradišti tak působí největší střední škola gymnaziálního typu, a také odborného typu⁶. Přes 1 000 žáků má ještě SOŠ Josefa Sousedíka Vsetín (1 040) a SPŠ Zlín (1 007). Mezi 10 nejvýkonnějších škol podle počtu žáků v DFV patří 7 škol, jejichž současná struktura byla zformována při optimalizaci v období 1. 7. 2006 - 1. 7. 2011. Porovnání 10 středních škol odborného typu s nejvyšším počtem žáků denního studia ve školním roce 2011/2012 poskytuje obrázek (Obr. 10).

⁶ přílohová část obsahuje fotografie škol (Příloha 20, Příloha 21)

Obr. 10: Největší SŠ odborného typu podle počtu žáků v DFV ve školním roce 2011/2012

Zdroj: Zkola 2003 – 2012. Školy a obory 2011/2012

Zatímco řada škol, nyní zřizovaných Zlínským krajem, po roce 1989 řešila svůj budoucí charakter, rozmach po odstranění státního monopolu zažívaly soukromé školy. Jejich zakládání probíhalo především v letech 1991 - 1994. Soukromí zřizovatelé se snažili nabídnout obory, které nepokrývaly státní školy a zároveň začali vytvářet konkurenční prostředí. Studenti dostali zejména příležitost ke studiu podnikatelské činnosti a situace trvá i v současnosti.

Nyní ve Zlínském kraji působí 14 soukromých středních škol v 9 obcích. Nejvyšší zastoupení mají Zlín a Uherské Hradiště, tedy města, kde se čteně koncentrují malé a střední firmy. Síť škol soukromých zřizovatelů je velmi nesourodá (Příloha 6). Je patrné, že soukromé školy jsou zakládány zatím jen v oblastech s určitým oborovým potenciálem.

Vzhledem k placení školného na soukromých školách působí spíše žáci ze sociálně silných rodin. Soukromé školy mají většinou nižší kapacitu jak školy zřizované krajem a vyznačují se mnohdy více rodinnou atmosférou. Avšak více možností se dostává uchazečům o jinou formu vzdělávání než denní, frekventovaná je především dálková forma, a to převážně v nástavbovém studiu. Z hlediska skupin oborů se na

soukromých školách běžně vyučují obory s maturitní zkouškou (bez NS). Někteří zřizovatelé poskytují i obory s výučním listem a nástavbové studium. Přehled soukromých středních škol ve Zlínském kraji ve školním roce 2011/2012 je uveden v tabulce v příloze (Příloha 10). V přehledu je také zlínské detašované pracoviště soukromé školy s hlavním sídlem v Karviné.

Ke střednímu školství ve Zlínském kraji se řadí ještě Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, Církevní střední odborná škola Bojkovice, a také pět škol určených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Zlínský kraj zřizuje Odborné učiliště Holešov, Odborné učiliště Kelč, Praktickou školu Zlín a Praktickou školu Valašské Klobouky a státem je zřizovaná Střední škola pro sluchově postižené Valašské Meziříčí. Speciálních středních škol postupně ubývá, jelikož od školního roku 2005/2006 dochází k jejich začleňování ke středním odborným školám. Pro handicapované žáky jsou vymezeny speciální třídy a pečují o ně kvalifikovaní pedagogové.

Ve školním roce 2011/2012 je ve středních školách odborného typu evidováno celkem 21 572 žáků (Tab. 9), z toho 17 995 (83,4 %) ve školách zřizovaných krajem a 3 577 (16,6 %) ve školách ostatních zřizovatelů. Podle skupin oborů středního vzdělávání mají nejvyšší zastoupení obory s MZ (bez NS), ve kterých se vzdělává 13 981 žáků (64,8 %). Přehled o počtech a podílech žáků středních škol odborného typu v jednotlivých skupinách oborů středního vzdělávání ve školním roce 2011/2012 poskytuje tabulka (Tab. 9).

Tab. 9: Počty a podíly žáků středních škol odborného typu ve skupinách oborů středního vzdělávání ve školním roce 2011/2012 (k 30. 9. 2011)

Zřizovatel	Počet žáků celkem	z toho							
		Obory s MZ				Obory s VL		SV	
		bez NS		NS		Počet	Podíl (%)	Počet	Podíl (%)
		Počet	Podíl (%)	Počet	Podíl (%)				
Všichni zřizovatelé	21 572	13 981	64,8	1 864	8,6	5 669	26,3	58	0,3
Zřizovatel kraj	17 995	11 696	65,0	1 147	6,4	5 107	28,4	45	0,3
Ostatní zřizovatelé	3 577	2 285	63,9	717	20,0	562	15,7	13	0,4

Zdroj: Zkola 2003 – 2012. Sumář počtu žáků SŠ 2011/2012; vlastní výpočty

Co se týká vzdělávací nabídky oborů na středních školách, tak při jejím sestavování se bere zřetel na regionální trh práce. Ve Zlínském kraji je zastoupena téměř všemi skupinami oborů, chybějí pouze skupiny 21 - Hornictví, hornická geologie, hutnictví a slévárnictví, 37 - Doprava a spoje, 61 - Filozofie a teologie, 74 - Tělesná kultura, tělovýchova a sport, 91 - Teorie vojenského umění (KÚ ZK 2012). Zájem žáků o obory se odvíjí především od jejich aktuální atraktivnosti a možností uplatnění na trhu práce. Kompletní přehled o počtech a podílech žáků středních škol odborného typu v jednotlivých skupinách oborů s maturitní zkouškou a výučním listem ve školním roce 2011/2012 poskytují tabulky v příloze (Příloha 12, Příloha 13).

5.3.4 Konzervatoře

Od školního roku 2008/2009 ve Zlínském regionu působí jedna konzervatoř - Konzervatoř Pavla Josefa Vejvanovského Kroměříž, jejíž zřizovatelem je kraj. Studium v konzervatoři je šestileté a končí absolutoriem. Studenti se vzdělávají v oborech Hudba a Zpěv (KPJV KM 2012). Ve školním roce 2011/2012 zde studuje 175 žáků.

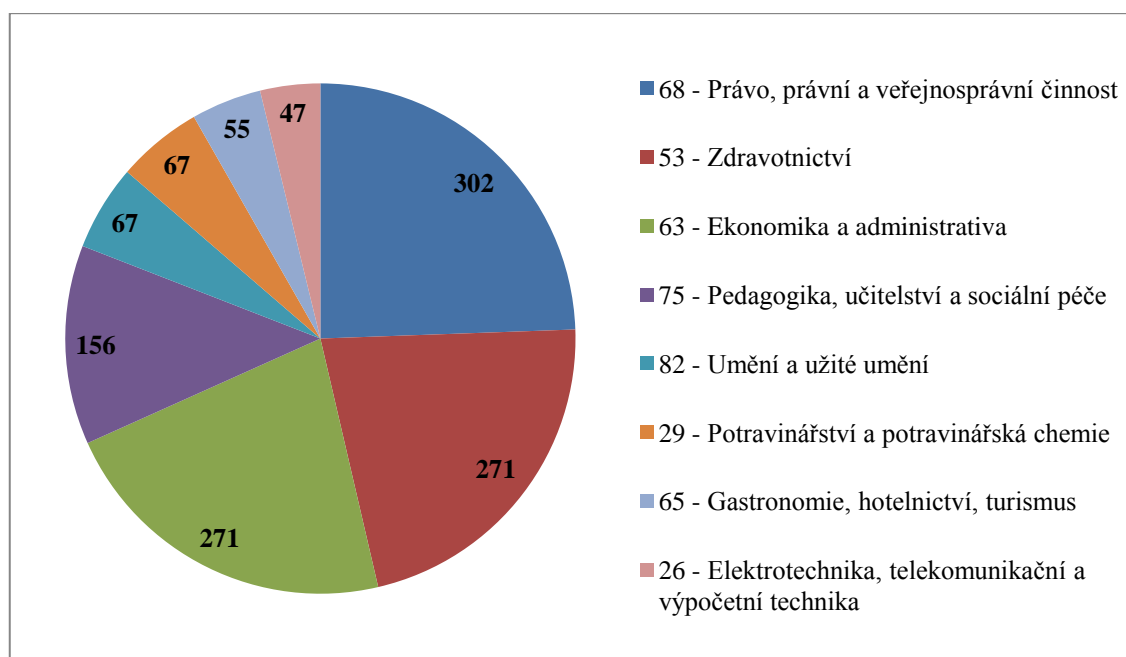
5.4 Vyšší odborné školy

Vyšší odborné školy (VOŠ) jsou zařazeny do českého vzdělávacího systému od roku 1995, jsou součástí terciárního vzdělávání. Přijímají studenty se středním maturitním vzděláním a připravují je pro náročné odborné činnosti. Studium je zpravidla v délce dvou až tří let a je ukončeno absolutoriem.

Ve Zlínském kraji se v 90. letech 20. století zformovalo 11 VOŠ, v roce 2008 byla zřízena VOŠ v Holešově (VPOLŠ HOL 2012), a tak od školního roku 2008/2009 funguje v regionu 12 VOŠ. Jejich přehled s počty žáků ve školním roce 2011/2012 obsahuje tabulka v příloze (Příloha 11). Vyšší odborné školy jsou v regionu lokalizovány v 7 obcích. Za centra lze považovat Zlín, kde se nachází 4 VOŠ a Kroměříž se 3 VOŠ, v ostatních obcích působí 1 VOŠ. Vzhledem k malé frekvencovanosti VOŠ není síť škol kompaktní, nepokrytá je především jihovýchodní část území (Příloha 7). Na úrovni okresů jsou 4 VOŠ situovány v okresech Zlín a Kroměříž a 2 VOŠ se nacházejí v okresech Uherské Hradiště a Vsetín.

Studium na školách probíhá převážně v denní formě vzdělávání. VOŠ jsou typem menších škol, u 5 VOŠ počet studentů ve školním roce 2011/2012 nepřesahuje hranici 80 studentů. Největší VOŠ v regionu je VOŠ ekonomická Zlín se 159 studenty. Celkem se ve VOŠ vzdělává 1 236 studentů, z toho 957 (77,4 %) v DFV a 279 (22,6 %) v OFV. Z hlediska zřizovatelů VOŠ a zastoupení studentů se 882 studentů (71,4 %) vzdělává ve školách zřizovaných krajem, 228 (18,4 %) ve školách soukromých zřizovatelů a 126 studentů (10,2 %) působí na Vyšší policejní škole v Holešově, kterou zřizuje stát.

Skladba oborů na VOŠ většinou vychází ze zaměření škol. Mezi studenty je největší zájem o skupiny oborů 68 - Právo, právní a veřejnosprávní činnost, 53 - Zdravotnictví a 63 - Ekonomika a administrativa, ve kterých se ve školním roce 2011/2012 vzdělává nejvyšší počet studentů (Obr. 11). Studenti těchto skupin oborů se dohromady podílejí 68,3 % na celkovém počtu studentů VOŠ.

Obr. 11: Počty studentů VOŠ podle skupin oborů ve školním roce 2011/2012 (k 30. 9. 2011)

Zdroj: Zkola 2003 – 2012. Obory a školy 2011/2012

5.5 Vysoké školy

Ve 21. století se dynamicky rozvíjí vysoké školství ve městě Zlíně a celém regionu zásluhou Univerzity Tomáše Bati, která se v roce 2001 stala historicky první

samostatnou veřejnou univerzitou ve Zlínském kraji. Vedle ní v regionu působí soukromá vysoká škola Evropský polytechnický institut, s.r.o. s pracovišti v Kunovicích a Kroměříži.

5.5.1 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

O vzniku univerzity ve Zlíně bylo definitivně rozhodnuto dne 14. listopadu 2000, kdy tehdejší prezident Václav Havel podepsal zákon o zřízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně (UTB) ke dni 1. ledna 2001 (UTB 2000 - 2012). Zlín se tak na počátku 21. století zařadil mezi česká univerzitní města. Univerzita dostala pojmenování po zakladateli moderní podoby města Zlína, legendárním podnikateli Tomáši Baťovi.

V době založení měla univerzita dvě fakulty - Fakultu technologickou s tradicí od roku 1960 a Fakultu managementu a ekonomiky, jež vznikla v roce 1995. Nyní ji tvoří již šest fakult. O třetí fakultu, Fakultu multimediálních komunikací, se UTB rozšířila 1. ledna 2002, od 1. ledna 2006 je v provozu čtvrtá fakulta s názvem Fakulta aplikované informatiky, od 1. ledna 2007 pátá fakulta s názvem Fakulta humanitních studií a nejmladší šestou fakultu představuje Fakulta logistiky a krizového řízení, která byla zřízena k 1. září 2009 (UTB 2000 - 2012). Posledně vzniklá fakulta jako jediná nesídlí ve Zlíně, ale v Uherském Hradišti. Vývoj univerzity zřehledňuje schéma v příloze (Příloha 15). V rámci těchto fakult mají studenti možnost studovat humanitní, přírodovědné, technické a i umělecké obory.

Se založením nových fakult po roce 2005 kontinuálně vzrostl počet studentů UTB. Zatímco v akademickém roce 2004/2005 se na třech fakultách vzdělávalo 7 508 studentů (ČSÚ 2005), tak v roce 2009 na šesti fakultách působilo již 13 408 studentů (ČSÚ 2010). V dalším roce sice počet studentů mírně klesl na hodnotu 13 113 (ČSÚ 2011), avšak v porovnání s rokem 2005 to znamená vysoký nárůst o 5 605 studentů, tj. o 74,65 %. Ze studujících v roce 2010 mělo 12 356 studentů (ČSÚ 2011) (94,23 %) české státní občanství, z toho 6 792 studentů (ČSÚ 2011) (54,97 %) se vzdělávalo v prezenční formě studia. Podle pohlaví měly převahu ženy, počtem 7 704 (ČSÚ 2011) tvořily 58,75 % celku. Počtem studentů UTB patří mezi středně velké univerzity v České republice.

Univerzita Tomáše Bati nabízí tříступňové studium založené na kreditovém systému kompatibilním s evropskou soustavou ECTS. Lze studovat v prezenční nebo

kombinované formě studia. Absolventi získávají celoevropsky uznávaný Diploma Supplement zlepšující jejich pozici na trhu práce v Evropě. Prestiž UTB mezi evropskými vysokými školami zvyšuje také certifikát Diploma Supplement Label, který univerzita získala v roce 2009 od Evropské komise. Univerzita Tomáše Bati je členem řady mezinárodních organizací. K nejvýznamnějším patří členství v European University Association (EUA), jež sdružuje téměř 800 univerzit ze 46 zemí Evropy. Prostřednictvím EUA má univerzita možnost podílet se na všech jejích významných aktivitách podporujících vyšší vzdělávání v Evropě a prezentovat se tím celé akademické obci Evropy (UTB 2000 - 2012). Samozřejmostí UTB je její zapojení do programu Erasmus, jež je největším programem evropské spolupráce v oblasti vysokoškolského vzdělávání.

Nedílnou součástí univerzity představuje Univerzitní institut, který byl zřízen k 1. září 2003 na základě rozhodnutí Akademického senátu Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně (UTB 2000 - 2012) a je zaměřený na vědecko-výzkumnou činnost. Aktivity spojené s vědou a výzkumem figurují v centru zájmu UTB a mimo jiné z nich může velmi profitovat podnikatelský sektor, a potažmo celý region. Univerzitní institut provozuje Vědeckotechnický park (VTP) při UTB ve Zlíně, který poskytuje komplexní infrastrukturu pro podporu inovačního podnikání firem a také realizuje transfer technologií z výzkumné sféry do průmyslové praxe. Mezi cíle VTP patří:

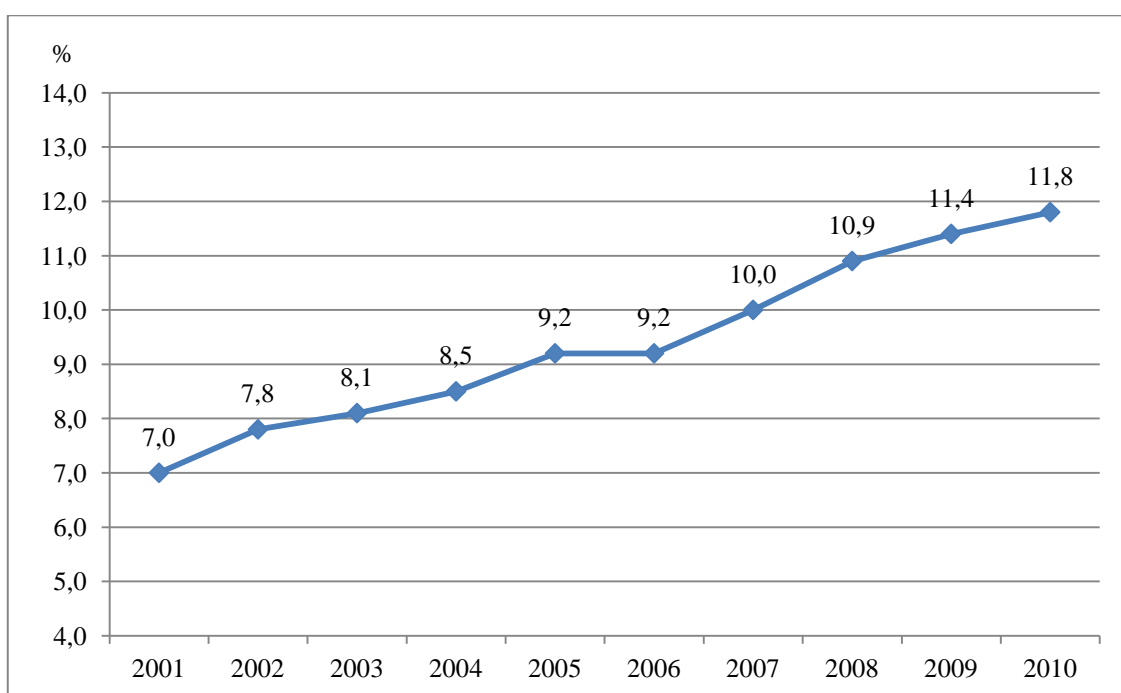
- zintenzivnit spolupráci mezi UTB ve Zlíně, vědecko-výzkumnými pracovišti a podnikatelským sektorem
- zajistit multidisciplinární přístup k řešeným problémům
- zefektivnit přenos výsledků výzkumné činnosti do praxe
- přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti firem ve Zlínském kraji (UTB 2008)

V rámci VTP při UTB ve Zlíně je prioritní spolupráce s podniky zabývajícími se vývojem plastů, technologií jejich zpracování a vývojem výrobků, a dále s potravinářskými podniky. Oba tyto obory mají totiž významné místo v průmyslu Zlínského kraje a výzkumu na UTB (UTB 2000 - 2012).

Univerzita má pro Zlínský region velký význam. Poskytuje vysokoškolské vzdělávání, je centrem vědy a výzkumu, navazuje spolupráci s praxí a kromě toho nabízí řadu dalších služeb. Za zmínku stojí především moderní knihovna se 450 studijními místy, která slouží pedagogům a studentům UTB, ale i odborné veřejnosti.

Sídlí v budově Univerzitního centra⁷, jež bylo slavnostně otevřeno v červnu roku 2008 (UTB 2000 - 2012).

Se založením UTB se pro obyvatele regionu stalo vysokoškolské vzdělávání lépe dostupné. Tomu odpovídá výrazný nárůst počtu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel v roce 2010 ve srovnání s rokem 2001. V roce 2001 žilo ve Zlínském kraji 35,0 tis. vysokoškolsky vzdělaných obyvatel (DZ ZK 2008), v roce 2010 to bylo již 60,1 tis. (ČSÚ 2011), což znamená nárůst o 71,6 %. V letech 2001 - 2010 zároveň prakticky soustavně narůstal podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel na obyvatelstvu starším 15 let (Obr. 12), celkově se zvýšil o 4,8 procentních bodů.

Obr. 12: Vývoj podílu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel na obyvatelstvu ve věku 15 a více let v letech 2001 - 2010

Zdroje: KÚ Zlínského kraje 2008. Dlouhodobý záměr Zlínského kraje 2008;

ČSÚ 2010. Statistická ročenka Zlínského kraje 2010;

ČSÚ 2011. Statistická ročenka Zlínského kraje 2011; vlastní výpočet

5.5.2 Evropský polytechnický institut, s.r.o.

Evropský polytechnický institut, s.r.o. (EPI) vznikl v roce 1999 v Kunovicích jako první soukromá vysoká škola na Moravě. Nyní má na území Zlínského kraje

⁷ přílohová část obsahuje fotografii Univerzitního centra (Příloha 22)

pracoviště ještě v Kroměříži. Uchazečům o vysokoškolské vzdělávání nabízí denní nebo víkendové bakalářské studium v oborech Finance a daně, Management a marketing zahraničního obchodu, Elektronické počítače a Ekonomická informatika (EPI 2012).

V roce 2010 na škole působilo 1 298 studentů, z toho 940 (72,42 %) se státním občanstvím ČR, přičemž se 329 studentů (35 %) vzdělávalo v prezenční formě studia a 611 (65 %) v kombinované formě. Celkový počet tvořilo 702 žen (54,1 %) a 596 mužů (45,9 %). (ČSÚ 2011)

6. ZÁVĚR

Kvalifikační práce byla zaměřena na vývoj a současný stav středního a vysokého školství na území Zlínského kraje. Formování sítě středních škol do nynější podoby probíhalo po dobu 140 let, vysoké školství má ve Zlínském kraji tradici 50 let.

Školy v průběhu času vznikaly podle aktuálních hospodářských poměrů a také v závislosti na regionálních podmínkách. Období 1870 - 1925 bylo charakteristické zakládáním gymnázií a zemědělských škol. Centrum vzdělanosti tvořila Kroměříž. V období 1925 - 1945 nastal rozmach školství ve Zlíně, zasloužil se o něj legendární podnikatel Tomáš Baťa. S cílem zajistit si kvalifikované pracovníky pro své závody vytvořil dokonalý výchovně-vzdělávací systém, jež vycházel z velmi úzkého propojení práce v továrně, školní výuky a internátní výchovy. Vedle Baťovy školy práce byly později zakládány další vzdělávací instituce, které zvyšovaly kvalitu vzdělání pracovníků firmy Baťa. Činnost firmy Baťa v oblasti školství ve spojení s vlastním podnikáním představuje případovou studii, jak lze tímto systémem docílit ekonomické prosperity. V období socialismu se školství nejvíce rozvíjelo v 50. letech, kdy vznikaly odborné školy na základě potřeb regionu. V regionu se soustředily velké průmyslové podniky (Svit Gottwaldov, Závody přesného strojírenství, Tesla Rožnov, Let Kunovice, atd.), které si, podobně jako Tomáš Baťa, k dalšímu rozvoji vychovávaly vlastní pracovní síly.

Téměř všechny současné střední školy, jež po reformě veřejné správy v roce 2001 zřizuje Zlínský kraj, navazují na tradici škol vzniklých před rokem 1989. Vývoj mnohých škol po roce 1989 byl ovlivněn ekonomickou transformací. V porevolučním období se začaly rozvíjet soukromé školy, které vytvářejí konkurenční prostředí. Nyní je ve formování sítě středních škol hlavním činitelem demografický vývoj. Jeho sestupný trend způsobuje úbytek žáků ve školách, což si vyžaduje optimalizační opatření. Školy jsou slučovány za účelem ekonomické efektivity a zvýšení kvality vzdělávání. Přesto střední školy (gymnázia i střední školy odborného typu) stále kompaktně pokrývají území Zlínského kraje, jelikož jsou optimalizační opatření uskutečňována tak, aby byla zachována územní dostupnost škol. Nejvyšší počet středních škol je v Kroměříži a ve Zlíně, tedy ve městech, která byla centry vzdělávání v regionu již před vznikem Československa, respektive v meziválečném období. V těchto městech se nachází také

nejvíce vyšších odborných škol, které se staly součástí vzdělávacího systému v roce 1995.

Jedním z cílů práce bylo zanalyzovat počet žáků ve středních školách a sledat současné trendy. V rámci analýzy za období školních let 2007/2008 - 2011/2012 bylo zjištěno, že v souvislosti s nepříznivým demografickým vývojem ubývá počet žáků na všech úrovních středního vzdělávání. Prokázána byla závislost mezi poklesy celkového počtu žáků, počtu žáků v denní formě vzdělávání a počtu žáků ve školách zřizovaných Zlínským krajem. Z hlediska skupin oborů vzdělání narůstá podíl žáků v oborech s maturitní zkouškou (bez NS). Populární typ školy představují gymnázia. Podíl žáků na oborech s maturitní zkouškou (bez NS) je u nich přibližně třetinový, přičemž ve sledovaném období trvale mírně narůstal. Na stagnující počet žáků v oborech s výučním listem se Zlínský kraj snaží reagovat projektem „Podpora řemesel v odborném školství“.

Pozornost byla věnována také vysokému školství. Na počátku 21. století se Zlínský kraj zařadil mezi regiony s univerzitou. Ve Zlíně byla v roce 2001 zřízena Univerzita Tomáše Bati, která navázala na čtyřicetiletou tradici Fakulty technologické. Univerzita se dynamicky rozvíjí, po svém založení byla během krátké doby rozšířena o čtyři fakulty a rapidně narůstá její počet studentů. Od založení univerzity trvale narůstá podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel ve Zlínském kraji. Univerzita je regionálním centrem vědy a výzkumu a firmám poskytuje infrastrukturu pro inovativní podnikání prostřednictvím Vědeckotechnického parku.

Vzhledem k velkému rozsahu tématu se nabízí možnosti dalšího výzkumu. Lze se zaměřit především na oblast současného školství ve spojení s jeho regionální rolí. V období před rokem 1989 školství fungovalo v úzké spolupráci s praxí, absolventi neměli problém s uplatněním a Zlínský region ekonomicky prosperoval, ale jaká je situace v tomto kontextu nyní? Naskytá se otázka, v jaké míře školy nyní produkují absolventy, kteří se skutečně dokážou uplatnit na trhu práce, a to jak v rámci kvality jejich vzdělání, tak i z pohledu oborového zaměření v návaznosti na regionální trh práce. Velký potenciál k regionálnímu rozvoji má potom Zlínský region v Univerzitě Tomáše Bati, proto lze v této oblasti podrobit studii především její komplexní ekonomický přínos a možnosti dalšího rozvoje.

7. SUMMARY

This thesis focuses on the development and current state of secondary and university education in the Zlin region. The thesis has two main parts. The first part deals with the historical line that touches time and space relations linked to the foundation of schools. There is presented closely the educational system of Bata's company. The second part focuses on the actual situation of the educational system. It gives a brief overview of the secondary and college education, information about the Tomas Bata University and a quantitative analysis of secondary school students during the school years 2007/2008 - 2011/2012. Beside the main text there is also included extra material to this work.

For 140 years, the formation of the secondary school network has been in progress till the present day. The time line of the universities in Zlin has been running for 50 years. Schools were established over time based on current economic conditions, and also depending on regional conditions. Almost all of the today's secondary schools, which the Zlin region set up in 2001 after the reform of public administration, pick up the tradition of the schools founded before 1989. In the post revolution period, there was an expansion of private schools that has created an environment of competition. In regards to an adverse demographic progression, the number of students on all the levels of secondary school education is falling down and the Zlin region acts accordingly in order to provide optimal steps to maintain the secondary school network. In the beginning of the 21st century, the Zlin region joined the other regions that counted with a university. Tomáš Bata University was founded in Zlin in 2001 and it took up the 40-year tradition of the Faculty of Technology. The growth of the University is dynamic, after its foundation four more faculties were founded in a short span of time and the number of students is growing every year.

Key words:

Zlin region, secondary schools, universities, demographic progression, students

8. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

1. Knižní zdroje

Almanach světového sjezdu absolventů Baťovy školy práce. Zlín: Klub ABS, 1992. 102 s.

BAŤA, Tomáš. *Zlínské školství: z názorů T. Bati a J.A. Bati na výchovu: dnešní stav: plány do budoucna.* Zlín: Jan Antonín Baťa, 1934. s. 10

BLAŽEK, Jiří, UHLÍŘ, David. *Teorie regionálního rozvoje.* 2. vyd. Praha: Karolinum, 2011. 342 s.

KAŠPÁRKOVÁ, Svatava a kol. *Vliv sociálního programu Tomáše Bati a Jana Antonína Bati na vzdělanost zlínského regionu: historická tradice a současnost.* 1. vyd. Brno: Paido, 2010. 121 s.

LEŠINGROVÁ, Romana. *Baťova soustava řízení.* 3. vyd. Uherské Hradiště: Books print s.r.o., 2010. 256 s.

Oddělení VTEI. *Technologická fakulta VUT v Brně se sídlem v Gottwaldově.* Gottwaldov: Moravské tiskařské závody, 1975.

POKLUDA, Zdeněk. *Ze Zlína do světa - příběh Tomáše Bati = From Zlín into the world - the story of Thomas Bata.* Zlín: Nadace Tomáše Bati, 2004. 62 s.

Statistický materiál 1966. Gottwaldov: Okresní národní výbor, 1966.

Statistická ročenka Jihomoravského kraje 1970. Brno: Krajské oddělení Českého statistického úřadu, 1970. s. 319

TOUŠEK, Václav a kol. *Česká republika: portréty krajů.* Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2005. s. 122.

2. Elektronické monografie a publikace

ŘEPA, David. *Zlínské školství rozvíjené firmou Baťa v rozmezí let 1925 - 1939 a jeho odkaz pro současnost* [online]. Bakalářská práce. Zlín: UTB, 2005. 87 s. Dostupné z: www.zlin.estranky.cz/file/37/zlinske-skolstvi.pdf

Český statistický úřad. Demografická ročenka krajů 2001 - 2010 [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Zlínský kraj. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/BF00208D1B/\\$File/40271113.pdf](http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/BF00208D1B/$File/40271113.pdf)

Český statistický úřad. Projekce obyvatelstva v krajích a oblastech ČR do roku 2065 [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Zlínský kraj. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/A800346281/\\$File/40211018.pdf](http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/A800346281/$File/40211018.pdf)

Český statistický úřad [online]. 2006 [cit. 2012-04-21]. Historický lexikon obcí I. díl. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/t/9200404384/\\$File/13n106cd1.pdf](http://www.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/t/9200404384/$File/13n106cd1.pdf)

Český statistický úřad [online]. 2005 [cit. 2012-04-21]. Statistická ročenka Zlínského kraje 2004/2005. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/t/C30041F2D2/\\$File/13720105.pdf](http://www.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/t/C30041F2D2/$File/13720105.pdf)

Český statistický úřad [online]. 2010 [cit. 2012-04-21]. Statistická ročenka Zlínského kraje 2010. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/F5003105B4/\\$File/72101110.pdf](http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/F5003105B4/$File/72101110.pdf)

Český statistický úřad [online]. 2011 [cit. 2012-04-21]. Statistická ročenka Zlínského kraje 2011. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/60003506E6/\\$File/72101111.pdf](http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/60003506E6/$File/72101111.pdf)

EURYDICE [online]. 2009 [cit. 2012-04-21]. Organizace vzdělávací soustavy České republiky 2009/2010. Dostupné z: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/eurybase_full_reports/CZ_CS.pdf

Krajský úřad Zlínského kraje [online]. 2008 [cit. 2012-04-21]. Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje (2008). Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=66646&doctype=ART&nid=2811&cpi=1> [DZ-ZK(2008.pdf)]

Krajský úřad Zlínského kraje [online]. 2006 [cit. 2012-04-21]. Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2004/2005. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=30220&doctype=ART&nid=2811&cpi=1> [vz-04-05.pdf]

Krajský úřad Zlínského kraje [online]. 2007 [cit. 2012-04-21]. Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2005-2006. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=30220&doctype=ART&nid=2811&cpi=1> [Vyrocni-zprava_2005-2006.doc]

Krajský úřad Zlínského kraje [online]. 2008 [cit. 2012-04-21]. Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2006/2007. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=30220&doctype=ART&nid=2811&cpi=1> [Vyrocni-zprava-2005-2006.pdf]

Krajský úřad Zlínského kraje [online]. 2009 [cit. 2012-04-21]. Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2007/2008. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=30220&doctype=ART&nid=2811&cpi=1> [VZ-ZK_2007-2008=kv.pdf]

Krajský úřad Zlínského kraje [online]. 2010 [cit. 2012-04-21]. Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2008-2009. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=30220&doctype=ART&nid=2811&cpi=1> [Vyrocni-zprava---skolni-rok-2008-2009.pdf]

Krajský úřad Zlínského kraje [online]. 2011 [cit. 2012-04-21]. Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2009/2010. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=30220&doctype=ART&nid=2811&cpi=1> [vz2011-final.pdf]

Krajský úřad Zlínského kraje [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2010-2011. Dostupné z: <http://www.kr->

zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=30220&doctype=ART&nid=2811&cpi=1 [Vyrocni-zprava-o-stavu-a-rozvoji-vzdelavaci-soustavy-ve-Zlinskem-kraji-za-skolni-rok-2010-2011.pdf]

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. 2009 [cit. 2012-04-21]. Zpráva o vývoji českého školství od listopadu 1989. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/strategicke-a-koncepcni-dokumenty-cerven-2009> [zprava_vyvoj_skolstvi.doc]

3. Ostatní elektronické zdroje

Arcibiskupské gymnázium v Kroměříži [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Historie AG. Dostupné z: <http://www.agkm.cz/>

Český statistický úřad. Krajská správa ČSÚ ve Zlíně [online]. 2012 [cit. 2012-04-03]. Nejnovější údaje: Zlínský kraj. Dostupné z: <http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/home>

Český statistický úřad. Veřejná databáze [online]. 2012 [cit. 2012-03-03]. Vybrané statistické údaje za obec. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=5&pro_1_154=585068&cislatab=MOS+ZV01

Evropský polytechnický institut, s.r.o. [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: <http://edukomplex.cz/>

Gymnázium Františka Palackého Valašské Meziříčí [online]. 2004-2008 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: <http://www.gfpvm.cz/index.php?who=historie&zmenu=ostatni>

Gymnázium Holešov [online]. 2010 [cit. 2012-04-21]. Historie: 1899-1900, 1900-1918. Dostupné z: <http://www.gymhol.cz/historie>

Gymnázium J. A. Komenského Uherský Brod [online]. 2007-2010 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: <http://www.gjak.cz/historie-skoly.aspx>

Gymnázium Jana Pivečky Slavičín [online]. 2006 - 2012 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: http://www.gjpslavicin.cz/cz/o_skole/ [edf3f110e0.doc]

Gymnázium Kroměříž [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: <http://www.gymkrom.cz/1.34-gymnazium-kromeriz-historie-skoly>

Gymnázium Otrokovice [online]. 2007 - 2012 [cit. 2012-04-21]. Historie. Dostupné z: <http://www.gyotr.cz/historie/>

Gymnázium Rožnov pod Radhoštěm [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: <http://www.gymroznov.cz/index.php?menuid=Sko&page=skola/slovo-reditelky.php>

Gymnázium Uherské Hradiště [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: <https://www.guh.cz/newweb/index.php>

Gymnázium Valašské Klobouky [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Historie 1949-1999. Dostupné z: http://www.gymvk.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=124&Itemid=113

Gymnázium Zlín [online]. 2008 [cit. 2012-04-21]. Základní údaje o škole. Dostupné z: <http://www.gjszlin.cz/gztgm/zakladni-udaje-o-skole.html>

Integrovaná střední škola - Centrum odborné přípravy Valašské Meziříčí [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Charakteristika školy. Dostupné z: <http://www.isscopvm.cz/skola/vse-o-skole/charakteristika-skoly/>

Konzervatoř P. J. Vejvanovského Kroměříž [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: <http://www.konzkm.cz/info.aspx>

Masarykovo gymnázium Vsetín [online]. 2005 - 2012 [cit. 2012-04-21]. Historie v názvech a datech. Dostupné z: <http://www.mgvsetin.cz/website/mainmenu/webpage/webpage%5B2%5D/>

Obchodní akademie Kroměříž [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: http://www.oakm.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=50:historie-koly&catid=36:historie&Itemid=58

Obchodní akademie Uherské Hradiště [online]. 2006 [cit. 2012-04-21]. Historie - česká verze. Dostupné z: <http://www.oauh.cz/index.php?id=276>

Obchodní akademie Valašské Meziříčí [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: <http://www.oavm.cz/obsah/historie-skoly>

Soukromé gymnázium, střední odborná škola, s.r.o. O škole: Historie [online]. 2009 [cit. 2012-04-21]. Školní almanach. Historie školy: Historie studijních oborů. Dostupné z: http://www.vos.cz/almanach/16/index.php?page=cmsms_tags

Soukromá střední škola, s.r.o. [online]. 2009 [cit. 2012-04-21]. Základní informace. Dostupné z: <http://sou.uh.cz/doc/17/>

Stojanovo gymnázium Velehrad [online]. 2011 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: http://www.sgv.cz/?ukaz=18_historie_skoly&IdMenu=18&grafika=0

Střední odborná škola a Gymnázium Staré Město [online]. 2009 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: <http://www.sosgsm.cz/doc/19/>

Střední odborná škola Holešov [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: <http://www.soshol.cz/historie.php>

Střední odborná škola Josefa Sousedíka Vsetín [online]. 2010 [cit. 2012-04-21]. Historie. Dostupné z: <http://www.sosvsetin.cz/historie/>

Střední odborná škola Luhačovice [online]. 2008 [cit. 2012-04-21]. Proměny školy. Dostupné z: <http://www.sosluhac.cz/page/67780.historie/>

Střední odborná škola Otrokovice [online]. 2011 [cit. 2012-04-21]. Pro zájemce o studium. Dostupné z: <http://sosotrokovice.cz/pro-zajemce>

Střední odborná škola PaedDr. Stratil, s.r.o. [online]. 2006 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: <http://www.stratil.cz/page/1880/>

Střední odborná škola Slavičín [online]. 2008 [cit. 2012-04-21]. O škole - historie. Dostupné z: http://predchozi.sosslavicin.cz/skola/skola_historie.htm

Střední odborná škola technická Uherské Hradiště [online]. 2006-2007 [cit. 2012-04-21]. Historie naší školy. Dostupné z: <http://www.tauh.cz/informace-o-skole/historie-skoly/>

Střední odborné učiliště a Středisko praktického vyučování stavební s.r.o. [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Charakteristika. Dostupné z: <http://www.volny.cz/soustavebnizlin/treti.htm>

Střední odborné učiliště nábytkářské Koryna, s.r.o. [online]. 2008 [cit. 2012-04-21]. Zřizovatel. Dostupné z: <http://www.soun.cz/zrizovatel/>

Střední odborné učiliště Uherský Brod [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. O škole. Dostupné z: <http://drupal.sou-ub.cz/node/6>

Střední odborná učiliště Valašské Klobouky [online]. 2009 [cit. 2012-04-21]. Historie učiliště. Dostupné z: <http://souvk.cz/o-skole/historie-uciliste>

Střední pedagogická škola Kroměříž [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: <http://www.ped-km.cz/historie.html>

Střední průmyslová škola mlékárenská Kroměříž [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. O škole. Dostupné z: [http://www.vospaspsm.cz/index.php?vnor_mod\[0\]=374&id=pages&fce=&i=374&menu=1](http://www.vospaspsm.cz/index.php?vnor_mod[0]=374&id=pages&fce=&i=374&menu=1)

Střední průmyslová škola polytechnická -Centrum odborné přípravy Zlín [online]. 2008 [cit. 2012-04-21]. Historie. Dostupné z: http://www.spspzlin.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=2&Itemid=11

Střední průmyslová škola stavební Valašské Meziříčí [online]. 2009 [cit. 2012-04-21]. Historie. Dostupné z: <http://www.spsstavvm.cz/cs/informace-o-skole/historie/>

Střední průmyslová škola strojní Vsetín [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: http://www.spssvsetin.cz/index_htm_files/historie.pdf

Střední škola - Centrum odborné přípravy technické Uherský Brod [online]. 2007 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: <http://www.copt.cz/historie-skoly/>

Střední škola cestovního ruchu, s.r.o. [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Profil školy. Dostupné z: <http://www.sscrroznov.cz/>

Střední škola informatiky, elektrotechniky a řemesel Rožnov pod Radhoštěm [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: <http://www.roznovskastredni.cz/historie.php>

Střední škola gastronomie a obchodu Zlín [online]. 2008 [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: <http://www.gaozl.cz/>

Střední škola hotelová a služeb Kroměříž [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Historie. Dostupné z: <http://www.hskm.cz/cz/zakladni-informace/historie.html>

Střední škola hotelová Zlín, s.r.o. [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Výroční zpráva – školní rok 2009/2010 [pdf]. Dostupné z: <http://www.strednihotelova.cz/index.php?p=dokumenty-skoly>

Střední škola KOSTKA [online]. 2008 [cit. 2012-04-21]. Historie. Dostupné z: <http://www.kostka-skola.cz/vsetin/o-skole/historie-10000/>

Střední škola letecká s.r.o. [online]. 2010 [cit. 2012-04-21]. Kdo jsme. Dostupné z: <http://www.ssletecka.com/doc/7/>

Střední škola MESIT, o.p.s. [online]. 2011 [cit. 2012-04-21]. O škole. Dostupné z: <http://www.skola.mesit.cz/cs/cat/596-o-skole/1>

Střední škola obchodně technická, s.r.o. [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: <http://www.ssot.cz/Info/1/O-nas/18/Historie-skoly>

Střední škola oděvní a služeb Vizovice [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Historie. Dostupné z: <http://www.souviz.cz/historie>

Střední škola pedagogická a sociální, s.r.o. [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: <http://sspgs.wz.cz/>

Střední škola podnikatelská, s.r.o. [online]. 2009 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: <http://www.spos.cz/>

Střední škola průmyslová, hotelová a zdravotnická Uherské Hradiště [online]. 2007 [cit. 2012-04-21]. Historie střední zdravotnické školy. Dostupné z: <http://www.sspzhz-uh.cz/doc/1275/0>

Střední škola služeb s.r.o. [online]. 2005 - 2009 [cit. 2012-04-21]. Profil školy. Dostupné z: http://www.sossluzeb.cz/oskole_n.html

Střední škola zemědělská a přírodovědná Rožnov pod Radhoštěm [online]. 2010 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: <http://szesro.cz/>

Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská Valašské Meziříčí [online]. 2009 [cit. 2012-04-21]. Historie v datech. Dostupné z: <http://www.sklarskaskola.cz/kategorie/historie-v-datech.aspx>

Střední zdravotnická škola Kroměříž [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Etapy vývoje II: 50. a 60. léta 20. století. Dostupné z: <http://szskm.cz/etapy-vyvoje-ii-50-60-leta-20-stoleti>

Střední zdravotnická škola Vsetín [online]. 2007 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: <http://www.szsvsetin.cz/index.php?clanek=5>

Střední zdravotnická škola Zlín [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: <http://www.szsvzszlin.cz/clanky/kategorie/22-historie-skoly/blok/main>

Taufertova střední odborná škola veterinární Kroměříž [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: <http://vetkm.cz/o-skole/historie-skoly/>

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně [online]. 2000 - 2012 [cit. 2012-04-21]. Historie univerzity. Dostupné z: http://web.utb.cz/?id=0_0_1_3_0&iid=0&lang=cs&type=0

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně [online]. 2000 - 2012 [cit. 2012-04-21]. Profil univerzity. Dostupné z: http://web.utb.cz/?id=0_0_1_0&lang=cs&type=0

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně [online]. 2008 [cit. 2012-04-21]. Vědeckotechnický park. Dostupné z: <http://www.vtp.utb.cz/>

Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově [online]. 2012 [cit. 2012-04-21]. Historie školy. Dostupné z: http://www.spschol.cz/joomla/index.php?option=com_content&view=article&id=241&Itemid=295

Zkola. Střední školy a vyšší odborné školy ve Zlínském kraji [online]. 2003 - 2012 [cit. 2012-04-21]. Obory a školy 2011/2012. Dostupné z:
<http://www.zkola.cz/zkeu/management/oddeleniorganizacniaspravni/adresareprehledyastatistickeinformace/7244.aspx> [oboryASkoly20112012_Kopie.xlsx]

Zkola. Střední školy a vyšší odborné školy ve Zlínském kraji [online]. 2003 - 2012 [cit. 2012-04-21]. Sumář počtu žáků středních škol - školní rok 2011/2012. Dostupné z:
<http://www.zkola.cz/zkeu/management/oddeleniorganizacniaspravni/adresareprehledyastatistickeinformace/7244.aspx> [pavouk20112012.xlsx]

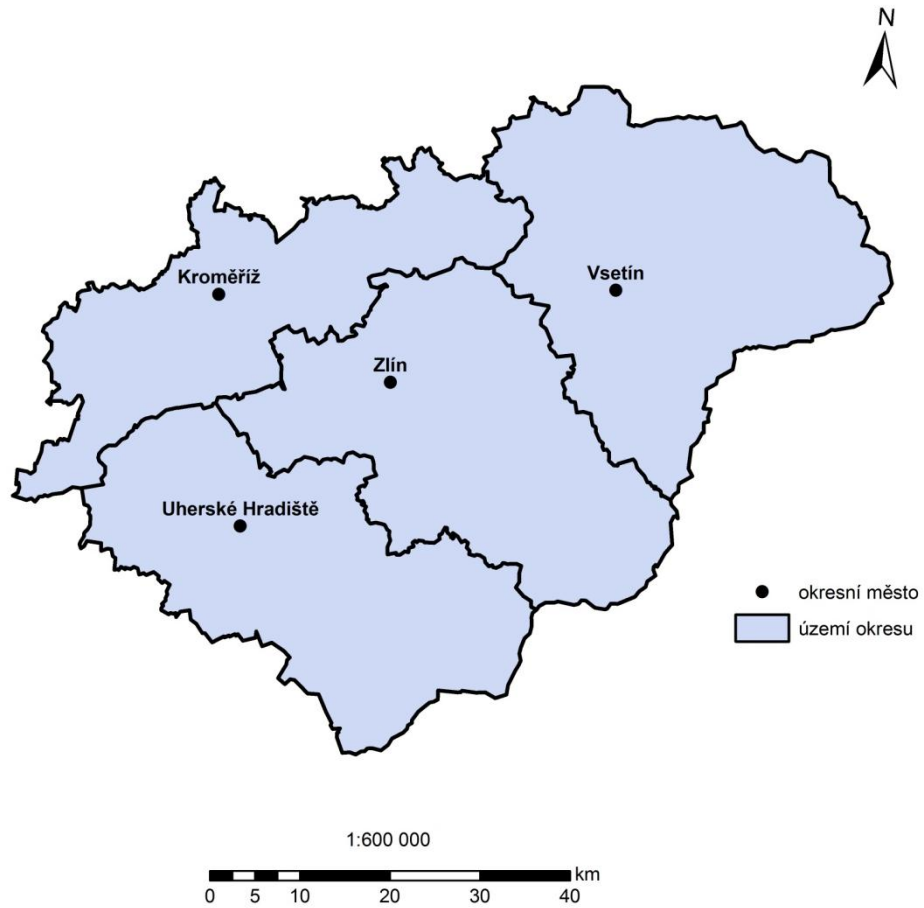
Zkola. Střední školy a vyšší odborné školy ve Zlínském kraji [online]. 2003 - 2012 [cit. 2012-04-21]. Školy a obory 2011/2012. Dostupné z:
<http://www.zkola.cz/zkeu/management/oddeleniorganizacniaspravni/adresareprehledyastatistickeinformace/7244.aspx> [SkolyAObory20112012.xlsx]

PŘÍLOHY

Seznam příloh

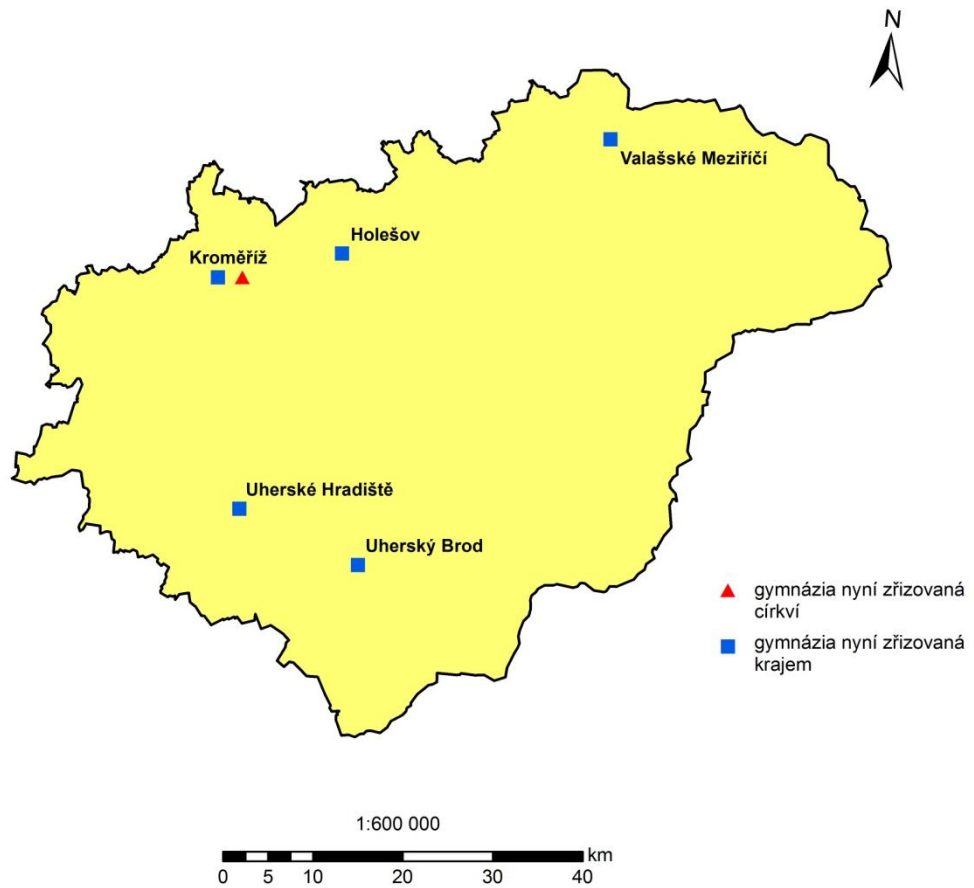
- Příloha 1:** Uspořádání území Zlínského kraje z hlediska okresů
- Příloha 2:** Rozmístění gymnázií na území Zlínského kraje v roce 1921
- Příloha 3:** Rozmístění gymnázií na území Zlínského kraje v roce 1970
- Příloha 4:** Rozmístění SŠ s gymnaziálními obory vzdělání ve Zlínském kraji v roce 2011
- Příloha 5:** Rozmístění SŠ odborného typu zřizovaných krajem ve Zlínském kraji v roce 2011
- Příloha 6:** Rozmístění soukromých SŠ ve Zlínském kraji v roce 2011
- Příloha 7:** Rozmístění VOŠ ve Zlínském kraji v roce 2011
- Příloha 8:** Přehled SŠ s gymnaziálními obory vzdělání ve Zlínském kraji ve školním roce 2011/2012
- Příloha 9:** Přehled SŠ odborného typu zřizovaných krajem ve Zlínském kraji ve školním roce 2011/2012
- Příloha 10:** Přehled soukromých SŠ ve Zlínském kraji ve školním roce 2011/2012
- Příloha 11:** Přehled VOŠ ve Zlínském kraji ve školním roce 2011/2012
- Příloha 12:** Zastoupení žáků SŠ odborného typu ve skupinách oborů s maturitní zkouškou ve Zlínském kraji ve školním roce 2011/2012
- Příloha 13:** Zastoupení žáků SŠ odborného typu ve skupinách oborů s výučním listem ve Zlínském kraji ve školním roce 2011/2012
- Příloha 14:** Vývoj zlínského průmyslového školství (1937 - 2011)
- Příloha 15:** Vývoj zlínského vysokého školství (1960 - 2011)
- Příloha 16:** Časové řady středních škol v okrese Kroměříž
- Příloha 17:** Časové řady středních škol v okrese Uherské Hradiště
- Příloha 18:** Časové řady středních škol v okrese Vsetín
- Příloha 19:** Časové řady středních škol v okrese Zlín
- Příloha 20:** Fotografie Gymnázia Uherské Hradiště, největšího gymnázia ve Zlínském kraji
- Příloha 21:** Fotografie SŠ průmyslové, hotelové a zdravotnické Uherské Hradiště, největší SŠ odborného typu ve Zlínském kraji
- Příloha 22:** Fotografie Univerzitního centra ve Zlíně

Příloha 1: Uspořádání území Zlínského kraje z hlediska okresů

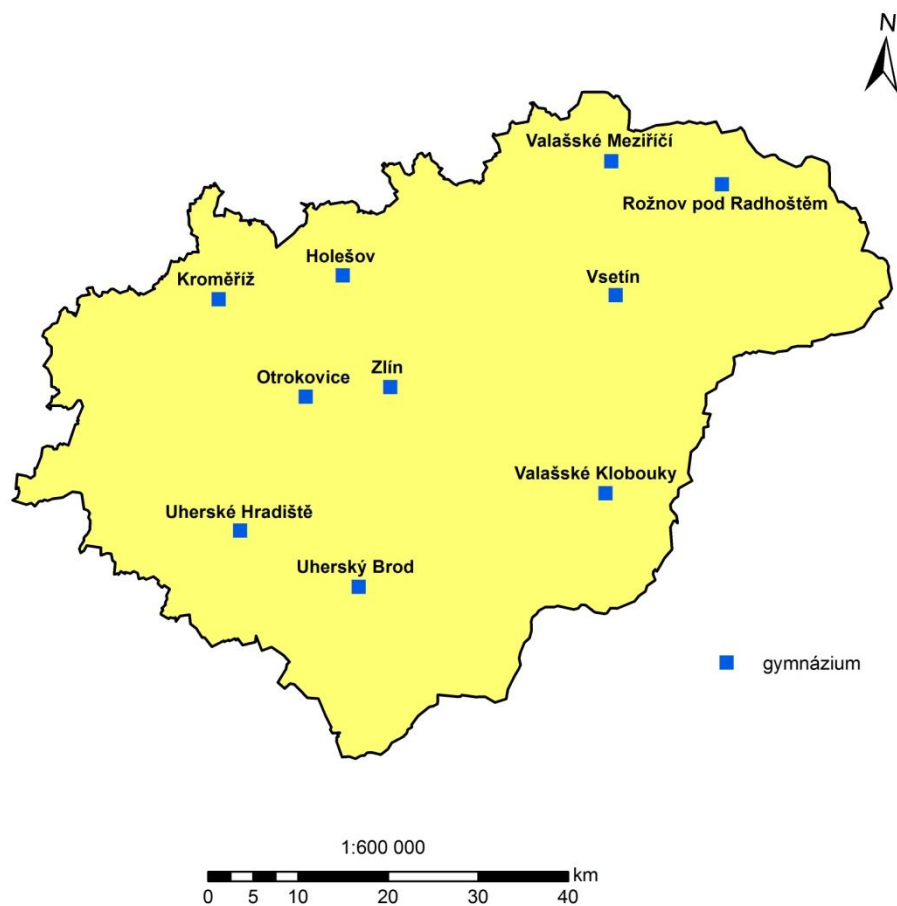
Zdroj: vlastní mapa

Příloha 2: Rozmístění gymnázií na území Zlínského kraje v roce 1921

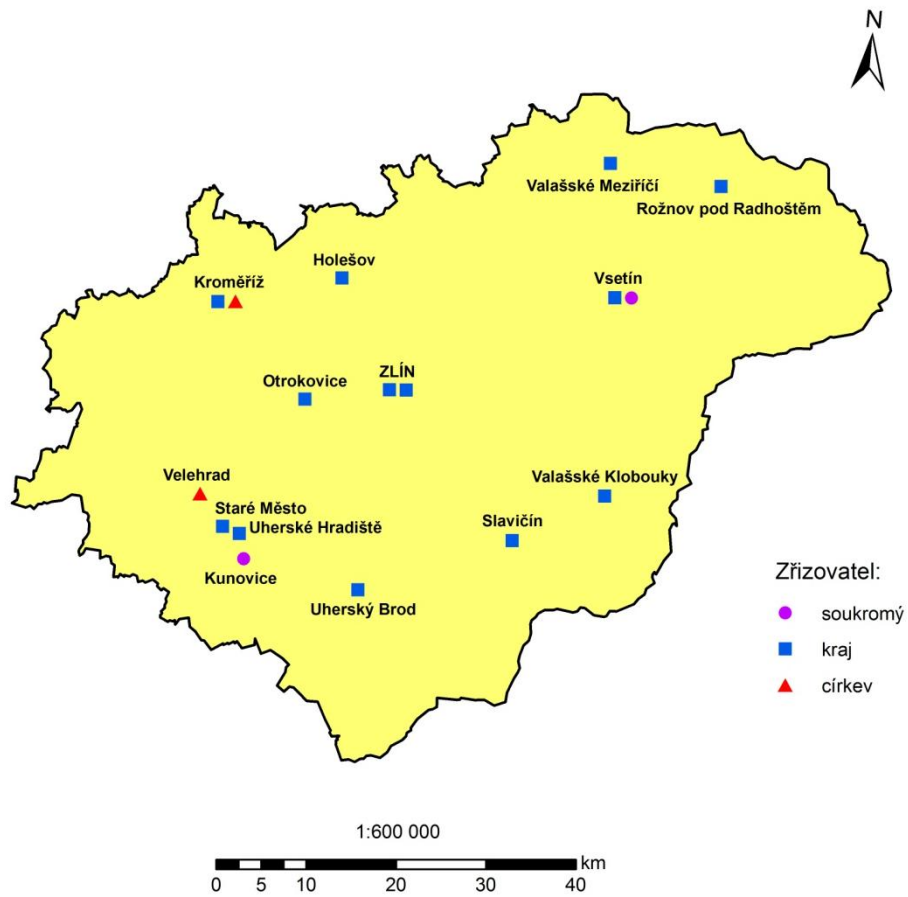
Zdroj: vlastní mapa

Příloha 3: Rozmístění gymnázií na území Zlínského kraje v roce 1970

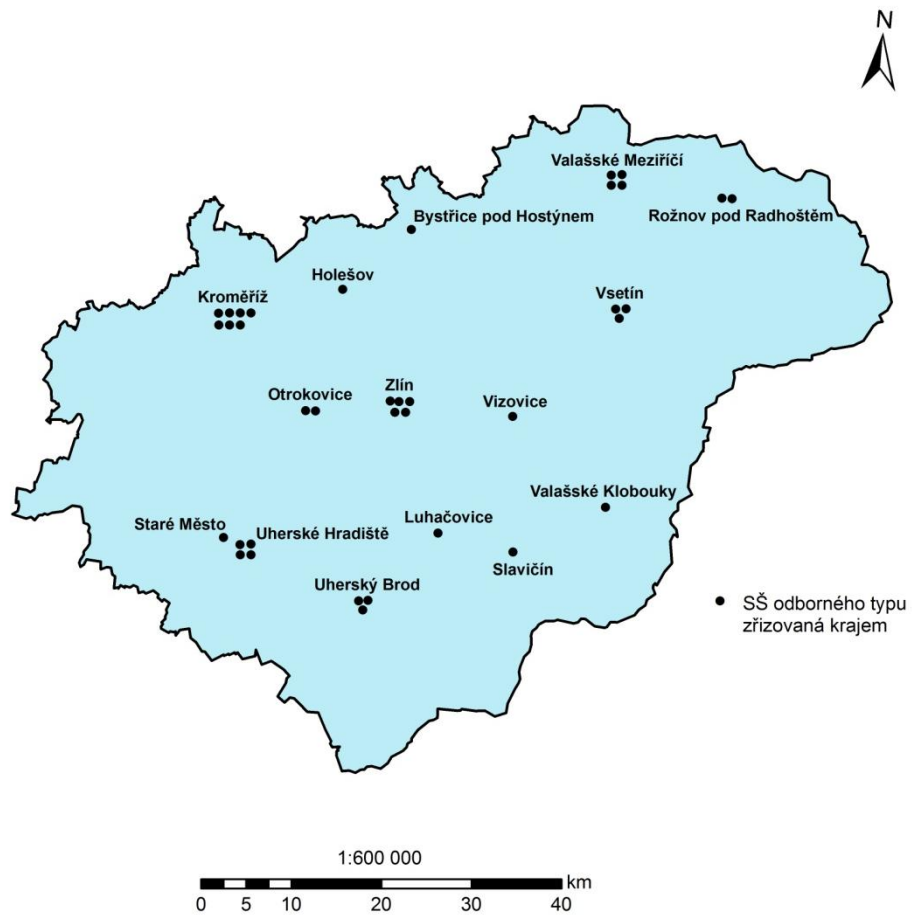
Zdroj: vlastní mapa

Příloha 4: Rozmístění SŠ s gymnaziálními obory vzdělání ve Zlínském kraji v roce 2011

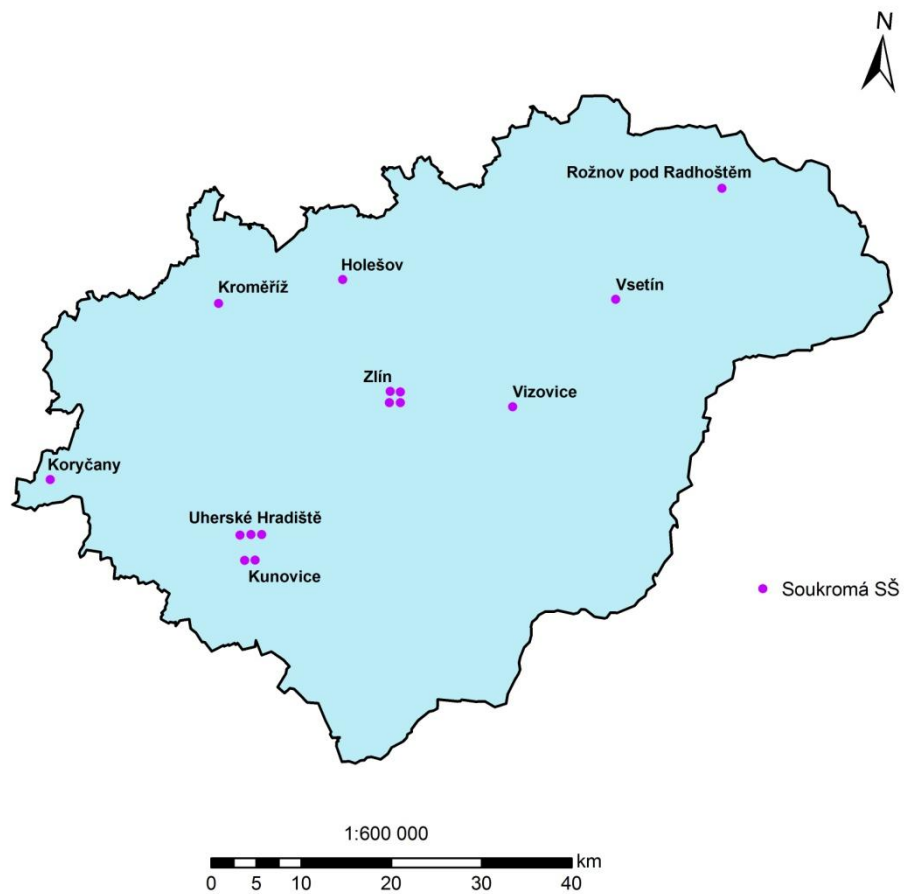
Zdroj: vlastní mapa

Příloha 5: Rozmístění SŠ odborného typu zřizovaných krajem ve Zlínském kraji v roce 2011

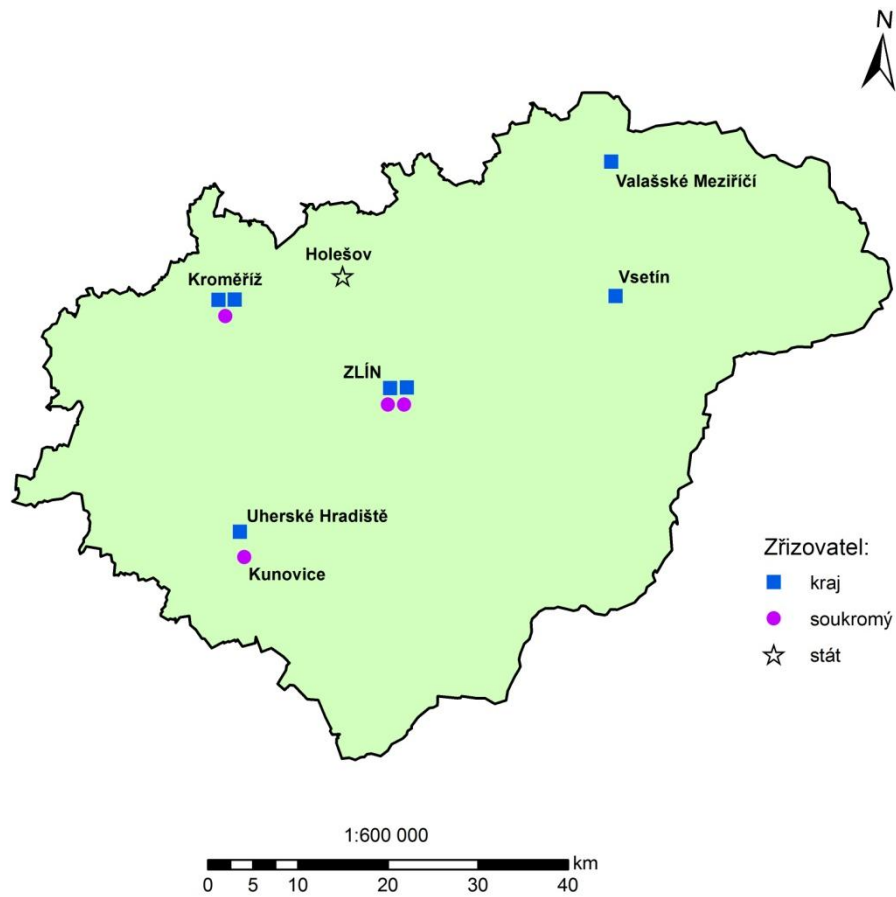
Zdroj: vlastní mapa

Příloha 6: Rozmístění soukromých SŠ ve Zlínském kraji v roce 2011

Zdroj: vlastní mapa

Příloha 7: Rozmístění VOŠ ve Zlínském kraji v roce 2011

Zdroj: vlastní mapa

Příloha 8: Přehled SŠ s gymnaziálními obory vzdělání ve Zlínském kraji ve školním roce 2011/2012 (k 30. 9. 2011)

Střední škola	Zřizovatel	Typ gymnázia			Počet žáků			
					Celkem	8	6	4
Gymnázium Ladislava Jaroše Holešov	Kraj	8leté	-	4leté	454	233	-	221
Gymnázium Kroměříž	Kraj	8leté	-	4leté	582	463	-	119
Arcibiskupské gymnázium Kroměříž	Církev	-	6leté	4leté	451	-	134	317
SOŠ a Gymnázium Staré Město	Kraj	-	-	4leté	233	-	-	233
Gymnázium Uherské Hradiště	Kraj	8leté	-	4leté	950	462	-	488
Gymnázium J. A. Komenského Uherský Brod	Kraj	8leté	-	4leté	634	393	-	241
Soukromé gymnázium, střední odborná škola, s.r.o. (Kunovice)	Soukromý	-	-	4leté	15	-	-	15
Stojanovo gymnázium, Velehrad	Církev	-	-	4leté	134	-	-	134
Gymnázium Rožnov p. R.	Kraj	8leté	-	4leté	440	223	-	217
Gymnázium Františka Palackého Valašské Meziříčí	Kraj	-	6leté	4leté	443	-	175	268
Masarykovo gymnázium Vsetín	Kraj	8leté	-	4leté	663	334	-	329
Střední škola Kostka s.r.o. (Vsetín)	Soukromý	-	6leté	-	45	-	45	-
Gymnázium Otrokovice	Kraj	8leté	6leté	4leté	355	53	155	147
Gymnázium Jana Pivečky Slavičín	Kraj	8leté	-	4leté	333	225	-	108
Gymnázium Valašské Klobouky	Kraj	8leté	-	4leté	267	149	-	118
Gymnázium Zlín - Lesní čtvrť	Kraj	8leté	-	4leté	928	465	-	463
Gymnázium Zlín	Kraj	8leté	-	4leté	706	233	-	473

Zdroj: Zkola 2003 – 2012. Školy a obory 2011/2012

Příloha 9: Přehled SŠ odborného typu zřizovaných krajem ve Zlínském kraji ve školním roce 2011/2012 (k 30. 9. 2011)

Střední škola	Druh vzdělávání				Počet žáků		
					Celkem	DFV	OFV
SŠ nábytkářská a obchodní Bystřice p. H.	MZ	VL	NS	-	357	357	-
SOŠ Holešov	MZ	-	-	-	106	106	-
Střední pedagogická škola Kroměříž	MZ	-	-	-	238	238	-
Střední zdravotnická škola Kroměříž	MZ	-	-	-	237	223	14
Tauferova soš veterinární Kroměříž	MZ	-	-	-	354	354	-
SŠ hotelová a služeb Kroměříž	MZ	VL	NS	SV	882	882	-
SŠ - COPt Kroměříž	MZ	VL	NS	-	616	616	-
OA Kroměříž	MZ	-	-	-	286	280	6
SPŠ mlékárenská Kroměříž	MZ	-	-	-	98	98	-
SOŠ a Gymnázium Staré Město	MZ	-	-	-	220	220	-
SŠ průmyslová, hotelová a zdravotnická Uherské Hradiště	MZ	VL	-	-	1 140	1 105	35
OA Uherské Hradiště	MZ	-	-	-	461	461	-
SOŠ technická Uherské Hradiště	MZ	VL	-	-	402	402	-
Střední uměleckoprůmyslová škola Uherské Hradiště	MZ	-	-	-	264	264	-
SPŠ a OA Uherský Brod	MZ	VL	NS	-	858	858	-
SOU Uherský Brod	MZ	VL	NS	-	480	446	34
SŠ - COPt Uherský Brod	MZ	VL	-	-	357	312	45
SŠ zemědělská a přírodovědná Rožnov p. R.	MZ	-	-	-	223	223	-
SŠ informatiky, elektrotechniky a řemesel Rožnov p. R.	MZ	VL	NS	-	724	724	-
SPŠ stavební Valašské Meziříčí	MZ	VL	NS	-	881	814	67
OA Valašské Meziříčí	MZ	-	-	-	522	522	-
ISS - COP Valašské Meziříčí	MZ	VL	NS	-	791	633	158
Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská Valašské Meziříčí	MZ	VL	-	-	168	168	-
SOŠ Josefa Sousedíka Vsetín	MZ	VL	NS	-	1 040	1 040	-
Střední zdravotnická škola Vsetín	MZ	VL	-	-	228	228	-
SPŠ strojnická Vsetín	MZ	-	-	-	317	317	-

SOŠ Luhačovice	MZ	VL	-	-	363	363	-
SOŠ Otrokovice	MZ	VL	NS	-	701	701	-
SPŠ Otrokovice	MZ	-	-	-	235	230	5
SOŠ Slavičín	MZ	VL	NS	-	342	304	38
SOU Valašské Klobouky	-	VL	NS	-	305	268	37
SŠ oděvní a služeb Vizovice	MZ	VL	NS	-	566	492	74
Střední zdravotnická škola Zlín	MZ	-	-	-	240	240	-
SPŠ polytechnická - COP Zlín	MZ	VL	NS	-	701	701	-
OA Tomáše Bati Zlín	MZ	-	-	-	485	485	-
SŠ gastronomie a obchodu Zlín	MZ	VL	NS	SV	452	452	-
SPŠ Zlín	MZ	-	-	-	1 007	1 007	-

Zdroj: Zkola 2003 – 2012. Školy a obory 2011/2012

Příloha 10: Přehled soukromých SŠ ve Zlínském kraji ve školním roce 2011/2012

(k 30. 9. 2011)

Střední škola	Druh vzdělávání				Počet žáků			Vznik
					Celkem	DFV	OFV	
SOU nábytkářské Koryna, s.r.o. (Koryčany)	-	VL	NS	-	61	51	10	1994
SOŠ - PaedDr. Stratil s.r.o. (Holešov)	MZ	-	NS	-	83	33	50	1991
SŠ podnikatelská, s.r.o. (Kroměříž, Zlín)	MZ	-	NS	-	336	165	171	1992
SŠ letecká s.r.o. (Kunovice)	MZ	VL	-	-	144	144	-	2002
Soukromé gymnázium, střední odborná škola, s.r.o. (Kunovice)	MZ	-	-	-	169	100	69	1991
SŠ MESIT, o.p.s. (Uherské Hradiště)	MZ	VL	NS	SV	457	360	97	1952/1991
SŠ služeb s.r.o. (Uherské Hradiště)	MZ	VL	NS	-	287	241	46	1997
Soukromá střední škola, s.r.o. (Uherské Hradiště)	MZ	VL	NS	-	132	59	73	1993
SŠ cestovního ruchu, s.r.o. (Rožnov p. R.)	MZ	-	-	-	115	106	9	1992
SŠ Kostka s.r.o. (Vsetín)	MZ	-	-	-	454	454		1991
SOU a Středisko praktického vyučování stavební s.r.o. (Vizovice)	-	VL	-	-	2	2	-	1994
SŠ pedagogická a sociální Zlín, s.r.o.	MZ	-	-	-	223	170	53	1993
SŠ hotelová Zlín, s.r.o.	MZ	-	NS	-	193	153	40	1994
SŠ obchodně technická s.r.o. (Zlín)	MZ	VL	NS	-	406	267	139	1925/2001
SOŠ ochrany osob a majetku Karviná s.r.o. (detaš. prac. Zlín)	MZ	-	-	-	69	48	21	2009

Zdroje: Zkola 2003 – 2012. Školy a obory 2011/2012; Oficiální webové prezentace soukromých SŠ

Příloha 11: Přehled VOŠ ve Zlínském kraji ve školním roce 2011/2012 (k 30. 9. 2011)

Vyšší odborná škola	Zřizovatel	Počet studentů		
		Celkem	DFV	OFV
Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově	Stát	126	-	126
VOŠ, s.r.o. (Kroměříž)	Soukromý	136	55	81
VOŠ pedagogická a sociální Kroměříž	Kraj	156	156	-
VOŠ potravinářská Kroměříž	Kraj	67	50	17
VOŠ právní, s.r.o. (Kunovice)	Soukromý	25	-	25
VOŠ Uherské Hradiště	Kraj	151	151	-
VOŠ Valašské Meziříčí	Kraj	78	78	-
VOŠ zdravotnická Vsetín	Kraj	117	87	30
VOŠ zdravotnická Zlín	Kraj	154	154	-
Zlínská soukromá vyšší odborná škola umění, o.p.s. (Zlín)	Soukromý	51	51	-
VOŠ filmová Zlín, s.r.o.	Soukromý	16	16	-
VOŠ ekonomická Zlín	Kraj	159	159	-

Zdroj: Zkola 2003 – 2012. Školy a obory 2011/2012

Příloha 12: Zastoupení žáků SŠ odborného typu ve skupinách oborů s maturitní zkouškou ve Zlínském kraji ve školním roce 2011/2012 (k 30. 9. 2011)

Název skupiny oborů zakončených maturitní zkouškou	Počet žáků	Podíl (%)
63 Ekonomika a administrativa	2 546	18,2
78 Obecně odborná příprava	1 599	11,4
23 Strojírenství a strojírenská výroba	1 466	10,5
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	1 078	7,7
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1 037	7,4
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	819	5,9
53 Zdravotnictví	721	5,2
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	683	4,9
82 Umění a užité umění	634	4,5
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	542	3,9
18 Informační technologie	496	3,5
66 Obchod	354	2,5
43 Veterinářství a veterinární prevence	354	2,5
64 Podnikání v oborech odvětví	170	1,2
39 Speciální a interdisciplinární obory	219	1,6
69 Osobní a provozní služby	209	1,5
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	160	1,1
41 Zemědělství a lesnictví	157	1,1
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	150	1,1
28 Technická chemie a chemie silikátů	142	1,0
32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů	136	1,0
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	126	0,9
29 Potravinářství a potravinářská chemie	98	0,7
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	65	0,5
31 Textilní výroba a oděvnictví	20	0,1
	13 981	

Zdroj: Zkola 2003 – 2012. Obory a školy 2011/2012; vlastní výpočet

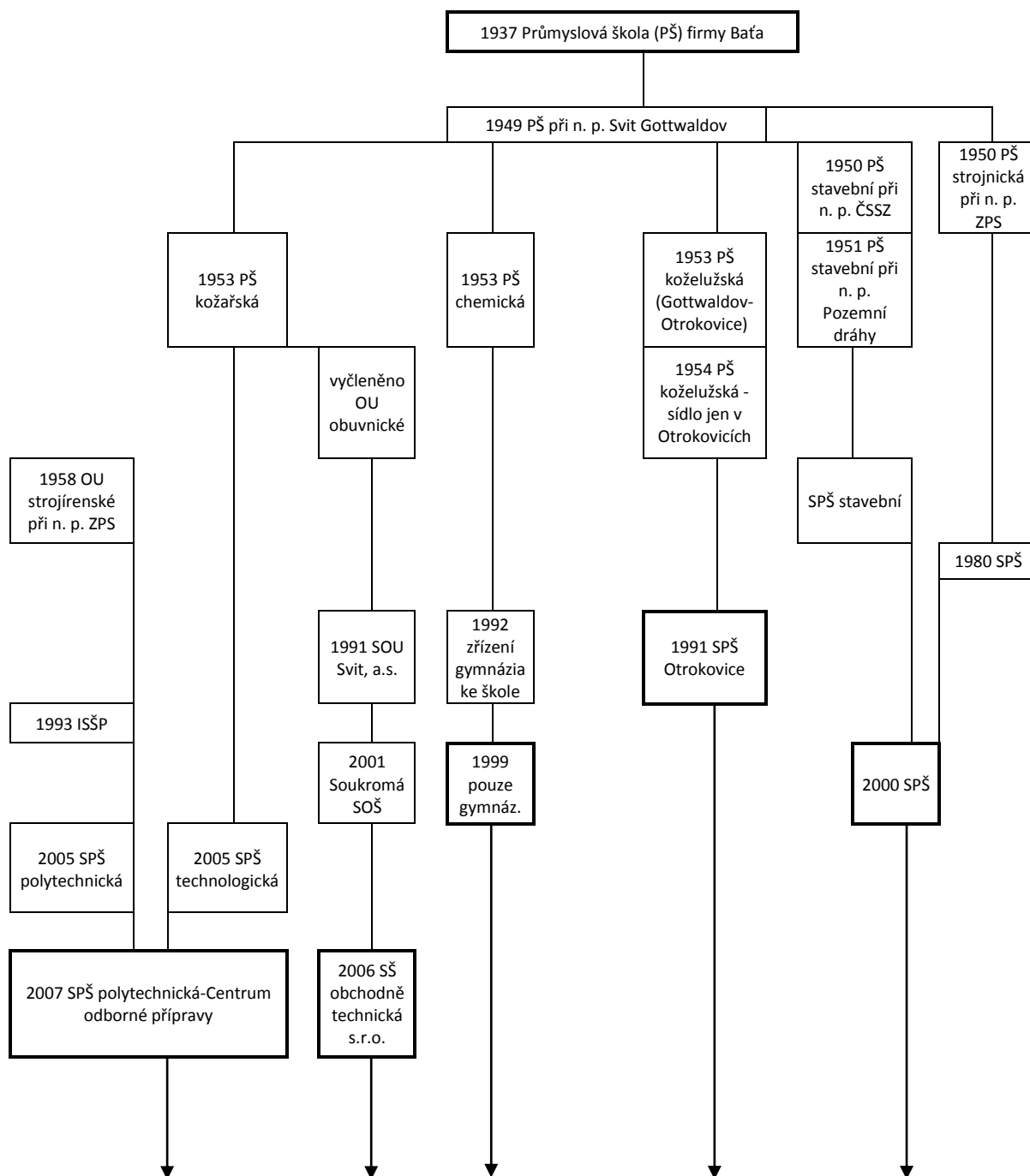
Příloha 13: Zastoupení žáků SŠ odborného typu ve skupinách oborů s výučním listem ve Zlínském kraji ve školním roce 2011/2012 (k 30. 9. 2011)

Název skupiny oborů zakončených výučním listem	Počet žáků	Podíl (%)
23 Strojírenství a strojírenská výroba	1 201	21,2
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1 085	19,1
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	810	14,3
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	572	10,1
69 Osobní a provozní služby	427	7,5
41 Zemědělství a lesnictví	379	6,7
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	365	6,4
29 Potravinářství a potravinářská chemie	339	6,0
66 Obchod	216	3,8
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	73	1,3
39 Speciální a interdisciplinární obory	66	1,2
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	60	1,1
82 Umění a užité umění	31	0,5
28 Technická chemie a chemie silikátů	22	0,4
53 Zdravotnictví	16	0,3
31 Textilní výroba a oděvnictví	7	0,1
	5 669	

Zdroj: Zkola 2003 – 2012. Obory a školy 2011/2012; vlastní výpočet

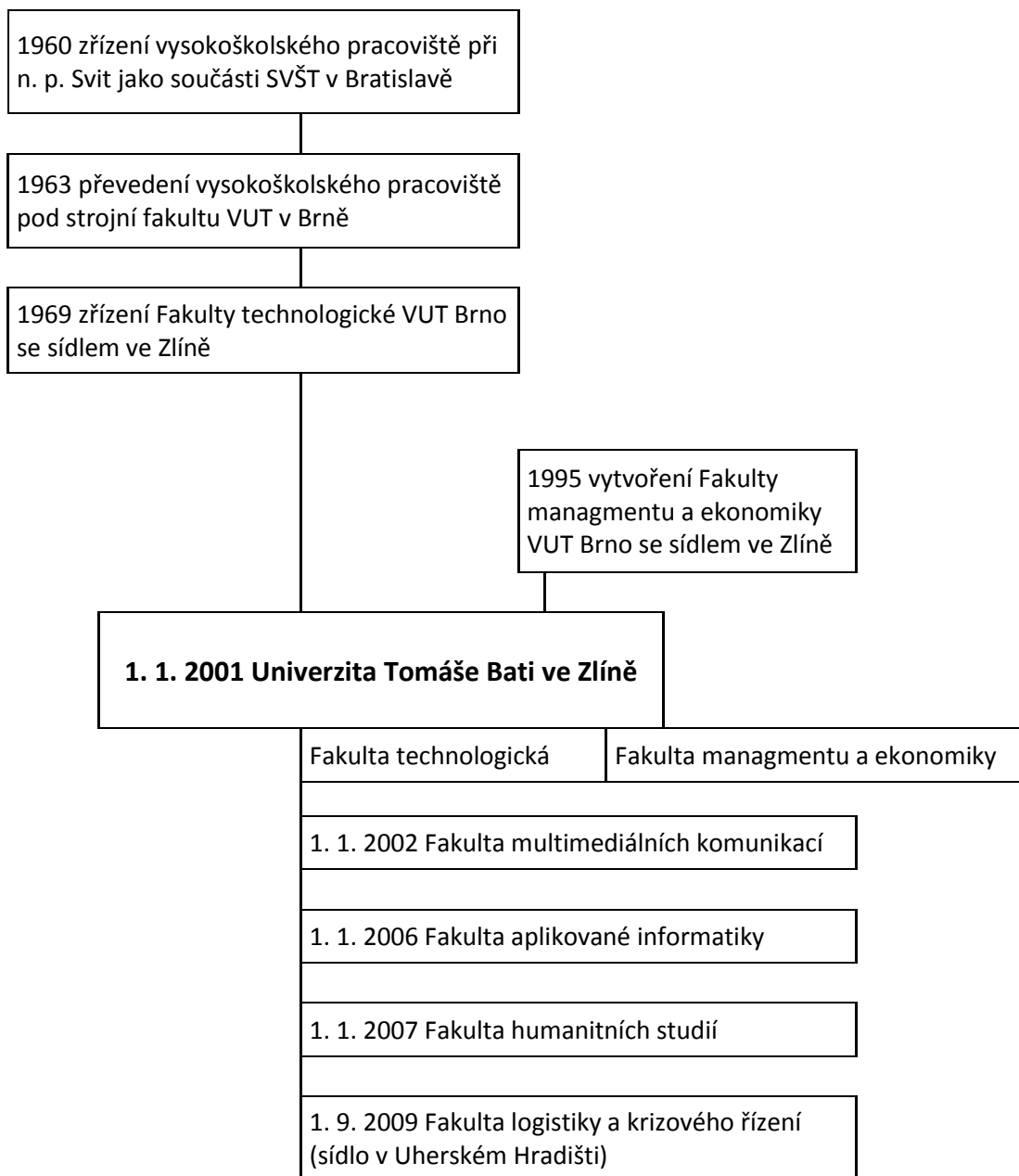
pozn. u nástavbového studia dominuje skupina oborů 64 - Podnikání v oborech, odvětví, s 1 419 žáky (Zkola 2003 - 2012). Podíl na celkovém počtu žáků nástavbového studia činí 76,1 %.

Příloha 14: Vývoj zlínského průmyslového školství (1937 - 2011)

Zdroje: Kašpárková 2010; SPŠP-COP ZL 2008; SŠOT ZL 2012

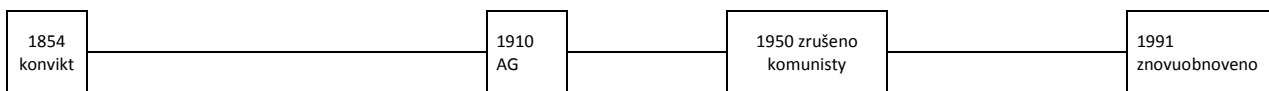
Příloha 15: Vývoj zlínského vysokého školství (1960 - 2011)

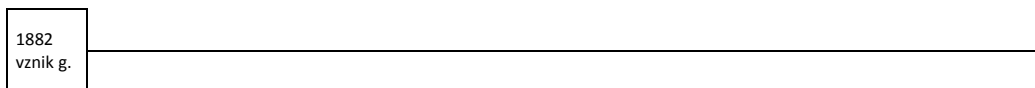
Zdroje: VTEI 1975; UTB 2000 - 2012

Příloha 16: Časové řady středních škol v okrese Kroměříž

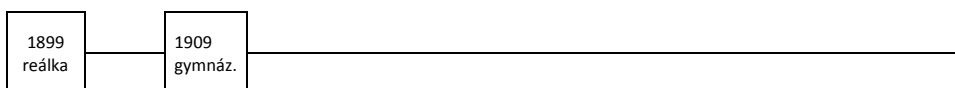
Arcibiskupské gymnázium Kroměříž

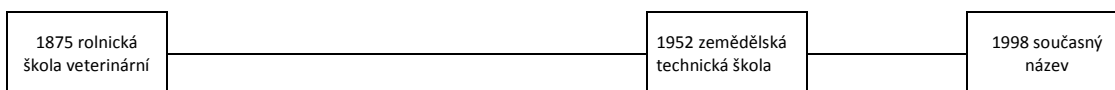
Gymnázium Kroměříž

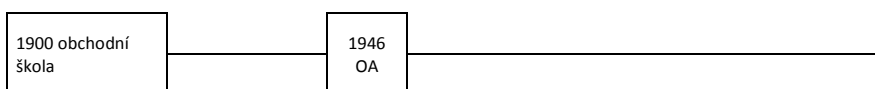
Gymnázium Holešov

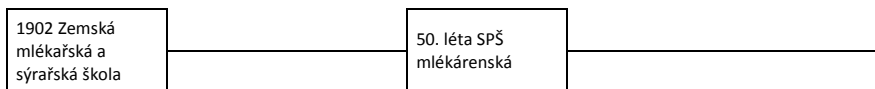
Tauferova střední odborná škola veterinární Kroměříž

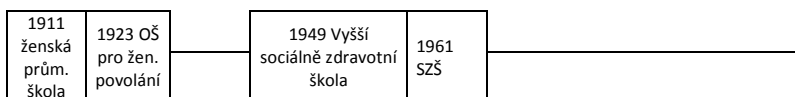
Obchodní akademie Kroměříž

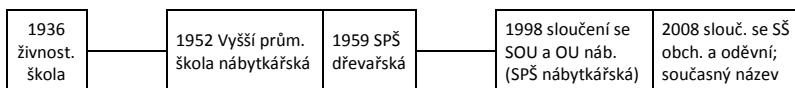
Střední průmyslová škola mlékárenská Kroměříž

Střední zdravotnická škola Kroměříž

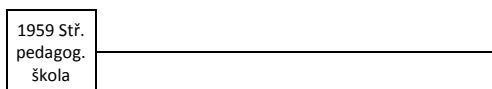

SŠ nábytkářská a obchodní Bystřice pod Hostýnem

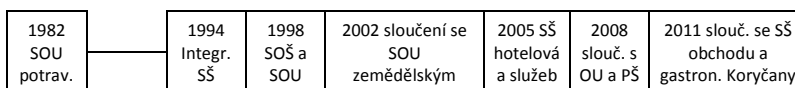

SŠ - Centrum odborné přípravy technické Kroměříž (tradice od r. 1952 - Středisko pracovních záloh)

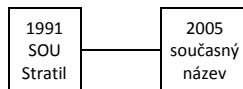
Střední pedagogická škola Kroměříž

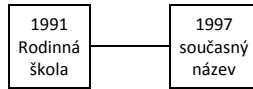
SŠ hotelová a služeb Kroměříž

Střední odborná škola - PaedDr. Stratil s.r.o. (Holešov)

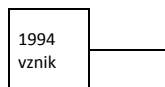
Střední odborná škola Holešov

Střední škola podnikatelská, s.r.o. (Kroměříž-Zlín)

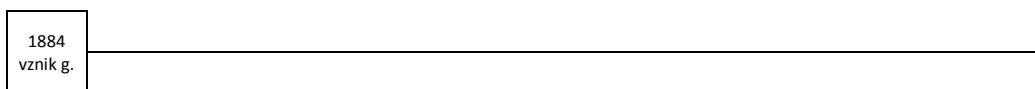
Střední odborné učiliště nábytkářské Koryna, s.r.o. (Koryčany)

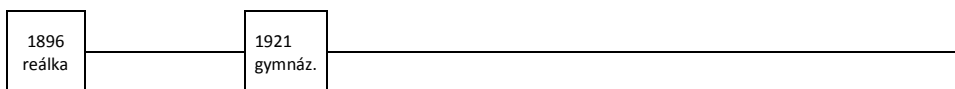
Zdroj: Oficiální webové prezentace středních škol

Příloha 17: Časové řady středních škol v okrese Uherské Hradiště

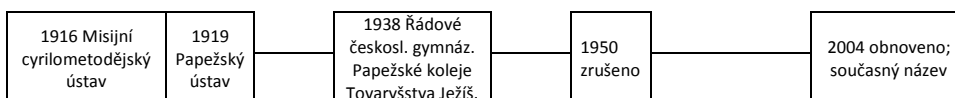
Gymnázium Uherské Hradiště

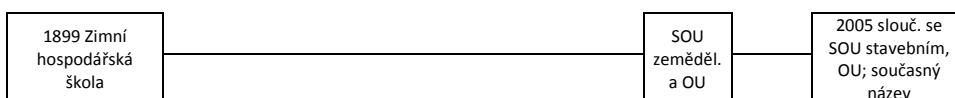
Gymnázium J. A. Komenského Uherský Brod

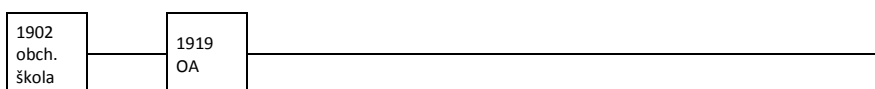
Stojanovo gymnázium Velehrad

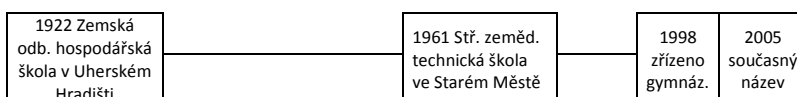
Střední odborné učiliště Uherský Brod

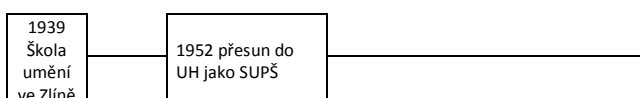
Obchodní akademie Uherské Hradiště

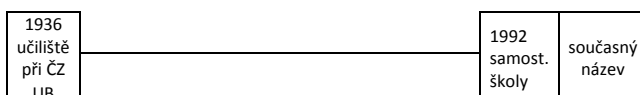
Střední odborná škola a Gymnázium Staré Město

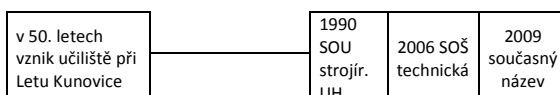
Střední uměleckoprůmyslová škola Uherské Hradiště

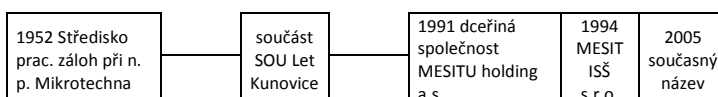
SŠ - Centrum odborné přípravy technické Uherský Brod

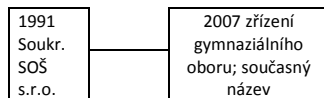
Střední odborná škola technická Uherské Hradiště

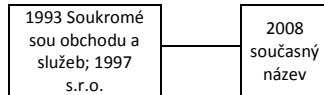
SŠ MESIT, o.p.s. (Uherské Hradiště)

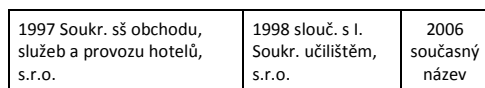
Soukromé gymnázium, střední odborná škola, s.r.o. (Kunovice)

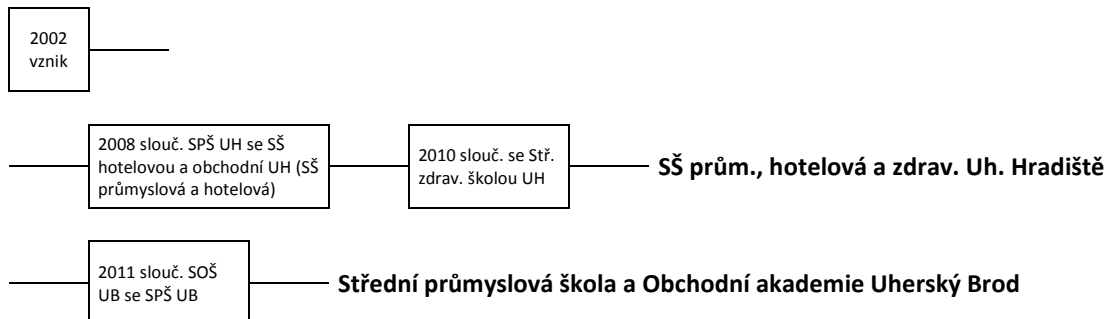
Soukromá střední škola, s.r.o. (Uherské Hradiště)

SŠ služeb s.r.o. (Uherské Hradiště)

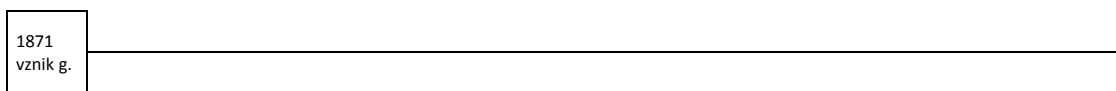
SŠ letecká s.r.o. (Kunovice)

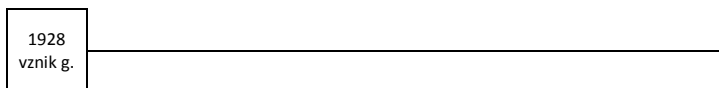
Zdroj: Oficiální webové prezentace středních škol

Příloha 18: Časové řady středních škol v okrese Vsetín

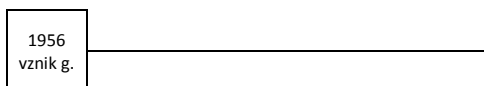
Gymnázium Františka Palackého Valašské Meziříčí

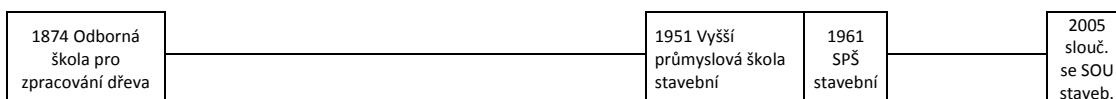
Gymnázium Vsetín

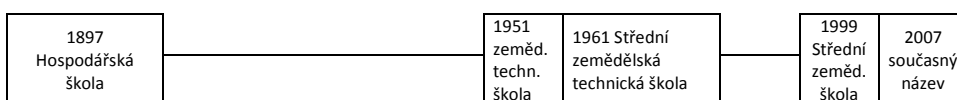
Gymnázium Rožnov pod Radhoštěm

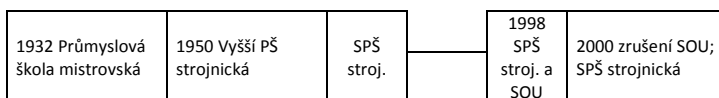
Střední průmyslová škola stavební Valašské Meziříčí

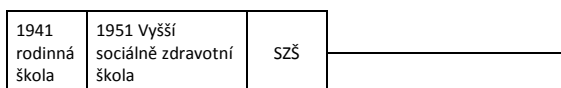
SŠ zemědělská a přírodovědná Rožnov pod Radhoštěm

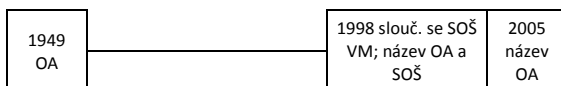
Střední průmyslová škola strojnická Vsetín

Střední zdravotnická škola Vsetín

Obchodní akademie Valašské Meziříčí

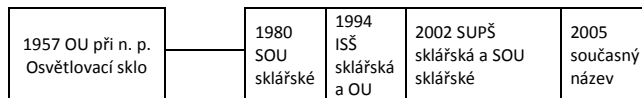
SŠ informatiky, elektrotechniky a řemesel Rožnov pod Radhoštěm

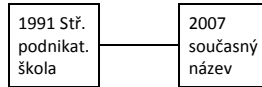
Střední odborná škola Josefa Sousedíka Vsetín

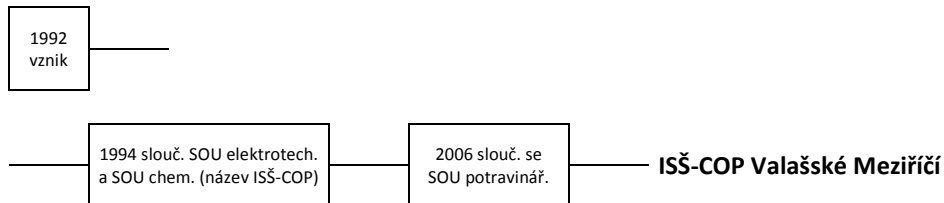
Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská Valašské Meziříčí

SŠ KOSTKA, s.r.o. (Vsetín)

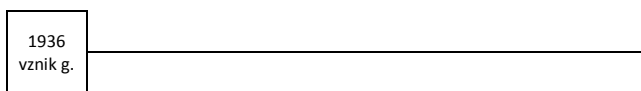
SŠ cestovního ruchu, s.r.o. Rožnov pod Radhoštěm

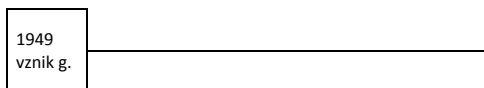
Zdroj: Oficiální webové prezentace středních škol

Příloha 19: Časové řady středních škol v okrese Zlín

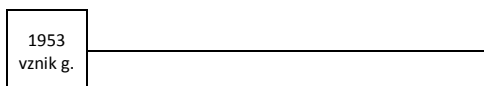
Gymnázium Zlín - Lesní čtvrť

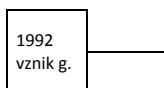
Gymnázium Valašské Klobouky

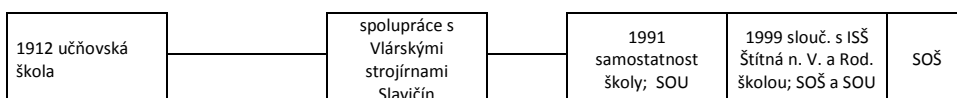
Gymnázium Otrokovice

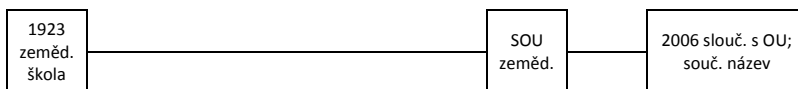
Gymnázium Slavičín

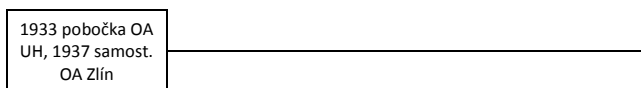
Střední odborná škola Slavičín

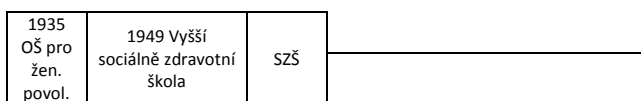
Střední odborné učiliště Valašské Meziříčí

Obchodní akademie Tomáše Bati Zlín

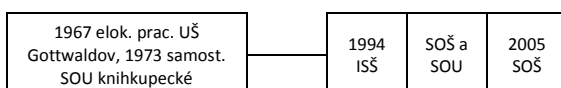

Střední zdravotnická škola Zlín

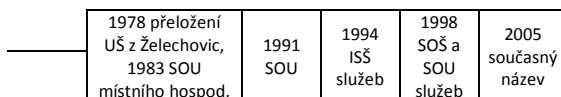

Střední škola gastronomie a obchodu Zlín (tradice od r. 1958)

Střední odborná škola Luhačovice

SŠ oděvní a služeb Vizovice

Střední škola pedagogická a sociální Zlín, s.r.o. (zřízení r. 1993, současný název od r. 2010)

Střední škola hotelová Zlín, s.r.o. (zřízení r. 1994, současný název od r. 2005)

SOU a středisko prakt. vyučování stavební s.r.o. (Vizovice) (zřízení r. 1994, souč. název od r. 2006)

Střední odborná škola Otrokovice

2003 sloučení SOŠ, SOU a
Učiliště a COP Otrokovice v
jeden subjekt

**Gymnázium Zlín, Střední průmyslová škola Zlín, Střední průmyslová škola polytechnická-Centrum
odborné přípravy Zlín, SŠ obchodně technická s.r.o. (Zlín), SPŠ Otrokovice (Příloha 14)**

Zdroj: Oficiální webové prezentace středních škol

Příloha 20: Fotografie Gymnázia Uherské Hradiště, největšího gymnázia ve Zlínském kraji

Autor: Radovan Studený, 2. 5. 2012

Příloha 21: Fotografie SŠ průmyslové, hotelové a zdravotnické Uherské Hradiště, největší SŠ odborného typu ve Zlínském kraji

Autor: Radovan Studený, 2. 5. 2012

Příloha 22: Fotografie Univerzitního centra ve Zlíně

Autor: Jan Šmíd, 30. 4. 2012